

Bosna i Hercegovina

Ekonomski trendovi

Januar/siječanj – mart/ožujak 2022. godine

Sadržaj:

I.	REALNI SEKTOR	8
	Ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2020. godini	8
	Industrijska proizvodnja	11
	Prerađivačka industrija	12
	Energetski sektor	13
	Maloprodaja	14
	Transport	16
	Građevinarstvo	17
	Tržište rada	18
	Zaposlenost	18
	Nezaposlenost	19
	Plate	21
	Penzije	22
II.	JAVNE FINANSIJE	24
	Indirektni porezi	25
	Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda	27
	Javni dug	30
III.	CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR	34
	Cijene	34
	Monetarni sektor	35
	Bankarski sektor	38
	Tržište kapitala	42
IV.	VANJSKI SEKTOR	48
	Platni bilans	48
	Vanjskotrgovinska robna razmjena	50
	Izvoz roba	51
	Uvoz roba	52
	Vanjskotrgovinski bilans	53
V.	STRANA DIREKTNA ULAGANJA	55
	DODATAK	56

PRILOZI:

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini	
Tabela 2: Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine	
Tabela 3: Industrijska proizvodnja u Republici Srpskoj	
Tabela 4: Realni sektor- industrija i usluge	
Tabela 5: Realni sektor po entitetima	
Tabela 6: Tržište rada	
Tabela 7: Pregled emitovanih obveznica Republike Srpske	
Tabela 8: Pregled emitovanih trezorskih zapisa Vlade Republike Srpske	
Tabela 9: Rast i struktura monetarnih agregata	
Tabela 10: Indeks potrošačkih cijena (CPI)	
Tabela 11: Rast i sektorska struktura kredita	
Tabela 12: Rast i sektorska struktura depozita	
Tabela 13: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM s valutnom klauzulom	
Tabela 14: Kamatne stope na kredite nefinansijskim poduzećima u KM s valutnom klauzulom	
Tabela 15: Kamatne stope na depozite	
Tabela 16: Uvoz i izvoz roba prema HS klasifikaciji za K1 2022. godine	
Tabela 17: Vanjskotrgovinska razmjena u BiH po glavnim trgovinskim partnerima za K1 2022. godine	
Tabela 18: Platni bilans Bosne i Hercegovine	

SPISAK GRAFIKONA:

Grafikon 1: Struktura ekonomskog rasta u 2021. godini (stope rasta u % i doprinosi rastu	8
Grafikon 2: Ekonomski rast u K1 2022. godine po zemljama u % g/g	9
Grafikon 3: Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u K1 2022. godine	11
Grafikon 4: Prerađivačka industrija po zemljama za K1 2022. godini (stope rasta g/g)	12
Grafikon 5: Prerađivačka industrija po granama u K1 2022. godine (stopa rasta g/g u %)	13
Grafikon 6: Pregled kretanja u sektoru za proizvodnju električne energije u K1 2022. god	14
Grafikon 7: Ukupna trgovina na malo u Bosni i Hercegovini – u K1 po godinama	15
Grafikon 8: Prevoz robe i putnika u Bosni i Hercegovini – u K1 po godinama (rast g/g u %)	16
Grafikon 9: Promet transporta i skladištenja u Bosni i Hercegovini (rast g/g u %)	16
Grafikon 10: Građevinski radovi u Bosni i Hercegovini u K1 (rast g/g u %)	17
Grafikon 11: Stope rasta i doprinosi rastu ukupnom broju zaposlenih lica u Bosni Hercegovini	18
Grafikon 12: Stope rasta broja zaposlenih i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini ...	19
Grafikon 13: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta g/g	21
Grafikon 14: Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini i stope rasta g/g	22
Grafikon 15: Stope rasta u % i doprinosi rastu javnih prihoda u p.p.	24
Grafikon 16: Rast neto prihoda u % i doprinosi rastu neto prihoda od indirektnih poreza (u p.p.)	25
Grafikon 17: Rast prihoda poreskih uprava u % i doprinosi rastu istih (u p.p.)	28
Grafikon 18: Stanje javnog duga u milionima KM	29
Grafikon 19: Stanje vanjskog javnog duga prema nosiocima u milionima KM	30
Grafikon 20: Zaduženost sektora opšte vlade kroz komercijalno zaduživanje (u %)	31
Grafikon 21: Inflacija u Bosni i Hercegovini po mjesecima	32
Grafikon 22: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu	32
Grafikon 23: Indeks potrošačkih cijena K1 2022/K1 2021	33
Grafikon 24: Stope rasta monetarnih agregata M2	34
Grafikon 25: Pričuvni novac - stope rasta	34
Grafikon 26: Prosječan saldo računa obveznih pričuvni kod CBBiH	35
Grafikon 27: Ukupne bruto devizne pričuve i stope rasta	35
Grafikon 28: Sektorska struktura depozita i godišnje stope rasta	37
Grafikon 29: Kretanje prosječne EKS na depozite u Bosni i Hercegovini	37
Grafikon 30: Sektorska struktura kredita i godišnje stope rasta	38
Grafikon 31: Kretanje prosječne EKS na kredite u Bosni i Hercegovini	39

Grafikon 32: Neto štednja po sektorima (u mil. KM stanje na kraju razdoblja)	39
Grafikon 33: Kretanje ekonomske aktivnosti u SAD (WEI Indeks)	40
Grafikon 34: Kretanje vrijednosti indeksa u svijetu.....	41
Grafikon 35: Kretanje vrijednosti indeksa na Bečkoj berzi	41
Grafikon 36: Indeksi na SASE i BLSE u 2021. i 2022. godini	42
Grafikon 37: Promet na SASE po mjesecima u 2021. i 2022. godini (u mil. KM).....	42
Grafikon 38: Promet na BLSE po mjesecima u 2021. i 2022. godini (u mil. KM).....	43
Grafikon 39: Kapitalizacija u mlrd. KM i stopa rasta (u %) na SASE i BLSE	44
Grafikon 40: Kapitalizacija u regionu u mlrd. EUR	44
Grafikon 41: Kretanje deficita tekućeg računa Bosne i Hercegovine – po godinama u K1	45
Grafikon 42: Doznake građana iz inostranstva– po godinama u K1	46
Grafikon 43: Pregled kretanja vanjskotrgovinske robne razmjene u K1 2022. godine	47
Grafikon 44: Struktura robnog izvoza po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine.....	48
Grafikon 45: Struktura robnog uvoza po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine	49
Grafikon 46: Struktura vanjskotrgovinskog robnog deficita po trgovinskim partnerima u K1 2022.	50
Grafikon 47: Ukupno SDU u svijetu u milijardama USD.....	52
Grafikon 48: Ulaganja u Bosni i Hercegovini od 2018. do 2021. god. (u mil. KM).....	53
Grafikon 49: Najznačajnija ulaganja u Bosni i Hercegovini po djelatnostima, K1-K3 2021.	54
Grafikon 50: Najznačajnija ulaganja u Bosnu i Hercegovinu po zemljama (u mil. KM)	55

SPISAK TABELA:

Tabela 1: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini	20
Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza.....	25
Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u periodu januar – mart	27
Tabela 4: Stanje unutrašnjeg duga prema nosiocima u milionima KM	30
Tabela 5: Financijski rezultat bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini	36
Tabela 6: Nekvalitetni krediti prema ukupnim kreditima	38
Tabela 7: Promjena vrijednosti vodećih berzanskih indeksa u svijetu.....	40
Tabela 8: Promjena vrijednosti (u % g/g) indeksa na SASE i BLSE	42
Tabela 9: Ukupan promet (u KM) na SASE i BLSE.....	43
Tabela 10: Vanjskotrgovinska robna razmjena u K1 2022. godine po HS klasifikaciji.....	51
Tabela 11: Strana direktna ulaganja po kvartalima	53

LISTA SKRAĆENICA:

ARS	– Anketa o radnoj snazi	OR	– Obavezne rezerve
BATX	– Bosnian Traded Index	PB	– Platni bilans
BD	– Brčko Distrikt	PDV	– Porez na dodanu vrijednost
BDP	– Bruto domaći proizvod	PIF	– Privatizacijski investicijski fond
BDV	– Bruto dodana vrijednost	PJI	– Program javnih investicija
BHAS	– Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	SASE	– Sarajevska berza
BIFX	– Indeks bosanskih investicijskih fondova	SASX-10	– Indeks rezultata 10 najboljih kompanija listiranih na Sarajevskoj berzi
BiH	– Bosna i Hercegovina	SB	– Svjetska banka
BLSE	– Banjalučka berza	SEE	– Jugoistočna Evropa
CBBiH	– Centralna banka Bosne i Hercegovine	SIPA	– Državna agencija za istrage i zaštitu
CEFTA	– Srednjoevropski sporazum o slobodnoj trgovini	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
CPI	– Indeks potrošačkih cijena	SOR	– Srednjoročni okvir rashoda
DOB	– Dokument okvirnog budžeta	SRS	– Srednjoročna razvojna strategija
DSU	– Direktna strana ulaganja	SSP	– Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
EBRD	– Evropska banka za obnovu i razvoj	SST	– Sporazum o slobodnoj trgovini
EC	– Evropska komisija	SVF	– Statistika vladinih finansija
EKS	– Efektivna kamatna stopa	UIO	– Uprava za indirektno oporezivanje BiH
ERS-10	– Indeks dizajniran za prikaz rezultata 10 kompanija iz sistema Elektroprivrede RS	USAID	– Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj
EU	– Evropska unija	P1	– Prva polovina godine
FBiH	– Federacija Bosne i Hercegovine	P2	– Druga polovina godine
FIRS	– Indeks investicijskih fondova RS	K1	– Prvi kvartal godine
FISIM	– Usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene	K2	– Drugi kvartal godine
JR UIO	– Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje	K3	– Treći kvartal godine
KM	– Konvertibilna marka (međunarodni standard ISO 4217)	K4	– Četvrti kvartal godine
MMF	– Međunarodni monetarni fond	M0	– Rezervni novac
MVTEO	– Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	M1	– Transakcijski novac
OMA	– Odjel za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje	M2	– Novac u širem smislu
		QM	– Kvazi novac
		mil. KM	– Milioni KM
		g/g	– Stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na isti period prethodne godine
		m/m	– stopa rasta koja podrazumijeva promjenu u odnosu na prethodni mjesec tekuće godine

EKONOMSKI POKAZATELJI U BOSNI I HERCEGOVINI godišnji pokazatelji					
	2017.	2018.	2019.	2020.p	2021.p
Nominalni BDP (u milionima KM)	33.096	34.921	36.527	35.436	37.578*
Nominalna stopa rasta (u %)	5,0%	5,5%	4,6%	-3,0%	6,0%*
Realna stopa rasta (u %)	3,8%	3,3%	2,8%	-3,2%	5,4%*
Stanovništvo (hiljade) - prema popisu iz 2013. godine	3.504	3.496	3.491	3.475	3.475
BDP per capita (u KM)	9.445	9.989	10.463	10.197	10.814*
Broj registrovanih nezaposlenih lica - prosjek (u hiljadama)	489	452	411	415	394
Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini (u KM)	851	879	921	956	998
Inflacija (indeks potrošačkih cijena)	1,3%	1,4%	0,6%	-1,0%	2,0%
Konsolidirani budžet Bosne i Hercegovine (u % BDP-a)					
Tekući prihodi	40,7%	41,2%	41,1%	40,7%	-
Tekući rashodi	36,0%	34,6%	33,3%	45,8%	-
Štednja (Bruto operativni bilans)	4,7%	6,6%	7,8%	-5,1%	-
Javne investicije (Transakcije u nefinansijskim sredstvima)	2,3%	2,6%	2,8%	5,0%	-
Suficit/Deficit (Neto pozajmljivanje(+)/zaduživanje(-))	2,4%	4,0%	5,0%	-10,1%	-
Vanjski javni dug	23,7%	23,5%	22,3%	24,5%	25,8%
Novac i krediti (u % BDP-a)					
Novac u širem smislu (M2)	66,8%	69,3%	72,1%	79,7%	85,6%
Kreditiranje privatnog sektora ⁽¹⁾	51,5%	51,6%	52,5%	52,6%	52,7%
Platni bilans					
Saldo tekućeg računa u milionima KM	-1.520	-1.094	-985	-1.286	-802
U % BDP-a	-4,6%	-3,1%	-2,7%	-3,6%	-2,1%
Trgovinski bilans	-5.088	-4.909	-5.172	-4.781	-4.609
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	12.824	14.250	14.320	11.826	16.448
(stopa rasta u %)	18,0%	11,1%	0,5%	-17,4%	39,1%
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	17.912	19.159	19.492	16.607	21.058
(stopa rasta u %)	13,1%	7,0%	1,7%	-14,8%	26,8%
Bilans roba i usluga (u % BDP-a)	-15,4%	-14,1%	-14,2%	-13,5%	-12,3%
Bruto devizne rezerve					
U milionima KM	10.556,6	11.623,2	12.597,1	13.868,0	16.348,1
U mjesecima uvoza roba i usluga	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3
Servisiranje vanjskog javnog duga					
U milionima KM	995,3	976,4	821,6	771,3	805,3
U % izvoza roba i usluga	7,8%	6,9%	5,7%	6,5%	4,9%

- Izvor Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (BHAS): BDP, stanovništvo, zaposlenost, plate i cijene

- Izvor Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine: vanjski javni dug i njegovo servisiranje

- Izvor Centralna banka Bosne i Hercegovine: konsolidovani budžet opšte vlade; platni bilans; novac i krediti; devizne rezerve

(1) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektoria osim sektora vlade i javnih kompanija.

* Procjena/pretpostavka DEP-a

(p) Projekcija DEP-a

GLAVNI EKONOMSKI POKAZATELJI U BOSNI I HERCEGOVINI u periodu januar - mart					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Realni sektor					
Industrijska proizvodnja - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	5,2%	-5,1%	-3,8%	7,3%	4,0%
Prerađivačka industrija - rast fizičkog obima ⁽¹⁾	2,9%	-1,5%	-8,1%	7,4%	10,4%
Broj registrovanih nezaposlenih lica - prosjek (u hiljadama)	471,6	429,0	402,4	410,8	374,9
Prosječna neto plata (u KM)	862	905	945	973	1.065
Inflacija (indeks potrošačkih cijena)	0,8%	1,0%	0,4%	-1,2%	8,4%
Javne finansije					
Rast neto prihoda od indirektnih poreza (g/g)	10,5%	7,2%	4,4%	-4,5%	18,5%
Vanjski javni dug - promjena stanja duga (%)	-4,7%	3,1%	-2,0%	8,4%	9,7%
Novac i krediti (stopa rasta g/g)					
Novac u širem smislu (M2)	8,9%	9,0%	8,8%	8,6%	7,3%
Kreditiranje privatnog sektora ⁽²⁾	7,4%	5,3%	3,3%	-0,7%	4,5%
Platni bilans					
Saldo tekućeg računa (u milionima KM)	-358,9	-401,2	-249,7	-99,1	-417,3
Porast deficita tekućeg računa (u %)	21,2%	11,8%	-37,8%	-60,3%	321,3%
<i>Bilans roba i usluga</i>	-1.234,9	-1.358,6	-1.168,8	-968,7	-1.385,8
Izvoz roba i usluga (u milionima KM)	3.079,6	3.133,6	3.066,7	3.319,0	4.659,3
(stopa rasta u %)	13,9%	1,8%	-2,1%	8,2%	40,4%
Uvoz roba i usluga (u milionima KM)	4.314,5	4.492,2	4.235,5	4.287,7	6.045,1
(stopa rasta u %)	11,8%	4,1%	-5,7%	1,2%	41,0%
Bruto devizne rezerve					
U milionima KM	17,8%	5,4%	8,6%	9,5%	17,0%
U mjesecima uvoza roba i usluga	7,1	7,1	7,8	9,8	8,4

(1) Pokazatelji rasta industrijske proizvodnje za period 2018-2022. godine su zvanični podaci BHAS-a koje DEP koristi u izradi svojih analiza na temelju potpisanog protokola o međusobnoj razmjeni podataka.

(2) Pod kreditima privatnog sektora obuhvaćeni su krediti svih sektori osim sektora vlade i javnih kompanija.

* Izvor: Procjena DEP-a.

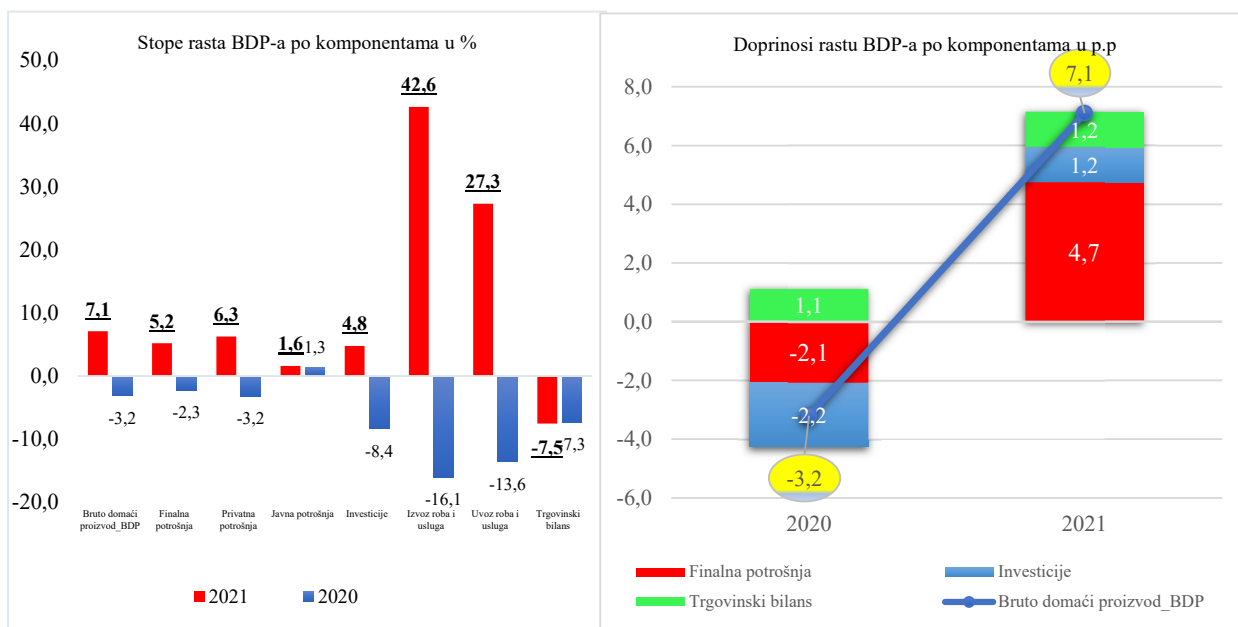
I REALNI SEKTOR

Ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u prvom kvartalu (u tekstu dalje K1) 2022. godine

- *Nastavak trenda ekonomskog rasta iz prethodne godine*
- *Povećani inflatorni pritisci*
- *Rast privatne potrošnje i vanjskotrgovinske robne razmjene*
- *Stagnacija investicija*

Nakon pandemijske recesije, u 2021. godini u Bosni i Hercegovini zabilježen je relativno snažan ekonomski rast koji je prema podacima BHAS-a za 2021. godinu (statistika nacionalnih računa, rashodni pristup kvartalne serije) iznosio 7,1% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica niske osnovice (bazni efekt), kao i jačanja domaće te izvozne tražnje usljed popuštanja restriktivnih mjera. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama može se konstatovati da je isti bio u razini regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana (regionalni prosjek 7,5%) i ostvaren je ponajviše zahvaljujući povećanju privatne potrošnje i izvoza. Pregled strukture ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2021. godini prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 1: Struktura ekonomskog rasta u 2021. godini (stope rasta u % i doprinosi rastu u procentnim poenima)

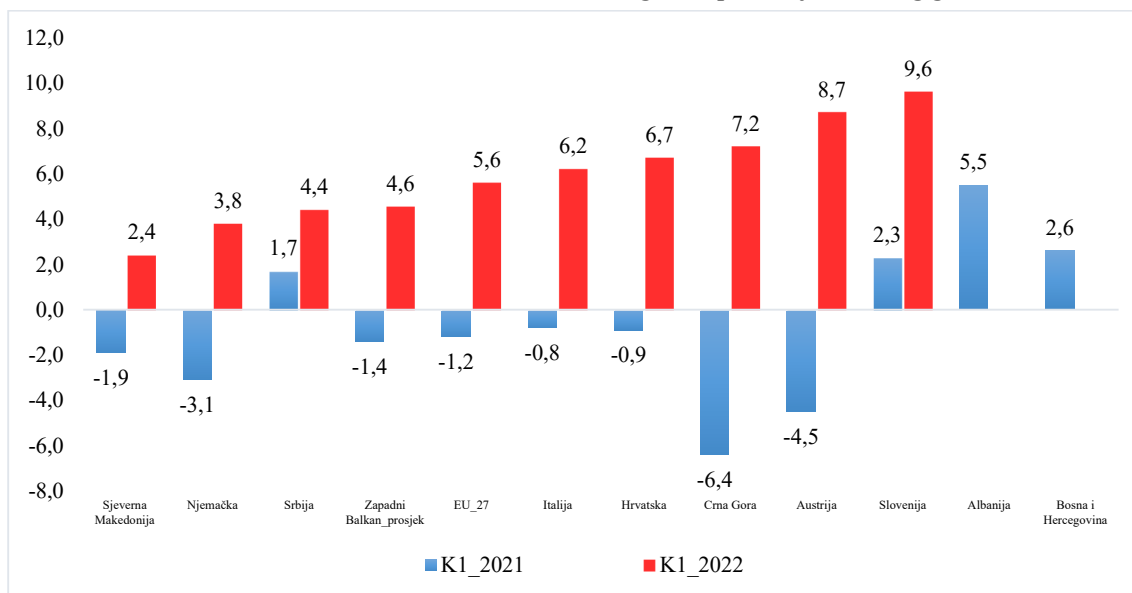

Prema trenutno raspoloživim podacima međunarodnih statističkih institucija trend ekonomskog oporavka iz prethodne godine nastavljen je i u K1 2022. godine, ali nešto nižim intenzitetom u odnosu na prethodnu godinu. Naime, prema podacima Eurostata-a za K1 2022. godine u zemljama EU registriran je ekonomski rast od 5,6% u odnosu na prethodnu godinu, dok je ova stopa rasta u zemljama

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci za K4 2021. godine“, 31.03.2022. godine.

Zapadnog Balkana iznosila oko 4,6%. Pregled stopa ekonomskog rasta po zemljama u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 2: Ekonomski rast u K1 2022. godine po zemljama u % g/g

Izvor: BHAS

Međutim, već početkom 2022. godine, tačnije u februaru došlo je do izbijanja ukrajinske krize što će imati negativne implikacije kako na globalna ekonomska kretanja, tako na ekonomsku aktivnost u zemljama EU i u konačnici na zemlje regiona i Bosnu i Hercegovinu. Inflatorni pritisci koji su bili prisutni i tokom prethodne godine dodatno su intenzivirani izbijanjem rusko-ukrajinske krize u K1 2022. godine, pa je inflacija u nekim zemalja EU i regiona dvocifrena. Ovo se posebno odnosi na cijene energenata koje su skoro udvostručene i cijene hrane koje su u K1 2022. godine uvećane za preko 25% u odnosu na isti period prethodne godine tako da je ukupni rast svjetskih cijena uvećan za oko 50%.² Već sada je izvjesno da će dešavanja u Ukrajini uz rast svjetskih cijena znatno usporiti globalni ekonomski rast, što potvrđuju projekcije međunarodnih institucija. Prema projekcijama IMF-a u 2022. godini očekuje se da bi globalni ekonomski rast trebao iznositi oko 3,6%, što je za 0,8 p.p niže u odnosu na januarske projekcije, dok se očekuje da bi inflacija u 2022. godini mogla iznositi oko 8,5%. S druge strane, prema proljetnim projekcijama DG ECFIN-a u zemljama EU u 2022. se očekuje ekonomski rast od 2,7%, što je znatno niže u odnosu na 4,3% koliko je iznosila ranija projekcija, dok očekivana inflacija iznosi preko 6%.³

Kada je u pitanju ekonomski rast u Bosni i Hercegovini 2022. godini vrijedi istaći da podaci statistike nacionalnih računa nisu bili raspoloživi za upotrebu u vrijeme pripreme ovog izvještaja. S toga je procjena ekonomskih kretanja u 2022. godini napravljena na bazi kratkoročnih statističkih pokazatelja koji su bili dostupni. Prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a za 2022. godinu čini se da je trend rasta ekonomske aktivnosti u Bosni i Hercegovini nastavljen, ali nešto nižim intenzitetom u odnosu na prethodnu godinu. Naime, prema podacima BHAS-a za period januar-mart 2022 godine u Bosni i Hercegovini je registrirano povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od 4%. Ovo povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje u najvećoj mjeri je posljedica povećanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije od 10,4%, dok je s druge strane u okviru sektora za

²<https://www.imf.org/en/Research/commodity-prices>

³https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ecfin_forecast_spring_2022_statistical-annex_en.pdf

proizvodnju električne energije i rudastava zabilježeno smanjenje proizvodnje od 10%, odnosno 2,1% respektivno. Ovo povećanje proizvodnje u okviru prerađivačke industrije posljedica je pozitivnih ekonomskih kretanja u vanjskom okruženju ponajviše u zemljama EU i regiona, kao i novonastalih uslova poslovanja nakon globalne pandemije virusa Covid 19. Naime, prema podacima EUROSTAT-a za K1 2022. godine u zemljama EU nastavljen je snažan rast ekonomske aktivnosti što potvrđuje stopa ekonomskog rasta od preko 5% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po zemljama, registrirane stope rasta BDP u K1 2022 godine su iznosile: Njemačka 3,8%, Italija 6,2%, Austrija čak 8,7%.⁴ Ovaj rast ekonomske aktivnosti i rast izvozne tražnje u K1 2022. godine rezultirali su snažnim rastom bh. robnog izvoza od oko 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, prilikom interpretacije ovih stopa rasta treba imati na umu da je tokom ovog perioda došlo do značajnog rasta cijena. Naime, prema podacima IMF-a ukupni rast svjetskih cijena iznosio je preko 50%, pri čemu je porast cijena energenata skoro udvostručen (sirova nafta 68%, prirodni gas 205%) hrane 25%, dok je cijena metala uvećana za 13%.⁵ S druge strane, pored povećanja izvoza roba u K1 2022. godine registrirano je i povećanje uvoza roba od 43,1% u nominalnom smislu. Ovakva kretanja izvoza i uvoza roba doveli su do povećanja vanjskotrgovinskog robnog deficita od preko 50% u odnosu na isti period prethodne godine. S druge strane, kada je u pitanju kretanje domaće tražnja (privatne potrošnje i investicija) vrijedi istaći da je dostupnost podataka za precizniju analizu bila veoma ograničena. Određeni kratkoročni pokazatelji kako što je povećanje broja zaposlenih od preko 3%, realni rast plata od oko 1%, postepeni oporavak tržišta kredita i dvocifreni rast prihoda od indirektnih poreza bi mogli ukazivati na određeni rast privatne potrošnje. Međutim, ono što vrijedi istaći da je početak 2022. godine definitivno obilježio snažan rast cijena tako da su realna povećanja svih komponenti rasta znatno niža u odnosu na nominalna. Naime, prema podacima BHAS-a za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini registriran rast indeksa potrošačkih cijena od skoro 8,5%, dok su proizvođačke cijene uvećane za 15% u odnosu na isti period prethodne godine. Rastući inflatorni pritisci kao i ograničena raspoloživost podataka dodatno usložnjavaju preciziju analizu kretanja privatne potrošnje odnosno doprinosa iste u ekonomskom rastu u Bosni i Hercegovini u 2022. godini. Kada je u pitanju javna potrošnja vrijedi istaći da se u okviru iste nije došlo do značajnijih povećanja obzirom na bazni efekat iz prethodne godine. Slična situacija je i sa kretanjem investicija u Bosni i Hercegovini, obzirom da podaci iz nacionalnih računa za K1 2022. godine nisu bili dostupni u vrijeme pripreme ovog izvještaja. U kontekstu analize kretanja investicija u Bosni i Hercegovini u 2022. godini referentnu osnovu mogu predstavljati podaci iz građevinarstva, obzirom da su građevinski radovi uvećani za svega 2%, dok je uvoz kapitalni proizvoda uvećan za oko 20%. S druge strane, rast kredita nefinansijskim preduzećima iznosio je oko 3% što bar djelimično može ukazivati da u K1 2022. godine nije došlo do značajnijeg rasta investicija u Bosni i Hercegovini.

Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine

- *Trend rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini nastavljen i u K1 2022. god*
- *Povećanje obima proizvodnje u okviru prerađivačke industrije*
- *Pad proizvodnje u sektoru za proizvodnju električne energije i rudarstva*

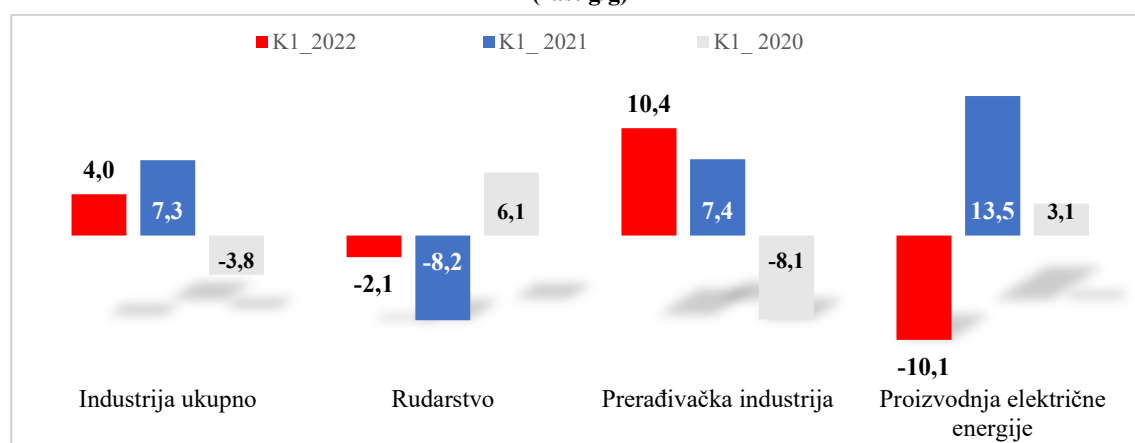
Tokom prethodne godine došlo je do osjetnijeg ekonomskog oporavka kako u eksternom okruženju tako i u Bosni i Hercegovini. Jačanje ekonomskog rasta u glavnim trgovinskim partnerima pozitivno se odrazilo na izvoznu tražnju a samim tim i na proizvodne procese u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina podacima BHAS-a za 2021. godinu zabilježila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od

⁴ Eurostat, Euroindicators, „Preliminary flash estimate for the first quarter of 2022 ... 52/2022 - 29 April 2022

⁵ <https://data.imf.org/?sk=471DDDF8-D8A7-499A-81BA-5B332C01F8B9&slid=1547558078595>

preko 10% u odnosu na prethodnu godinu.⁶ Trenutno raspoloživi statistički podaci (međunarodni i domaći) ukazuju na to da je trend rasta privredne aktivnosti nastavljen i u prvom kvartalu 2022. godine. Naime, prema podacima Eurostata za K1 2022. godine u zemljama EU zabilježen je ekonomski rast od preko 5%, dok je rast fizičkog obima industrijske proizvodnje iznosio oko 3% u odnosu na prethodnu godinu.⁷ Čini se da je sličan trend rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini nastavljen i u 2022. godini. Naime, prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 4% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo povećanje proizvodnje ostvareno je isključivo zahvaljujući povećanju proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini od preko 10%. S druge strane, u okvirima sektora rudarstvo i proizvodnja električne energije zabilježen pad proizvodnje od od 2,1% odnosno 10,1% respektivno.⁸ Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini po sektorima u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 3: Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u K1 2022. godine po sektorima (rast g/g)

Izvor: BHAS

Prerađivačka industrija

Imajući u vidu strukturu proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini koja ima visok stepen izvozne orijentacije može se konstatovati da kretanja u okviru iste skoro u potpunosti zavise od privrednih kretanja u vanjskom okruženju prije svega zemalja EU27. Trenutno raspoloživi podaci BHAS-a ukazuju na to da je trend rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje nastavljen i tokom K1 2022. godine. Naime, prema podacima BHAS-a za K1 za 2022. godine Bosna i Hercegovina je zabilježila povećanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije od preko 10% u odnosu na isti period prethodne godine. Tako se može konstatovati da je prerađivačka industrija ostvarila najznačajniji doprinos u okviru povećanja ukupnog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Posmatrano po zemljama, evidentno je da je u okviru pojedinih evropskih zemalja već došlo do usporavanja trenda rasta. Naime, negativni efekti ukrajinske krize, rast proizvodnih i potrošačkih cijena, kao i destabilizacija lanaca snadbijevanja već su primjetni u okviru industrija pojedinih evropskih zemalja. Stope rasta proizvodnje ključnih industrijskih zemalja (Njemačka, Italija, Češka, Slovačka) dosta su niže kako u odnosu na prethodnu godinu, tako i u odnosu na ostale evropske zemlje. S toga, je

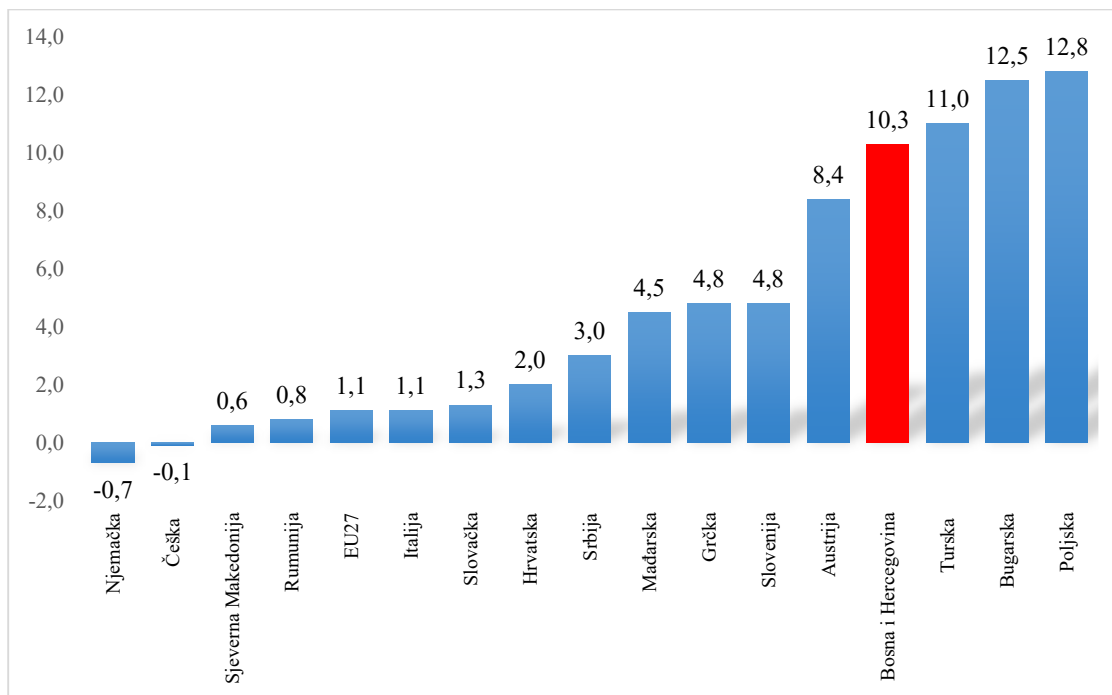
⁶ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za decembar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.01.2022. godine.

⁷ Eurostat, Euroindicators, „Industrial Production“, 43/2022, 20 April 2022.

⁸ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za mart 2022. godine-prethodni podaci“, 26.04.2022. godine.

ovaj rast proizvodnje u okviru bh. prerađivačke industrije od preko 10% veoma važan obzirom na centralnu ulogu iste u strukturi bosanskohercegovačke ekonomije. Osim toga, iako je ukupni obim proizvodnje u okviru prerađivačke industrije neuporedivo manji u poređenju sa vodećim evropskim zemljama, u pogledu kratkoročnih kretanja stopa rasta u navedenom periodu Bosna i Hercegovina prati trend. Međutim, potrebno je u imati u vidu da se većina proizvoda prerađivačke industrije plasira na tržišta navedenih zemalja EU u narednom periodu je moguće očekivati usporavanje trenda rast proizvodnje i u Bosni i Hercegovini. Komparativni prikaz kretanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije po zemljama u K1 2022. godini prikazan je na grafikonu ispod.

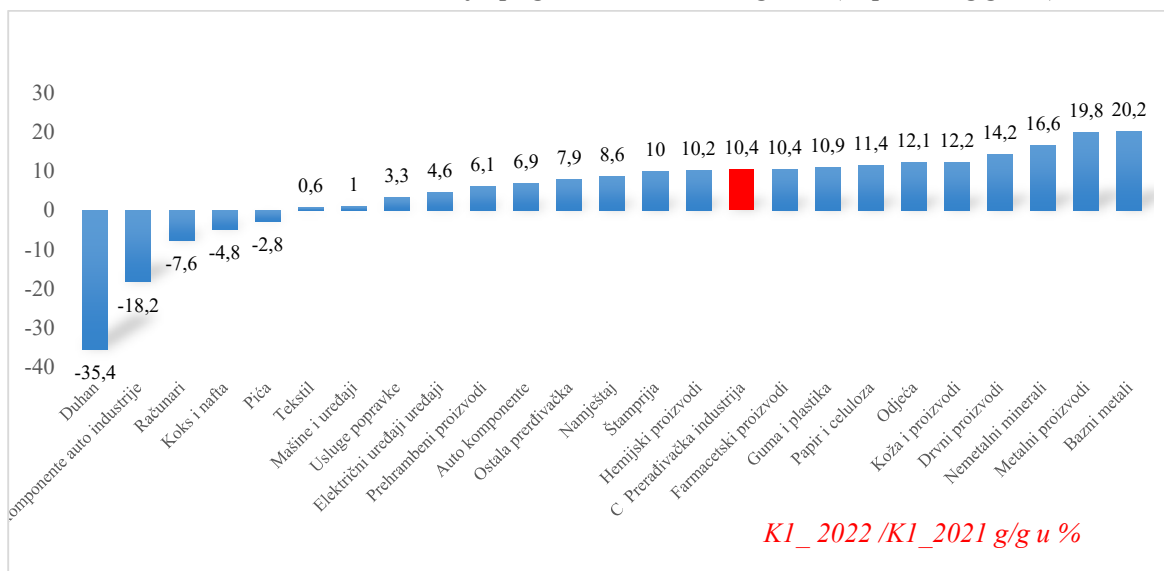
Grafikon 4: Prerađivačka industrija po zemljama za K1 2022. godini (stope rasta g/g)

Izvor: EUROSTAT i BHAS

Ako se kretanje prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini posmatra detaljnije po proizvodima vidljivo je da su najznačajnija povećanja proizvodnje registrirana u okviru izvozno orijentiranih grana prerađivačke industrije. Tako su u K1 2022. godine najznačajnija povećanja proizvodnje ostvarena u okviru proizvodnje baznih i proizvoda od metala oko 20%, nemetalnih minerala oko 15%, odjeće, obuće i hemijskih proizvoda od oko 10%, dok je proizvodnja namještaja povećana za 8,6% u odnosu na isti period prethodne godine. Detaljan grafički prikaz kretanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije po proizvodima u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 5: Prerađivačka industrija po granama u K1 2022. godine (stopa rasta g/g u %)

Izvor: BHAS

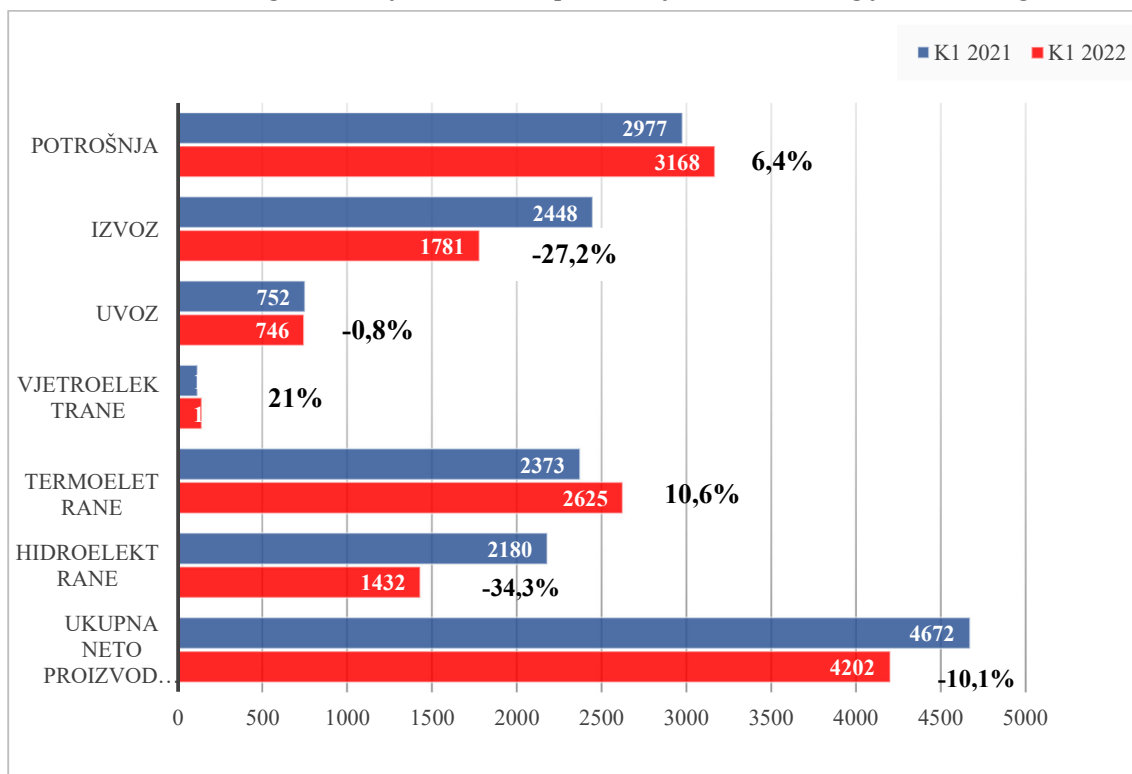
Energetski sektor

Za razliku od prerađivačke industrije, kretanja u okviru energetskog sektora koji uključuje proizvodnju električne energije i rudnike u većoj mjeri su determinisana kretanjima internih dinamika. Tokom prethodnih godina sektor za proizvodnju električne energije predstavljao važan oslonac stabilnosti ukupne industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini, što je nije bio slučaj u K1 2022. godine. Naime, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godine ukupna neto proizvodnja električne energije u Bosni i Hercegovini iznosila je 4202 GWh⁹ što predstavlja smanjenje proizvodnje od oko 10% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo smanjenje proizvodnje električne energije u Bosni i Hercegovini posljedica je pada proizvodnje u okviru hidroelektrana od oko 35 % u odnosu na isti period prethodne godine. S druge strane, u istom vremenskom periodu u okviru termoelektrana zabilježeno je povećanje proizvodnje od preko 10%.¹⁰ Tokom K1 2022. godine ukupna potrošnja električne energije u Bosni i Hercegovini uvećana je za 6,4% u odnosu na isti period prethodne godine, što je u određenoj korelaciji sa očekivanom stopom ekonomskog rasta u zemlji. Ovaj pad proizvodnje električne energije rezultirao je i smanjenjem izvoza električne energije iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine od oko 27% posmatrano u fizičkim jedinicama u GWh. Međutim vrijednosno (u KM) posmatrano (u KM), vrijednost izvoza električne energije iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine je iznosila 406 miliona KM što predstavlja povećanje od preko 50% u odnosu na K1 2021. godine kada je izvezeno 236 miliona KM. S druge strane, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godinu u okviru sektora rudarstvo u Bosni i Hercegovini je registriran pad proizvodnje od oko 2% u odnosu na prethodnu godinu. Pregled kretanja u okviru sektora za proizvodnju električne energije u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

⁹ Saopštenje, „Statistika Energije- kratkoročni pokazatelji energetske statistike za decembar“ 25.04. 2022. godine

¹⁰ U 2021. godini hidroelektrane u ukupnoj proizvodnji električne energije su učestvovala sa 38,2%, termoelektrane 59,2%, dok je učešće vjetroelektrana iznosilo 2,6%.

Grafikon 6: Pregled kretanja u sektoru za proizvodnju električne energije u K1 2022. god

Izvor: BHAS

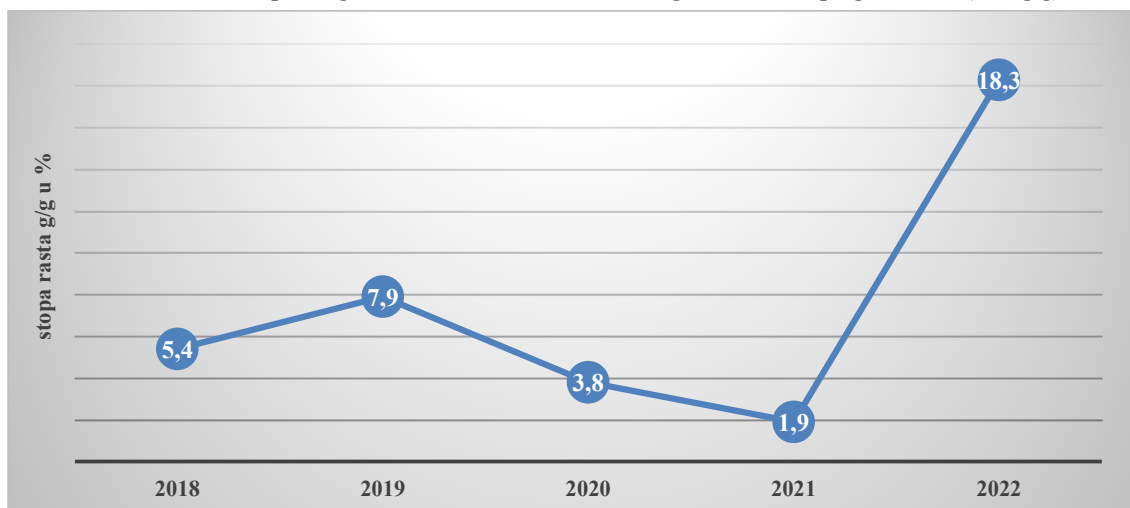
Maloprodaja

- *Snažan rast maloprodaje u K1 2022.godine*

Prema zvaničnim podacima BHAS-a u K1 2022. godine ukupan promet u maloprodaji je iznosio 3,2 milijarde KM¹¹ (povećan je za 494 miliona KM u odnosu na isti period prethodne godine), odnosno ukoliko se gleda godišnja stopa realnog rasta ostvareni promet veći je za 18,3% (g/g). Posmatrano sa druge strane, nominalan rast ukupne maloprodaje iznosio je 629 miliona KM (odnosno 24% g/g). Povećan promet u navedenom razdoblju (usljed značajnijeg rasta nabavnih cijena i cijena transporta) odrazilo se sasvim sigurno i na porast nivoa cijena u maloprodaji. Porast je najviše uočljiv kod trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicima (u daljem tekstu s.p.) gdje je zabilježen rast prometa za 144 miliona KM (odnosno za 27,8% g/g) te kod prometa u trgovini na malo osim trgovine motornim gorivima u s.p. koji je viši za 350 miliona KM (odnosno za 16% g/g). Da je došlo do većeg rasta prometa u maloprodaji govori i činjenica da je promet u K1 2022. godine, registrovan kroz fiskalne uređaje u Bosni i Hercegovini, porastao za 20% (g/g). Do realnog rasta došlo je i u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p. od 11,5% te do rasta od 20,5% u trgovini na malo neprehrambenim proizvodima. Rast je također zabilježen i kategoriji trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u nespecijaliziranim prodavnicama (u daljem tekstu n.p.) koja je zabilježila rast od 9% u K1 2022. godine.

¹¹ Izvor podataka: BHAS, Indeksi prometa trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, mart 2022. godine

Grafikon 7: Ukupna trgovina na malo u Bosni i Hercegovini – u K1 po godinama (rast g/g)

Izvor: BHAS

Kada se detaljnije posmatra struktura trgovine na malo neprehrambenim proizvodima može se primjetiti da je najveći porast od 222 miliona KM bilježi trgovina na malo ostalom robom u s.p.¹² (rast je iznosio 30,9% g/g). Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju viša je za 21,1% dok je trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u posmatranom periodu porasla za 9,3%. Trgovina na malo informacijsko komunikacijskom opremom, u K1 2022. godine, bilježi manji promet za 2%, trgovina na malo na štandovima i tržnicama niža je za 14,1% dok je istovremeno trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica smanjena za simboličnih 0,5%.

Kod trgovine ostalom robom u s.p. najveći porast, u K1 2022. godine, zabilježen je kod trgovine na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože sa rastom od 45% (ova kategorija je zabilježila veći promet za 179 miliona KM u odnosu na K1 2021. godine).

Dalje slijede trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama sa porastom prometa za 24,8% te apoteke, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima sa rastom od 13,2% (zabilježen je veći promet za 33 miliona KM u odnosu na K1 2021. godine). Porast prometa od 9,6% je također zabilježen i u trgovini na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima te u trgovini na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo gdje je ostvaren rast prometa za 5,7%.

Transport

- *Snažan rast broja prevezenih putnika*
- *Porast transportnih i skladišnih djelatnosti*

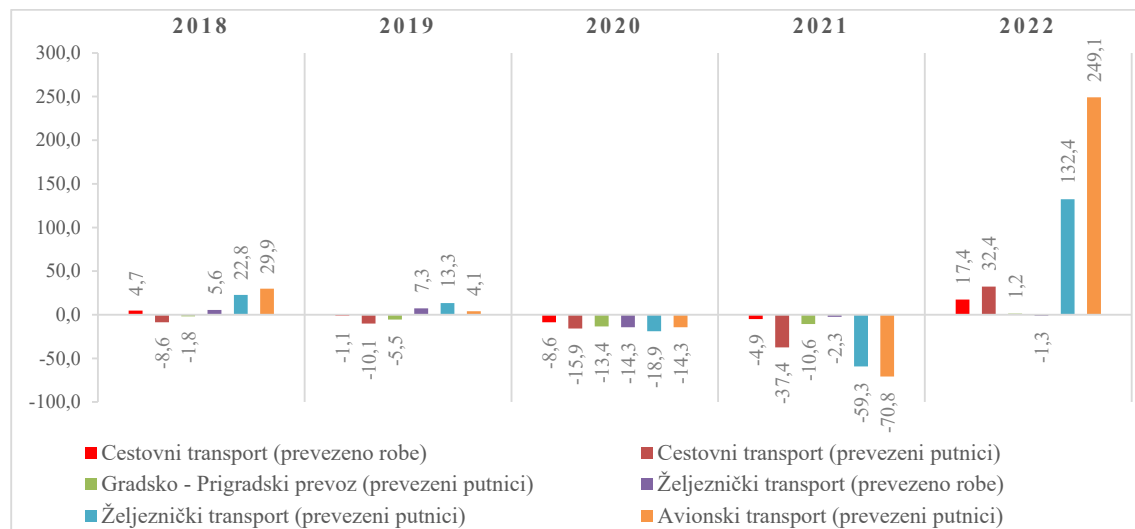
Prema podacima BHAS-a za K1 2022. godine došlo je do povećanja cestovnog prevoza roba za 17,4%¹³ u odnosu na isti period prošle godine. U isto vrijeme broj prevezenih putnika u cestovnom prevozu je zabilježio porast od 32,4%, dok je prevoz putnika u gradsko-prigradskom prevozu viši za 1,2%. U prometu roba u željezničkom saobraćaju je zabilježen pad opsega prevezene robe za 1,3% dok je, nasuprot tome, došlo do povećanje broja prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju za 132,4%. U avio saobraćaju je nastavljen oporavak (koji je započeo u K2 2021. godine nakon djelimičnih popuštanja

¹² U skladu sa KD BiH 2010 ovdje spadaju djelatnosti od 47.71 do 47.79

¹³ BHAS, Saopćenja cestovni, željeznički i avionski saobraćaj u K1, juni 2022.godine

epidemioloških mjera koje su uvedene usljed pojave pandemije Covid-19) te je tako u K1 2022. godine prevoz putnika povećan za 249%.

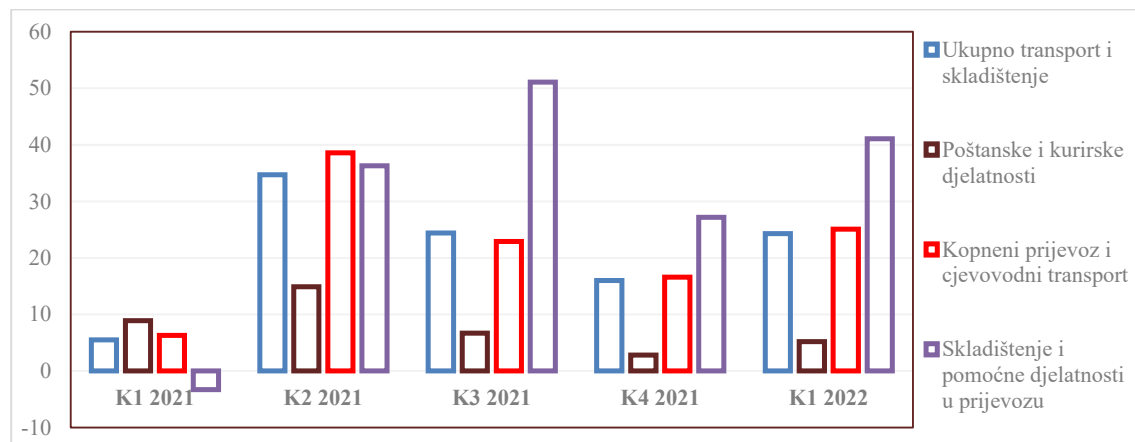
Grafikon 8: Prevoz robe i putnika u Bosni i Hercegovini – u K1 po godinama (rast g/g u %)

Izvor: BHAS

U okviru djelatnosti prometa transporta i skladištenja, u K1 2022. godine, je zabilježen nominalan rast od 24,3% (g/g). Kod skladištenja i pomoćnih djelatnosti u prevozu zabilježena stopa rasta iznosila je 41,1%. U oblasti kopnenog prevoza i cjevovodnog transporta, u posmatranom kvartalu, ostvaren je rast prometa od 25,1%, dok je u oblasti poštanskih i kurirskih djelatnosti rast iznosio 5,2%.

Grafikon 9: Promet transporta i skladištenja u Bosni i Hercegovini (rast g/g u %)

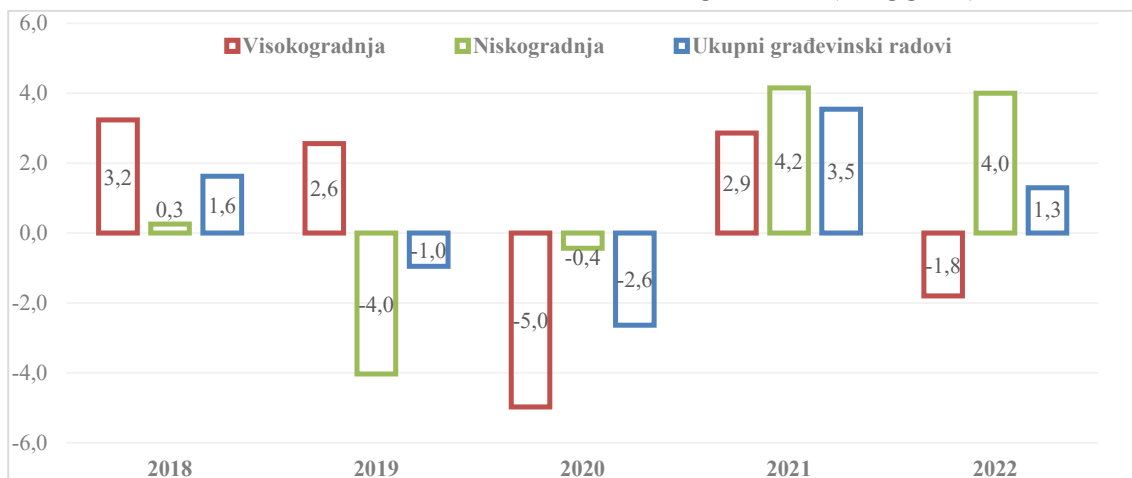
Izvor: BHAS

Građevinarstvo

- Rast ukupnih građevinskih radova u K1*

Prema zvaničnim podacima BHAS-a za sektor građevinarstva u Bosni i Hercegovini, za K1 2022. godine, došlo je do rasta ukupnih građevinskih radova za 1,3%, u odnosu na isti kvartal prethodne godine. U sektoru niskogradnje zabilježen je porast radova za 4% uz istovremeno smanjenje građevinskih radova u sektoru visokogradnje za 1,8%.

Grafikon 10: Građevinski radovi u Bosni i Hercegovini u K1 (rast g/g u %)

Izvor: BHAS

Broj izdatih odobrenja za građevinske radove u K1 2022. godine¹⁴ viši je (u odnosu isti period prethodne godine) za 2,3%. Najveći porast izdatih dozvola za građenje u K1 2022. godine je u oblasti visokogradnje gdje je stope rasta iznosila 2,7% (porast dozvola za građenje stambenih zgrada za 5,3% uz istovremeno smanjenje od 2,2% dozvola za građenje nestambenih objekata). Odobrenja za građenje objekata, u sektoru niskogradnje, su u posmatranom kvartalu zabilježila simboličnu stopu rasta od 0,9%.

Tržište rada

- *Povećan broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine. Najznačajniji rast broja zaposlenih u djelatnosti trgovine i prerađivačke industrije. Smanjena stopa nezaposlenosti.*
- *Ubrzan nominalni rast prosječne neto plate uz znatno skromniji realni rast.*
- *Negativan realni rast prosječne penzije u Bosni i Hercegovini zbog inflacije.*

Zaposlenost

U periodu K1 2022. godine prosječan broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini iznosio je oko 839,8¹⁵ hiljada i veći je za 3,5% u poređenju sa K1 2021. godine. U Federaciji Bosne i Hercegovine broj zaposlenih lica u periodu K1 2022. godine iznosio je 531,3 hiljada i veći je za 2,6% g/g. U periodu izrade Ekonomskih trendova podaci o broju zaposlenih lica u Republici Srpskoj nisu objavljeni. Međutim, na osnovu privremenog podatka o broju zaposlenih u Bosni i Hercegovini može se pretpostaviti da je i u Republici Srpskoj broj zaposlenih uvećan.

U prvom kvartalu 2022. godine najveći doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini prema područjima djelatnosti bio je u oblasti trgovine i prerađivačke industrije. Uz rast prometa distributivne trgovine u djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala broj zaposlenih lica je uvećan za 6,9% u periodu K12022/K1 2021.¹⁶ Ova djelatnost je

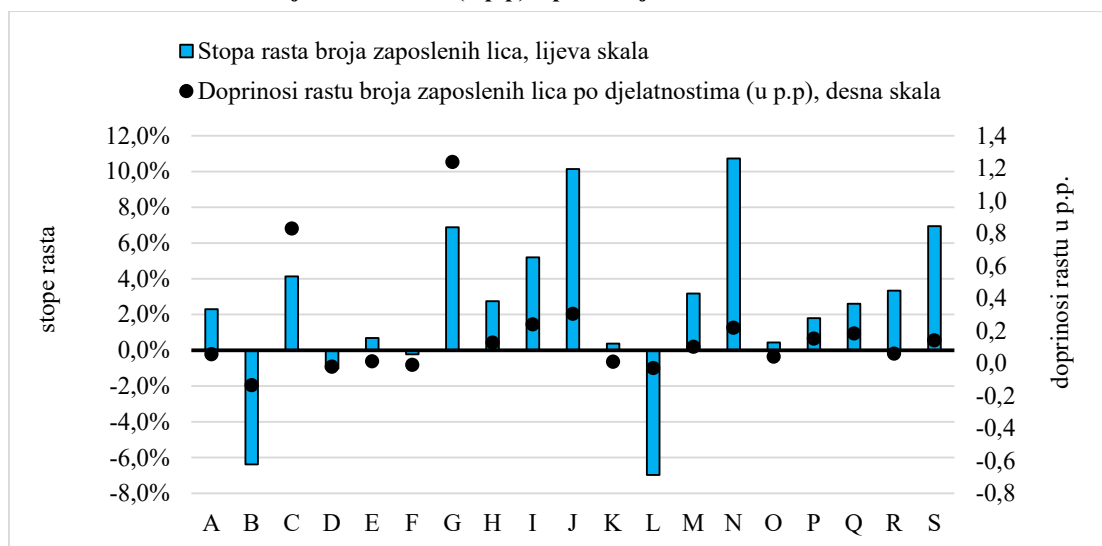
¹⁴ BHAS, Izdata odobrenja za građenje u Bosni i Hercegovini, april 2022.godine

¹⁵ Privremeni podatak. Izvor: BHAS.

¹⁶ Ukupan promet distributivne trgovine u Bosni i Hercegovini, kalendarski prilagođen, u prvom kvartalu 2022. godine ostvario je rast u iznosu od 27,4% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Distributivna trgovina uključuje sve oblike trgovinskih aktivnosti, od nabavke

ujedno imala najveći doprinos rastu ukpnog broja zaposlenih od 1,2 p.p. Pored trgovine, značajan doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica bio je i u području djelatnosti prerađivačke industrije (0,8 p.p.) sa stopom rasta od 4,1% g/g što može biti rezultat rasta obima proizvodnje u posmatranom periodu (detljiije u poglavlju industrijska proizvodnja). Iako je u mnogim djelatnostima registrovan rast broja zaposlenih njihov doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica bio je nešto manji u odnosu na prethodno pomenute djelatnosti. Tako je u području djelatnosti informacija i komunikacija broj zaposlenih uvećan 10,1% g/g (doprinos rastu 0,3 p.p.), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane broj zaposlenih uvećan 5,2% g/g (doprinos rastu 0,2 p.p.)¹⁷, administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (10,7% g/g, 0,2 p.p.).

Grafikon 11: Stope rasta i doprinosi rastu ukupnom broju zaposlenih lica u Bosni Hercegovini po djelatnostima¹⁸ (u p.p) – poređenje K1 2022/K1 2021

Izvor: BHAS, DEP kalkulacije

Nezaposlenost

Uz rast broja zaposlenih lica došlo je do smanjenja broja nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini. Prosječan broj registrovanih nezaposlenih lica u K1 2022. godine iznosio je oko 374,9 hiljada i manji je za 8,7% u odnosu na isti period 2021. godine. Smanjenje broja nezaposlenih lica je registrovano u oba entiteta. U Federaciji Bosne i Hercegovine prosječan broj nezaposlenih lica smanjena je za 7,4% g/g u K1 2022. godine u odnosu na K1 2021. godine i iznosio je oko 297,8 hiljada. S druge strane, u Republici Srpskoj prosječan broj registrovanih nezaposlenih lica iznosio je oko 71,3 hiljade i bio je manji za 13% g/g.

robe od proizvođača do isporuke robe krajnjem potrošaču na domaćem tržištu. Ona obuhvata: trgovinu na veliko za vlastiti račun, posredovanje u trgovini na veliko, trgovinu na malo i popravke motornih vozila i motocikla, te trgovinu predmetima za ličnu upotrebu ili upotrebu u domaćinstvu. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, indeks prometa distributivne trgovine.

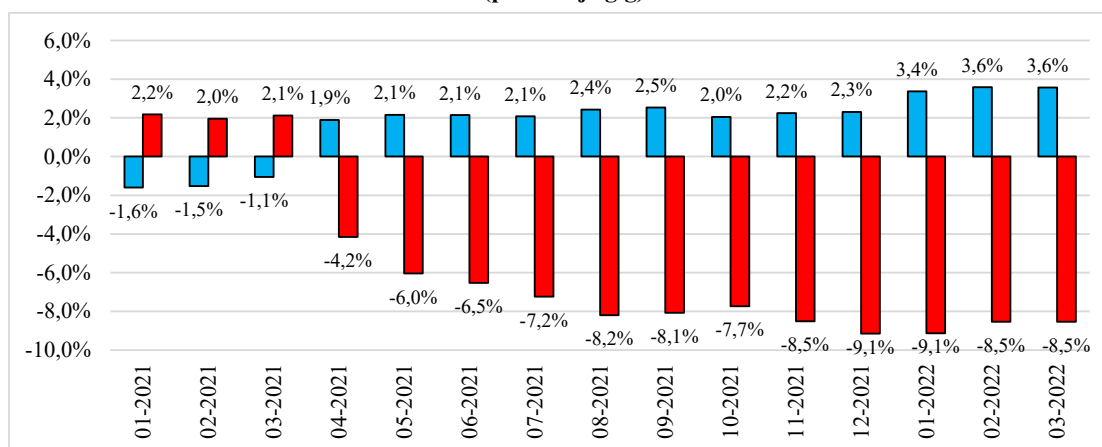
¹⁷ U periodu januar – mart 2022. turisti su ostvarili 234.535 posjeta, što je više za 61,3 % i 538.806 noćenja, što je više za 56,7% u odnosu na isti period 2021. godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, turizam.

¹⁸ Klasifikacija djelatnosti: A - Poljoprivreda, lov i šumarstvo, B - Vađenje ruda i kamena, C - Prerađivačka industrija, D - Proizv. i snadbijev. el. energijom, gasom, parom i klimatizacija, E - Snadbijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G - Trgovina na veliko i malo, popravak motor. vozila i motocikala, H - Prevoz i skladištenje, I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo), J - Informacije i komunikacije, K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, L - Poslovanje nekretninama, M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti, N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje, P - Obrazovanje, Q - Djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite, R - Umjetnost, zabava i rekreacija, S - Ostale uslužne djelatnosti.

Stopa registrovane nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini u martu 2022. godine je iznosila 30,7%¹⁹ i smanjena je u odnosu na isti mjesec prethodne godine za 2,7 p.p. Anketna stopa nezaposlenosti za K1 2022. godine takođe je smanjena i iznosila je 16,7%.

Prema kvalifikacionoj strukturi, broj registrovanih nezaposlenih lica u poređenju K1 2022/K1 2021 najviše je smanjen u kategorijama SSS, VKV i KV a zatim NK radnika.

Grafikon 12: Stope rasta broja zaposlenih i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini (poređenje g/g)

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za zapošljavanje i zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta

Anketa o radnoj snazi

U 2022. godini nastavljeno je kontinuirano sprovođenje Ankete o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini.²⁰ U prvom kvartalu 2022. godine stopa aktivnosti je uvećana u odnosu na prvi kvartal 2021. godine i iznosila je 48,1%, kao i stopa zaposlenosti (40,1%). S druge strane, stopa nezaposlenosti u K1 2022. godine je smanjena u odnosu na K1 2021. godine i iznosila je 16,7% što je predstavljeno u tabeli ispod.

U K1 kvartalu 2022. godine, u Bosni i Hercegovini radnu snagu činilo je 1,388 miliona lica od kojih je 1,157 miliona (83,3%) zaposlenih i 231 hiljada (16,7%) nezaposlenih lica. U odnosu na K1 2021. godine, broj zaposlenih lica se povećao za 3,8%, dok se broj nezaposlenih lica smanjio za 11,7%. Struktura zaposlenih lica prema djelatnosti u K1 2022. godine pokazuje da je najveće učešće zaposlenih lica u uslužnim djelatnostima 56,7%, zatim u industriji i građevinarstvu 36,2% i u poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu 7,1%.

U K1 2022. godine od ukupnog broja nezaposlenih lica njih 57 hiljada ili 24,5% je tražilo posao kraće od 12 mjeseci, dok je 41 hiljadu ili 17,9% lica tražilo posao od 12 mjeseci do dvije godine. Broj nezaposlenih lica koje su tražile posao dvije godine i duže iznosio je 133 hiljade ili 57,6%. Obrazovna struktura nezaposlenih lica u K1 2022. godine pokazuje da 72,7% lica ima završenu srednju školu i specijalizaciju, slijede lica sa završenom osnovnom školom ili nižim obrazovanjem 13,7% i lica sa završenom višom školom, fakultetom, magisterijem, doktoratom 13,6%.

¹⁹ Izvor: Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, mjesečno saopštenje.

²⁰ Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini se provodi kontinuirano prema novoj, redizajniranoj metodologiji usklađenoj sa novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća, koja je stupila na snagu 1. januara 2021. godine. Zbog prelaska na novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u 2021. godini došlo je do prekida serije podataka. Rezultati Ankete o radnoj snazi 2021. godine nisu uporedivi sa rezultatima kontinuirane Ankete o radnoj snazi 2020. godine i rezultatima godišnjih anketa o radnoj snazi provedenih u periodu od 2006. do 2019. godine. Detaljnije u metodološkim objašnjenjima u dokumentu na linku: https://bhas.gov.ba/data/Publikacije/Saopštenja/2022/LAB_00_2022_Q1_1_BS.pdf

Tabela 1: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini (u 000)²¹

	K1 2021	K2 2021
Radno sposobno stanovništvo (15-89)	2.904	2.887
Lica izvan radne snage ²² (15-89)	1.527	1.499
Radna snaga (15-89)	1.377	1.388
<i>Zaposlena lica (15-89)</i>	1.115	1.157
<i>Nezaposlena lica (15-74)</i>	262	231
Stopa nezaposlenosti ²³ (15-74)	19,1%	16,7%
Stopa aktivnosti ²⁴ (15-89)	47,4%	48,1%
Stopa zaposlenosti ²⁵ (15-89)	38,4%	40,1%

Izvor: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini

Plate

U K1 2022. godine prosječna neto plata je iznosila 1.065 KM i nominalno je uvećana za 9,4% u odnosu na K1 2021. godine. Iako je stopa rasta izrazito visoka realni rast prosječne neto plate je bio znatno sporiji (0,9%) zbog snažnog rasta cijena – inflacije od 8,4% u posmatranom kvartalu (detaljnije u poglavlju o inflaciji). U Federaciji Bosne i Hercegovine prosječna neto plata u K1 2022. godine je nominalno uvećana za 9% g/g i iznosila je 1.062 KM, dok je u Republici Srpskoj prosječna neto plata imala nominalni rast od 10,4% g/g i iznosila je 1.075 KM.

Posmatrajući nominalni rast neto plata u Bosni i Hercegovini po djelatnostima najveće stope rasta neto plate u K1 2022. godine bile su u području administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (23,9% g/g), djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (22,3% g/g), djelatnosti poslovanja nekretninama (21,2% g/g). Bitno je napomenuti da je u djelatnostima koje zapošljavaju najviše lica u Bosni i Hercegovini takođe zabilježen nominalni rast neto plata ali po nešto sporijim stopama rasta u odnosu na prethodno pomenute djelatnosti. Tako je u prerađivačkoj industriji prosječna neto plata je uvećana za 13,3% g/g, a u djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala neto plata je uvećana za 14,2% g/g. Međutim, uzimajući u obzir visoku inflaciju u periodu K1 2022. godine realni rast plata u ovim djelatnostima bio je mnogo sporiji.

Naveća prosječna isplaćena neto plata u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine bila je u području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.629 KM), dok je najniža prosječna isplaćena neto plata u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (713 KM).

²¹ Zbog zaokruživanja decimala u nekim slučajevima zbir brojeva nije jednak predstavljenom broju.

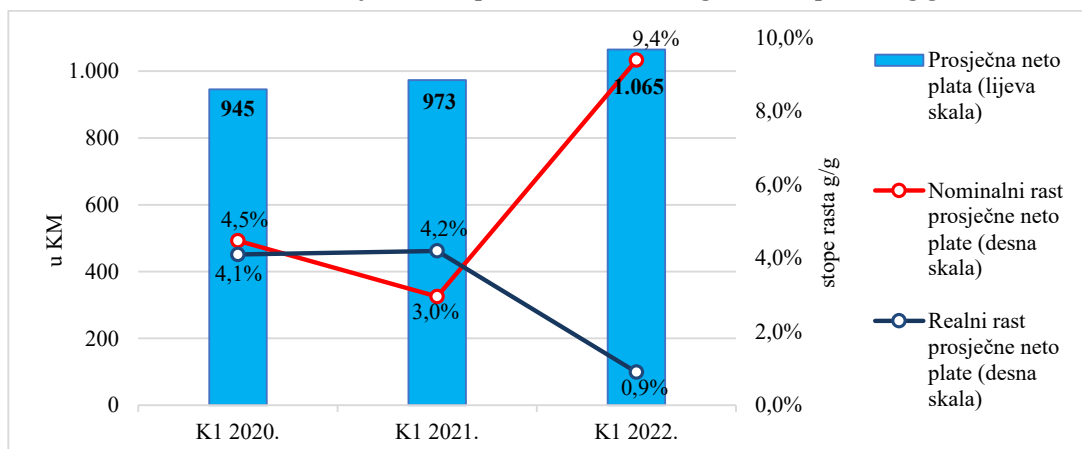
²² Osobe/lica izvan radne snage su osobe starosti od 15 do 89 godina koje nisu svrstane u zaposleno ili nezaposleno stanovništvo, odnosno sve osobe koje u referentnoj sedmici nisu obavljale nijedan plaćeni posao, nisu aktivno tražile posao ili nisu bile u mogućnosti da počnu da rade u roku od dvije sedmice nakon isteka referentne sedmice.

²³ Ukupna stopa nezaposlenosti izračunata je kao omjer nezaposlenih starosti 15-74 godine i ukupnog aktivnog stanovništva starosti 15-74 godine.

²⁴ Ukupna stopa aktivnosti izračunata je kao omjer aktivnog stanovništva starosti 15-89 godina i radno sposobnog stanovništva starosti 15-89 godina.

²⁵ Ukupna stopa zaposlenosti izračunata je kao omjer zaposlenih starosti 15-89 godina i ukupnog radno sposobnog stanovništva starosti 15-89 godina.

Grafikon 13: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta g/g

Izvor: BHAS

Penzije

U K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini evidentiran je rast broja penzionera od 0,5% u odnosu na K1 2021. godine i iznosio je iznosio je oko 698,7 hiljada.²⁶ Rast broja penzionera registrovan je u oba entiteta po istoj stopi rasta od 0,5% g/g.

Iako su penzije u Bosni i Hercegovini uvećane, zbog rasta cijena relni rast penzija bio je negativan. Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine je nominalno uvećana za 2,1% u odnosu na isti period prošle godine i iznosila je oko 429²⁷ KM. Međutim, uzme li se u obzir inflacija od 8,4% u posmatranom kvartalu realni rast prosječne penzije bio je negativan i iznosio je 5,8%. U Federaciji Bosne i Hercegovine prosječna penzija u K1 2022. godine iznosila je oko 427 KM i nominalno se nije bitno mijenjala u odnosu na prosječnu penziju u istom periodu 2021. godine. S druge strane, u Republici Srpskoj je zabilježen nešto brži nominalni rast prosječne penzije od 6,3% g/g i iznosila je oko 431 KM.²⁸ Struktura penzija u oba entiteta nije se značajno mijenjala u K1 2022. godine.²⁹

Najniža penzija u K1 2022. godine nije se mijenjala i u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosila je 382,2 KM, dok se u Republici Srpskoj najniža penzija uvećala i iznosila 220,5 KM za penzijski staž do 15 godina.³⁰

²⁶ Broj penzionera u Bosni i Hercegovini u analizi predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske bez obzira na mjesto prebivališta (u ili izvan Bosne i Hercegovine).

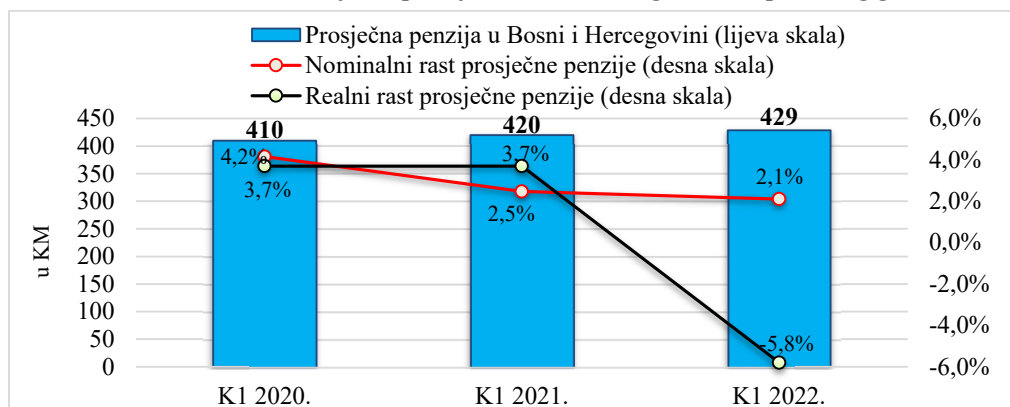
²⁷ Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog boja penzionera u svakom od entiteta u ukupnom broju penzionera.

²⁸ U Republici Srpskoj penzije ostvarene do 31.12.2021. godine svim korisnicima prava usklađuju se od 01.01.2022. godine i povećavaju za 4% (redovno godišnje usklađivanje 3,36% i vanredno povećanje 0,64%). Izvor: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

²⁹ U strukturi penzija i dalje najveći dio pripada starosnim penzijama, a potom porodičnim i invalidskim penzijama. U Federaciji Bosne i Hercegovine udio starosnih penzija u martu 2022. godine iznosi oko 58%, a porodičnih penzija 28%. U Republici Srpskoj udio starosnih penzija u istom mjesecu iznosi oko 60%, porodičnih penzija 27%. Ostatak se odnosi na invalidske penzije.

³⁰ U Republici Srpskoj za penzijski staž 15-20 godina najniža penzija je iznosila 264,62 KM, za penzijski staž 20-30 godina iznosila je 308,73 KM, za penzijski staž 30-40 godina iznosila je 354,87 KM i za penzijski staž 40 i više godina najniža penzija je iznosila 441,09 KM.

Grafikon 14: Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini i stope rasta g/g

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, DEP kalkulacije

II JAVNE FINANSIJE

- *Javni prihodi na kraju prvog tromjesečja 2022. godine zabilježili dvocifrenu stopu rasta*
- *Javni dug na kraju prvog tromjesečja 2022. godine u blagom porastu*

Prvo tromjesečje 2022. godine, javne finansije Bosne i Hercegovine, karakteriše dvocifrena stopa rasta ukupnih javnih prihoda (porezi i socijalni doprinosi) od 18,4% g/g čime su na kraju posmatranog perioda dostigli iznos od oko 4,5 milijarde KM i blagi rast javne zaduženosti od 2,5% g/g. U strukturi ukupnih prihoda dominiraju prihodi entitetskih poreskih uprava sa 59%. Glavni razlog rasta prihoda od indirektnih poreza jeste oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji (rast privatne potrošnje, oporavak sektora turizma, pozitivna dešavanja u sektoru vanjske trgovine, ali i rast cijena).

Na rast prihoda od direktnih poreza i doprinosa uticala su dešavanja na tržištu rada, kao i mjere koje su donijele entitetske vlade u cilju povećanja plata i podizanja životnog standarda zaposlenih. Doprinos rastu ukupnih javnih prihoda prikazan je na grafikonu ispod. U vrijeme pisanja Ekonomskih trendova nisu bili dostupni konsolidovani podaci o izvršenju budžeta za posmatrano tromjesečje 2022. godine. Što se tiče budžeta za tekuću godinu, budžet Republike Srpske³¹ i budžet Brčko Distrikta³² su usvojeni na vrijeme. Budžet Federacije Bosne i Hercegovine je kasnio sa usvajanjem, tako da je isti usvojen početkom 2022. godine.³³

Budžet Institucija i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, do vremena pisanja Ekonomskih trendova nije usvojen. Na snazi je odluka o privremenom finansiranju za period april-juni 2022. godine.³⁴

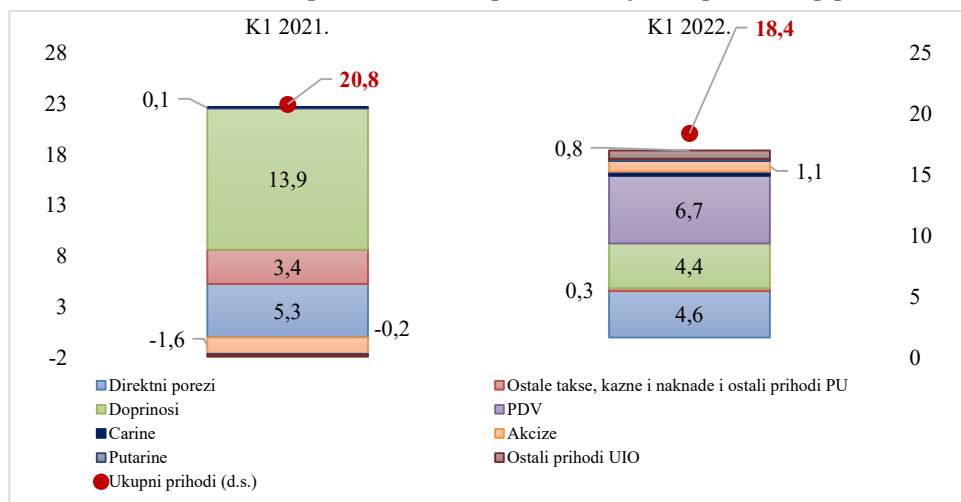
³¹ Narodna skupština Republike Srpske je na 26. posebnoj sjednici, održanoj 15.12.2021. godine, usvojila Budžet Republike Srpske za 2022. godinu u iznosu od 4,024 milijarde KM, te Zakon o izvršenju Budžeta Republike Srpske za 2022. godinu, kao i set zakona vezanih za povećanje plata. <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/vijesti/okon%C4%8Dana-26-posebna-sjednica-usvojen-bud%C5%BEet-i-set-zakona-o-pove%C4%87anju-plata>

³² Skupština Brčko distrikta usvojila je, na 7. vanrednom zasjedanju, održanom dana 16.12.2021. godine, Budžet Distrikta za 2022. godinu u iznosu od 239,2 miliona KM.

³³ Predloženi budžet je sjednici održanoj 28.03.2022. godine prihvatio Predstavnički dom Federacije Bosne i Hercegovine. Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je na sjednici održanoj 31.03.2022. godine, Prijedlog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu u iznosu od 5,598 milijardi KM.

³⁴ Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 51. sjednici održanoj 06.06.2022. godine usvojilo Nacrt zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2022. godinu u iznosu od 1,073 milijarde KM. https://www.vijeceministara.gov.ba/saopstenja/sjednice/saopstenja_sa_sjednica/default.aspx?id=38078&langTag=bs-BA. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 151. vanrednoj sjednici, održanoj 08.06.2022. godine, utvrdilo Prijedlog zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu sa izmjenom u tekstu Zakona o budžetu. Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora, na 47. sjednici, održanoj dana 18.03.2022. godine, donijelo je Odluku o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za period april - juni 2022. godine. https://www.vijeceministara.gov.ba/saopstenja/sjednice/saopstenja_sa_sjednica/default.aspx?id=37533&langTag=bs-BA

Grafikon 15: Stope rasta u % i doprinos rastu javnih prihoda u p.p.

Izvor: entitetske poreske uprave i UIO Bosne i Hercegovine

Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini

Sa 01.01.2022. godine počela se primjenjivati Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i duvan za pušenje za 2022. godinu, kao rezultat nastavka harmonizacije akcizne politike sa EU³⁵.

Naplaćeni prihodi. Oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji, pozitivna dešavanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni, a posebno visoke stope rasta uvoza, u značajnoj mjeri su uticala na naplatu prihoda od indirektnih poreza. Ovde ne treba zanemariti ni smanjenje istih tokom prethodne godine (bazni efekat), kao ni uticaj porasta uvoznih cijena, ali i opšteg nivoa cijena. Sa druge strane, oporavak sektora turizma tokom zimskih mjeseci, u značajnoj mjeri je uticao na rast potrošnje, što je, takođe, dalo doprinos u rastu navedenih prihoda.

Tokom posmatranog perioda tekuće godine, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu UIO) ukupno je naplatila oko 2,2 milijarde KM bruto prihoda od indirektnih poreza, što je za 22,3% više nego u istom periodu prethodne godine. Na ovako visoku stopu rasta uticala su dva činioca: bazni efekat iz prošle godine (početak prethodne godine karakteriše smanjenje naplate prihoda usljed pandemije) i trend porasta uvoznih cijena, koji je prisutan od polovine prethodne godine. Istovremeno su isplate povrata sa Jedinstvenog računa UIO (dalje u tekstu JR UIO) bile veće za čak 38,3% g/g, što je umanjilo neto efekat naplate. Neto prihodi, na kraju prvog tromjesečja, su iznosili oko 1,7 milijardi KM i veći su za 18,5% g/g.

³⁵ Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/21), a koja se primjenjuje od 01.01.2022. godine. Odlukom je definisano da se od 01.01.2022. godine, na cigarete i duvan za pušenje plaća sljedeća akciza i to :

1. akciza na cigarete - minimalna akciza (proporcionalna+specifična) iznosi 3,33 KM za pakovanje cigareta od 20 komada:
- proporcionalna akciza po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17) i
- specifična akciza u iznosu od 82,50 KM za 1.000 komada, odnosno 1,65 KM za pakovanje od 20 komada
2. akciza na duvan za pušenje u iznosu od 133,20 KM po kilogramu.

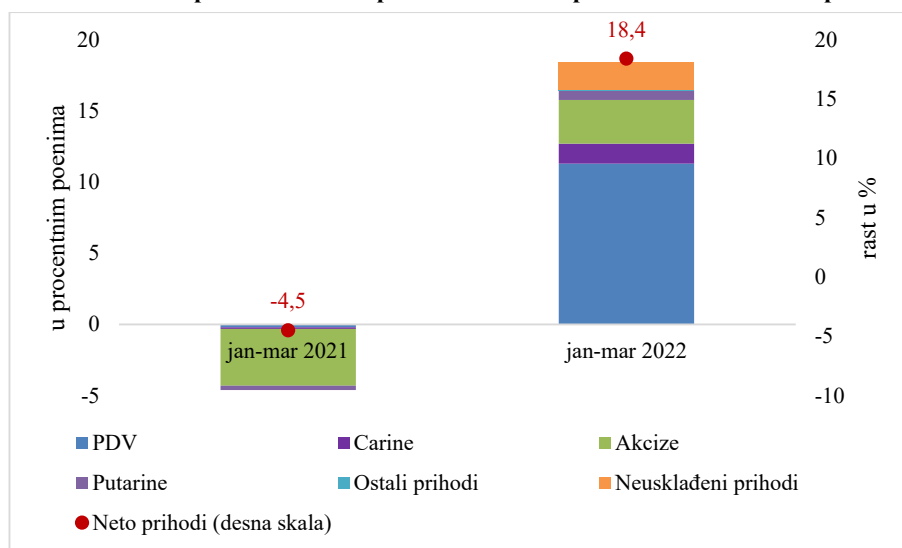
Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	<i>struktura</i> 2022	<i>jan-mar</i> 2021	<i>jan-mar</i> 2022	<i>jan</i> 2021	<i>feb</i> 2022	<i>mar</i> 2022
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	-3,1	22,3	27,6	15,3	24,4
Povrati	18,2	3,2	38,3	52,2	13,0	47,9
Neto prihodi - prikupljeno	81,8	-4,5	18,5	21,3	15,8	18,8
<i>PDV</i>	<i>52,1</i>	<i>-0,3</i>	<i>17,6</i>	<i>11,9</i>	<i>23,0</i>	<i>17,1</i>
<i>Carine</i>	<i>3,7</i>	<i>-3,0</i>	<i>30,2</i>	<i>53,5</i>	<i>25,2</i>	<i>22,7</i>
<i>Akcize</i>	<i>17,5</i>	<i>-16,6</i>	<i>14,7</i>	<i>28,2</i>	<i>-12,7</i>	<i>32,9</i>
<i>Putarine</i>	<i>7,8</i>	<i>-3,1</i>	<i>7,3</i>	<i>16,5</i>	<i>-1,3</i>	<i>7,1</i>
<i>Ostali prihodi</i>	<i>0,3</i>	<i>6,4</i>	<i>6,4</i>	<i>3,7</i>	<i>13,3</i>	<i>3,1</i>
<i>Neusklađeni prihodi</i>	<i>0,4</i>	<i>9,5</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Raspoloživo za raspodjelu	100,00	-3,5	18,6	26,1	15,6	24,7
Minimalne rezerve	18,7	2,9	35,7	50,8	17,1	43,8
Budžeti	81,3	-5,0	14,4	19,5	15,3	20,2
Servisiranje vanjskog duga	8,8	18,6	-1,3	-20,0	3,7	0,6
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	<i>5,9</i>	<i>23,7</i>	<i>-1,8</i>	<i>-19,2</i>	<i>2,8</i>	<i>-0,8</i>
<i>Republika Srpska</i>	<i>2,8</i>	<i>10,2</i>	<i>-0,2</i>	<i>-21,4</i>	<i>7,7</i>	<i>2,7</i>
<i>Brčko Distrikt</i>	<i>0,1</i>	<i>-31,1</i>	<i>-2,6</i>	<i>-5,3</i>	<i>-26,4</i>	<i>10,1</i>
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	72,5	-7,4	16,5	22,2	17,3	23,2
<i>Institucije Bosne i Hercegovine</i>	<i>9,8</i>	<i>4,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	<i>38,7</i>	<i>-12,5</i>	<i>18,6</i>	<i>24,0</i>	<i>20,0</i>	<i>26,6</i>
<i>Republika Srpska</i>	<i>21,6</i>	<i>-2,8</i>	<i>20,3</i>	<i>29,9</i>	<i>20,2</i>	<i>28,6</i>
<i>Brčko Distrikt</i>	<i>2,4</i>	<i>-6,4</i>	<i>20,5</i>	<i>23,2</i>	<i>21,0</i>	<i>26,1</i>

Izvor: UIO Bosne i Hercegovine

Sve kategorije prihoda iz nadležnosti UIO Bosne i Hercegovine su dale pozitivan doprinos stopi rasta neto prihoda od indirektnih poreza i to: porez na dodatu vrijednost od 11,3 p.p. (u daljem tekstu PDV), prihodi od akciza 3,1 p.p., prihodi od carina 1,4 p.p. i prihodi od putarina 0,7 p.p.

Grafikon 16: Rast neto prihoda u % i doprinosi rastu neto prihoda od indirektnih poreza (u p.p.)

Izvor: kalkulacije DEP-a na bazi podataka UIO Bosne i Hercegovine

PDV. Na kraju posmatranog tromjesečja bruto prihodi od PDV-a su iznosili oko 1,6 milijardi KM, što je za 23,5% g/g. Tokom posmatranog perioda zabilježen je snažan rast povrata PDV-a, kao posljedica rasta izvoza, što se odrazilo na neto prihode od PDV-a. Neto prihodi po osnovu PDV-a, tokom ovog perioda, su iznosili oko 1,1 milijardu KM, što je za 17,6% više nego u istom periodu 2021. godine. Prihodi od PDV-a po osnovu uvoza roba uvećani su za oko 36,4% g/g, dok su prihodi naplaćeni iz prometa domaćih roba i usluga rasli svega 6,8% g/g.

Akcize. Tokom posmatranog perioda 2022. godine neto prihodi od akciza su iznosili oko 354 miliona KM, čime je registrovana stopa rasta istih iznosila 14,7% g/g. Prihodi od uvoziha proizvoda su rasli stopom od 21,3% i to zahvaljujući rastu prihoda od akciza na uvozu naftu i naftne preradevine (rezultat povećanja cijena energenata na svjetskim tržištima), kao i uvozni duvan i duvanske preradevine. Sa druge strane, akcize na domaće proizvode su smanjene za oko 77,3% g/g. Razlog za njihovo smanjenje leži u smanjenju prihoda od akciza na domaći duvan i duvanske preradevine i domaće pivo.

Putarine. Ukupno naplaćeni prihodi od putarina za prva tri mjeseca 2022. godine iznosili su oko 148 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su veći za 7,3% g/g.

Carine. Neto prihodi od carinskih dažbina tokom posmatranog perioda 2022. godine su iznosili oko 89 miliona KM. U poređenju sa istim periodom 2021. godine isti su veći za oko 30,2%. Visoka stopa rasta u prihoda od carina dijelom je posljedica niske osnovice iz prethodne godine, ali se može povezati sa rastom cijena energenata, sirovina, hrane i drugih roba na inostranim tržištima. S obzirom da su prihodi od carina usko povezani sa uvozom, rast uvoza je donio i rast prihoda od carina.

Raspoređeni prihodi. Tokom posmatranog perioda tekuće godine, ukupni prihodi raspoloživi za raspodjelu su iznosili oko 2,2 milijarde KM. Nakon izdvajanja sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini u iznosu od oko 93,6 miliona KM, minimalne rezerve u iznosu od oko 480,9 miliona KM i sredstava za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 190,5 milion KM, UIO Bosne i Hercegovine, je izvršila raspored preostalih sredstava u iznosu od oko 1,5 milijardu KM krajnjim korisnicima prema važećim koeficijentima³⁶. Od tog iznosa Federaciji Bosne i Hercegovine je doznačeno ukupno oko 899,4 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 114,6 miliona KM), Republici Srpskoj oko 502,5 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 52,5 milion KM) i Brčko Distriktu oko 51,6 miliona KM (za servis vanjskog duga 3,3 miliona KM). U poređenju sa istim periodom prethodne godine raspoređena sredstva sa jedinstvenog računa UIO za servis vanjskog duga su manja za 1,3%, dok su raspoređena sredstva krajnjim korisnicima, nakon servisiranja obaveza vanjskog duga veća za 16,5%.

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda

U cilju povećanja plata zaposlenih i podizanja njihovog životnog standarda, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Uredbu kojom se propisuje metodologija utvrđivanja iznosa najniže plate i usklađivanje najniže plate³⁷. Prema usvojenim propisima, najniže plate će biti usklađivane na godišnjem nivou a u vezi sa rastom privredne aktivnosti i rasta cijena. Istom uredbom je utvrđena i najniža plata u 2022. godini za Federaciju Bosnu i Hercegovinu koja se primjenjuje od januara tekuće godine (543 KM)³⁸.

U Republici Srpskoj je usvojen set zakona koji bi trebali da doprinesu privrednom rastu i platama zaposlenih³⁹. Od januara 2022. godine prema Zakonu o radu prelazi se novi obračun plate radnika umjesto dosadašnjeg. Takođe, sa promjenom novog zakona poslodavac je dužan uručiti pismeni obračun plate (platu listu) zaposlenom. Takođe, bitna izmjena odnosi se na utvrđivanje najniže plate (590 KM u

³⁶ Odlukom Upravnog odbora UIO Bosne i Hercegovine, broj: 02-17-01-6-1/21, utvrđeni su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa JR za period januar-mart 2022. godine, i isti su se primjenjivali i u martu 2022. godine, a iznose: Federacija Bosna i Hercegovina 61,88%, Republika Srpska 34,57% i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine 3,55%.

³⁷ Dana 30.12.2021. održana je telefonska sjednica na kojoj je Vlada Federacije donijela Uredbu kojom se propisuje metodologija utvrđivanja iznosa najniže plate i usklađivanje najniže plate što će se primjenjivati od 2023. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 106/21).

³⁸ Odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine od 07.01.2022. godine.

³⁹ Narodna skupština Republike Srpske na 26. posebnoj sjednici, održanoj 14. decembra 2021. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/21). Vlada Republike Srpske je donijela Odluku o najnižoj plati za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22) u visini od 590 KM u neto iznosu.

neto iznosu). Zbirna stopa doprinosa je sa dosadašnje stope od 32,8% smanjena na 31%, s tim da se smanjuje samo stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje sa dosadašnjih 12% na 10,2%. Izmjenom Zakona o porezu na dohodak stopa poreza na prihode od ličnih primanja je snižena sa 10% na 8%. Stopa od 10% ostaje za plaćanje poreza na prihod od samostalnih djelatnosti. Za prihode od autorskih prava, kapitala, kapitalnih dobitaka i ostalog dohotka plaća se porez na dohodak po stopi od 13%. Godišnji lični odbitak je sa 8.400 KM povećan na 12.000 KM (mjesečni sa 700 KM na 1.000 KM). Takođe, Usvojenim Prijedlogom budžeta Republike Srpske za 2022. godinu povećane su plate za budžetske korisnike⁴⁰.

Efekat mjera koje su entitetske vlade donijele i počele primjenjivati sa početkom posmatrane godine, u naplati prihoda poreskih uprava, tokom posmatranog perioda, je već prisutan.

Entitetske poreske uprave su za prva tri mjeseca 2022. godine, ukupno prikupile oko 2,3 milijarde KM javnih prihoda, iz svojih nadležnosti. Navedeni prihodi su osvarili rast od 13,2% u poređenju sa istim periodom 2021. godine. Detalji o naplati slijede u tabeli ispod.

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u periodu januar - mart

Naziv prihoda	Federacija Bosne i Hercegovine			Republika Srpska			Bosna i Hercegovina		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2021	2022		2021	2022		2021	2022	
Direktni porezi	240,9	315,6	31,0	151,0	194,2	28,6	392,0	509,8	30,1
<i>Porez na dohodak</i>	<i>110,5</i>	<i>132,9</i>	<i>20,3</i>	<i>55,4</i>	<i>58,2</i>	<i>5,0</i>	<i>165,9</i>	<i>191,0</i>	<i>15,2</i>
<i>Porez na dobit</i>	<i>100,0</i>	<i>144,2</i>	<i>44,3</i>	<i>88,9</i>	<i>129,7</i>	<i>46,0</i>	<i>188,8</i>	<i>274,0</i>	<i>45,1</i>
<i>Porezi građana</i>	<i>30,3</i>	<i>38,3</i>	<i>26,3</i>	<i>6,8</i>	<i>6,4</i>	<i>-6,1</i>	<i>37,1</i>	<i>44,7</i>	<i>20,4</i>
<i>Ostali porezi</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>-19,6</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>-19,6</i>
Takse, kazne i naknade	180,1	194,0	7,7	114,7	115,4	0,6	294,8	309,3	4,9
Doprinosi	902,7	1.009,0	11,8	418,5	444,4	6,2	1.321,2	1.453,3	10,0
<i>Penzijско/invalidsko osiguranje</i>	<i>505,1</i>	<i>565,2</i>	<i>11,9</i>	<i>237,7</i>	<i>262,7</i>	<i>10,5</i>	<i>742,8</i>	<i>827,9</i>	<i>11,5</i>
<i>Zdravstvo osiguranje</i>	<i>355,9</i>	<i>397,4</i>	<i>11,7</i>	<i>151,8</i>	<i>149,7</i>	<i>-1,4</i>	<i>507,7</i>	<i>547,1</i>	<i>7,8</i>
<i>Zavod za zapošljavanje</i>	<i>41,8</i>	<i>46,4</i>	<i>11,2</i>	<i>7,4</i>	<i>8,2</i>	<i>10,7</i>	<i>49,2</i>	<i>54,6</i>	<i>11,1</i>
<i>Dječija zaštita</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>20,1</i>	<i>22,1</i>	<i>9,8</i>	<i>20,1</i>	<i>22,1</i>	<i>9,8</i>
<i>Zapošljavanje invalida</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>1,5</i>	<i>1,7</i>	<i>14,8</i>	<i>1,5</i>	<i>1,7</i>	<i>14,8</i>
Ostali prihodi	0,0	0,1	-	0,0	0,1	-	0,0	0,3	-
UKUPNO	1.323,8	1.518,6	14,7	684,2	754,1	10,2	2.008,0	2.272,7	13,2

Izvor: entitetske poreske uprave

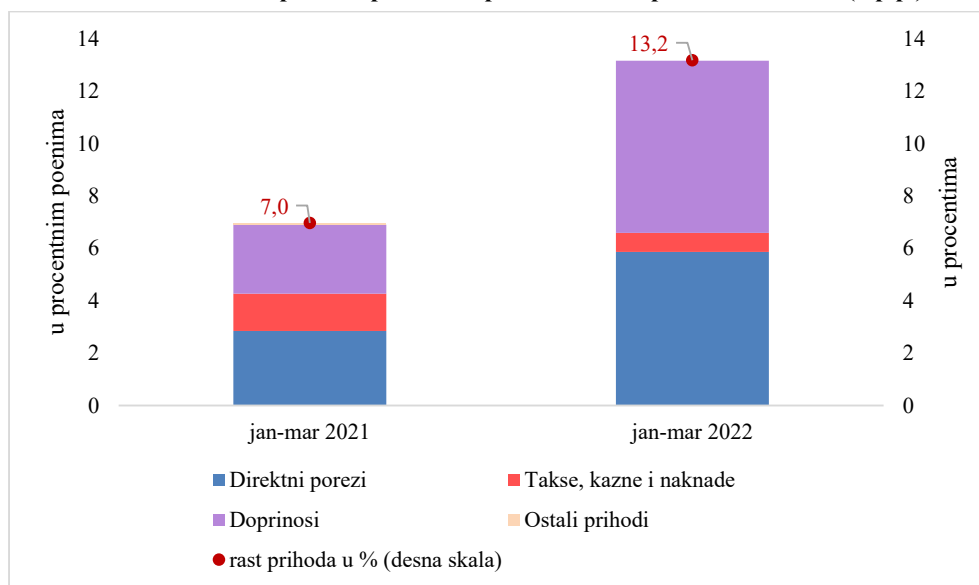
Socijalni doprinosi. Ukupno prikupljeni prihodi po osnovu socijalnih doprinosa, u prvom tromjesečju 2022. godine, su iznosili oko 1,5 milijardu KM, čime su u poređenju sa istim periodom prethodne godine ostvarili rast od 10,0%. Sve pojedinačne kategorije prihoda od doprinosa bilježe pozitivne stope rasta, što se može vidjeti iz tabele iznad. Dominantna kategorija ovih prihoda jesu prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO), koji su zabilježili stopu rasta od oko 11,5% g/g. Smanjena stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje u Republici Srpskoj, rezultirala je smanjenjem naplate ovih prihoda kod Poreske uprave Republike Srpske (PURS). Navedeno smanjenje nije se odrazilo na kumulativni prihod u Bosni i Hercegovini, jer su prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje rasli stopom od 7,8% g/g.

Direktni porezi. Prihodi po ovom osnovu na nivou Bosne i Hercegovine, za prva tri mjeseca 2022. godine su ostvarili od povećanje od oko 30,1% g/g. U posmatranom periodu po osnovu direktnih poreza ukupno je naplaćeno oko 510 miliona KM. U strukturi navedenih prihoda dominiraju prihodi od poreza na dobit. Prihodi od poreza na dobit su značajno uvećani, prvenstveno zbog rasta prihoda od poreza na dobit banaka, pravnih lica iz oblasti pošte i telekomunikacija, kao i organizovanja igara na sreću, i na

⁴⁰ Za plate do 1.000 KM uvećanje iznosi 5%, a za plate veće od 1.000 KM 3%.

kraju posmatranog perioda su iznosili oko 274 miliona KM. Prihodi od poreza na dohodak bilježe stopu od oko 15,2% g/g, kao rezultat rasta prihoda od poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti.

Grafikon 17: Rast prihoda poreskih uprava u % i doprinosi rastu istih (u p.p.)

Izvor: kalkulacije DEP-a na bazi podataka entitetskih poreskih uprava

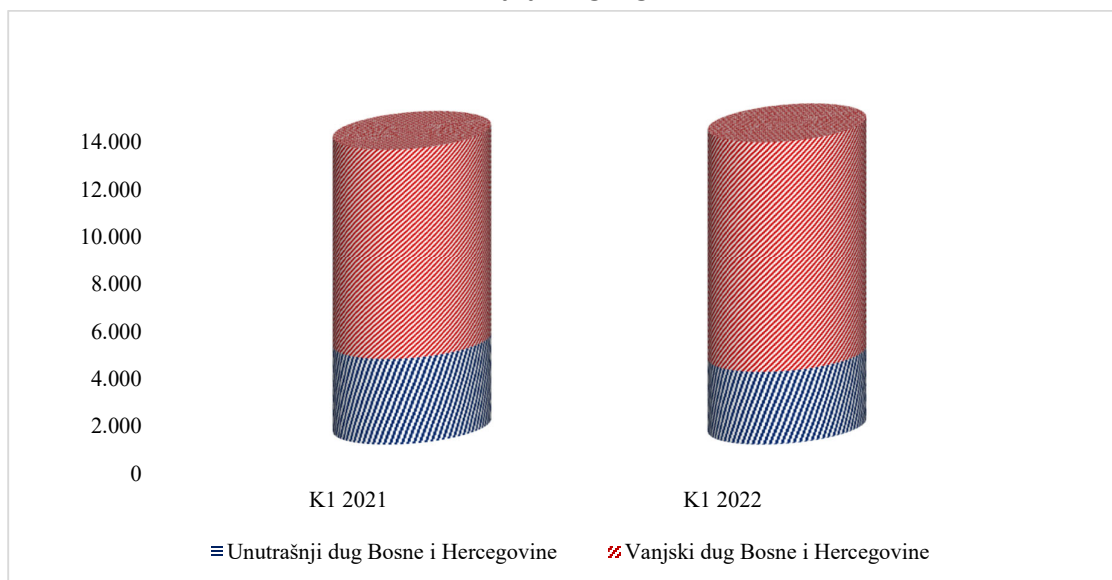
Takse, kazne i naknade. Po osnovu različitih taksi, naknada i kazni, tokom posmatranog perioda tekuće godine, ukupno je naplaćeno oko 309,3 miliona KM, što je za 4,9% više nego u istom periodu prethodne godine. Na rast prihoda u kategoriji taksi najviše uticaja je imalo povećanje naplate različitih administrativnih, komunalnih i boravišnih taksi. U kategoriji naknada najveći pozitivan doprinos rastu ove kategorije prihoda dali su rast prihoda od naknada za priređivanje igara na sreću, naknada za korišćenje šuma i šumskih sirovina i naknada za korišćenje mineralnih sirovina.

Stanje javnog duga

Prema podacima Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu MFT), ukupan javni dug (sa javnim dugom entiteta i Brčko Distrikta i vanjskim dugom jedinica lokalne samouprave) na kraju prvog tromjesečja 2022. godine je dostigao iznos od oko 12,7 milijardi KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, stanje javnog duga je poraslo za svega 2,5%. Ovim je javni dug Bosne i Hercegovine mjeran udjelom prema BDP-u smanjen za 0,6 p.p. na 32,1% BDP-a⁴¹. Na kraju posmatranog perioda, stanje vanjskog javnog duga je zabilježilo povećanje od 9,7%, g/g, dok je unutrašnji dug smanjen za 15,1% g/g.

⁴¹ BDP za 2022. godinu mjeran rashodovnim pristupom, prema projekcijama DEP-a iz marta 2022. godine.

Grafikon 18: Stanje javnog duga u milionima KM

Izvor: MFT Bosne i Hercegovine

Javni vanjski dug. Prema podacima MFT Bosne i Hercegovine, stanje javnog vanjskog duga na kraju prvog tromjesečja 2022. godine, je iznosilo oko 9,7 milijardi KM, čime je vanjski dug, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, uvećan za oko 9,7%. Vanjski dug mjeran udjelom prema BDP-u, bilježi porast od 1,2 p.p., čime je na kraju posmatranog perioda iznosio 24,4% BDP.

Najveći udio u vanjskom dugu se odnosi na dug Federacije Bosne i Hercegovine (56,1%), zatim slijede Republika Srpska sa učešćem od 42,7%, Institucije Bosne i Hercegovine sa 0,7% i Brčko Distrikt sa 0,5%. U strukturi vanjskog duga, prema kreditorima, najveći udio (28,2%) se odnosi na kredite uzete kod Svjetske banke i Evropske investicione banke (EIB) (21,6%) učešća u ukupnim kreditima.

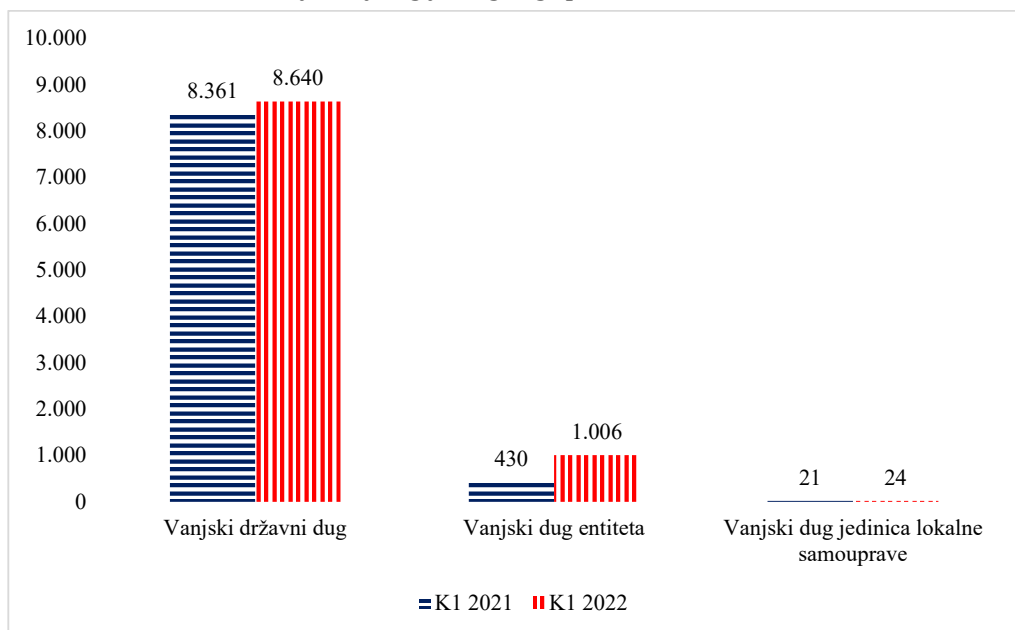
U strukturi vanjskog duga prema valutama dominira dug izražen u evrima sa 64,2%. Zatim slijedi dug od 24,7% u SDR. Oko 65,0% vanjskog duga (kredita) je ugovoreno po fiksnoj kamatnoj stopi.

Tokom prvog tromjesečja 2022. godine, ukupno je servisirano oko 174,1 milion KM obaveza po osnovu vanjskog duga, što je manje za 4,9% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Od tog iznosa 81,2% se odnosi na servis glavnice vanjskog duga.

U toku posmatranog perioda, a prema podacima MFT Bosne i Hercegovine, ukupno je povučeno oko 69,5 miliona KM novih kreditnih sredstava, što je za oko 11,7% manje nego u istom periodu prethodne godine.

Po osnovu odobrenih, a neangažovanih kreditnih sredstava, tokom prvog tromjesečja 2022. godine, ukupno je plaćeno oko 1,3 miliona KM penala. U poređenju sa istim periodom prethodne godine plaćeno je za skoro 3 puta manje novčanih sredstava po ovom osnovu. Najveći iznos je plaćen Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) (74,0%) od ukupno plaćenih penala.

Grafikon 19: Stanje vanjskog javnog duga prema nosiocima u milionima KM

Izvor: MFT Bosne i Hercegovine

Javni unutrašnji dug. Unutrašnji dug, prema podacima MFT Bosne i Hercegovine na kraju prvog tromjesečja 2022. godine, je dostigao iznos od oko 3,0 milijarde KM, i u poređenju sa istim periodom prethodne godine manji je za 15,1%. Unutrašnji dug Bosne i Hercegovine mjeren udjelom prema BDP-u u poređenju sa prethodnom godinom, je smanjen za 1,8 p.p. i na kraju posmatranog perioda je iznosio oko 7,7% BDP-a.

Ukupan unutrašnji dug Federacije Bosne i Hercegovine je iznosio oko 1,1 milijardu KM, Republike Srpske oko 2,0 milijarde KM, dok je unutrašnji dug Brčko Distrikta iznosio svega 0,9 miliona KM.

Ako se posmatra unutrašnji dug prema nosiocima, kod svih osim kantona je zabilježeno smanjenje duga. Detalji se mogu vidjeti iz tabele ispod.

Tabela 4: Stanje unutrašnjeg duga prema nosiocima u milionima KM

Nosilac obaveza	2021.	2022.	rast u %
Dug vlada entiteta/ Distrikta	2.667,60	2.173,44	-18,5%
Dug kantona	208,32	238,03	14,3%
Dug gradova	253,41	241,43	-4,7%
Dug opština	182,57	181,19	-0,8%
Dug fondova socijalne sigurnosti	237,84	186,96	-21,4%
Dug javnih preduzeća	43,73	30,20	-30,9%
UKUPNO UNUTRAŠNJI DUG	3.593,47	3.051,25	-15,1%

Izvor: MFT BiH

Tokom prvog tromjesečja 2021. godine, ukupno je servisirano oko 85,5 miliona KM obaveza po osnovu unutrašnjeg duga, što je manje za 63,9% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Od tog iznosa 89% se odnosi na servis glavnice vanjskog dug. Skoro cijeli servis unutrašnjeg duga (glavnica + kamata) se odnosi na servisirane obaveze Republike Srpske (99%). U ovom tromjesečju Vlada Republike Srpske je na ime obaveza po osnovu dugoročnih obveznica isplatila 68,4 miliona KM, dok je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na ime obaveza po osnovu dugoročnih obveznica isplatila 0,82 miliona KM i to po osnovu kamata.

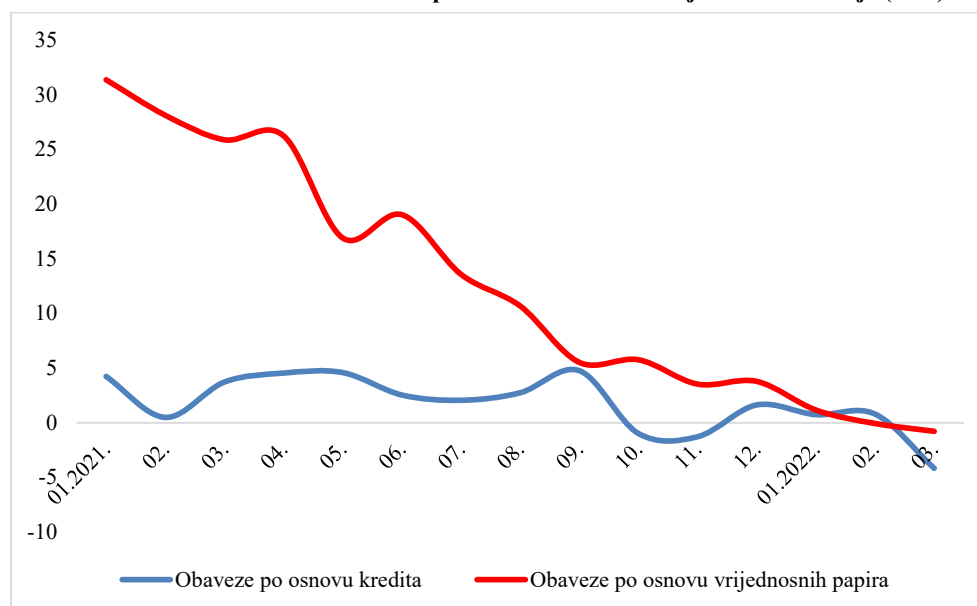
Potraživanja od sektora opšte vlade⁴². Ukupna komercijalna zaduženost sektora opšte vlade Bosne i Hercegovine na kraju posmatranog perioda tekuće godine, a prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu CBBiH), je dostigla iznos od oko 3,0 milijarde KM.

Time je zaduživanje opšte vlade, kroz kredite uzete kod komercijalnih banaka i emisije hartija od vrijednosti na kraju prvog tromjesečja 2022. godine smanjeno za oko 2,1% g/g.

Smanjenje je ostvareno zahvaljujući smanjenim obavezama po uzetim kreditima (4,2% g/g), koje su na kraju posmatranog perioda iznosile oko 1,1 milijardu KM.

Obaveze po hartijama od vrijednosti takođe bilježe negativnu stopu rasta (0,8%) i iznosile su preko 1,9 milijardi KM.

Grafikon 20: Zaduzenost sektora opšte vlade kroz komercijalno zaduživanje (u %)

Izvor: CBBiH

Usljed saniranja negativnih efekata pandemije i tokom 2021. godine, na grafikonu iznad se uočavaju i dalje visoke stope rasta zaduživanja putem hartija od vrijednosti, ali sa silaznim trendom. Uz postepeni oporavak privredne aktivnosti i poboljšanje u naplati javnih prihoda, potrebe za dodatnim izvorima finansiranja u realizaciji donijetih mjera, nisu bile prisutne. Rezultat toga jeste smanjenje komercijalnog zaduživanja.

Tokom posmatranog perioda 2022. godine, a u skladu sa indikativnim kalendarom za 2022. godinu⁴³, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije imala emisija hartija od vrijednosti. U istom periodu, prema indikativnom kalendaru zaduživanja za 2022. godine, Vlada Republike Srpske se zadužila za novih 50 miliona KM. Detalji o vrstama hartija od vrijednosti i uslovima zaduživanja mogu se naći u dodatku Ekonomskih trendova.

⁴²U skladu sa GFS Priručnikom, sektor opšte vlade definiše se tako da obuhvata sve entitete koji obavljaju funkcije vlade kao njihove osnovne djelatnosti. On ne obuhvata poslovna poduzeća u vlasništvu vlade koja proizvode robe i/ili usluge te ostvaruju profit prodajom istih po ekonomskim cijenama. U opštu vladu uključeni su i fondovi socijalne zaštite, tj. fondovi za penzijsko-invalidsko osiguranje, zapošljavanje, zdravstvo, dječiju zaštitu i za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, te vanbudžetski fondovi za izgradnju puteva odnosno JP direkcije za izgradnju i održavanje cesta svih nivoa vlasti kao i JP autoputevi u oba entiteta.

⁴³ Ministarstva finansija zadržavaju pravo da promjene kalendar aukcija u nekim/svim elementima u bilo koje vrijeme.
http://fotoart.ba/1_fm/Februar%202022/Kalendar%20aukcija%20vrijednosnih%20papira%20FBiH%20za%202022.%20godinu.pdf
<https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mf/PPP/ud/ka/Pages/default.aspx>

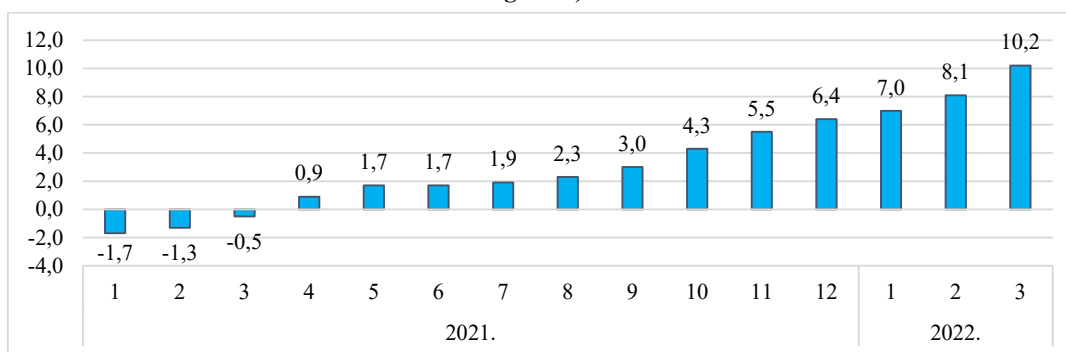
III CIJENE, MONETARNI I FINANSIJSKI SEKTOR

Cijene

- *Snažan rast inflacije u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine. Cijene najznačajnije uvećane u odjeljcima prevoza, hrane i bezalkoholnih pića.*
- *Nastavljen rast cijena sirove nafte na svjetskom tržištu energenata.*

U Bosni i Hercegovini je u K1 2022. godine je primjetan veliki rast cijena proizvoda i usluga. Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena je iznosila 8,4% g/g. Poređenja radi, inflacija u EU 27 prema podacima Eurostata-a u K1 2022. godine je iznosila 6,5% g/g.

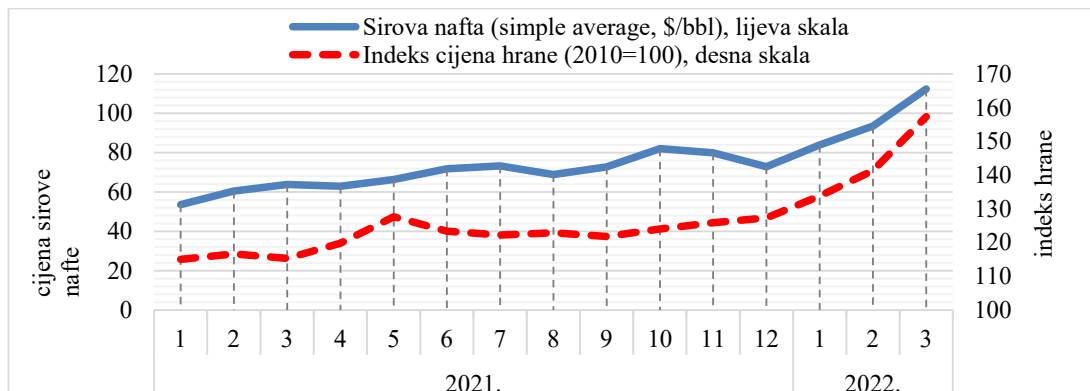
Grafikon 21: Inflacija u Bosni i Hercegovini po mjesecima (poređenje sa istim mjesecom prethodne godine)

Izvor: BHAS

Rast cijena energenata (prvenstveno nafte) i hrane značajno je doprinio rastu ukupnog nivoa cijena u Bosni i Hercegovini. Na taj način vanjski pritisci na cijene imali su veliki uticaj na ukupnu inflaciju kroz prenošenje troškovnih pritisaka sa proizvođačkih na potrošačke cijene. U martu 2022. godine cijena sirove nafte nastavila je da raste i dostigla je 112,4 \$/barelu što se može vidjeti na grafikonu ispod. U odnosu na prethodni mjesec cijena sirove nafte je veća oko 19 \$, dok je u odnosu na mart 2021. godine bila veća čak 49 \$ odnosno oko 76% g/g. Na osnovu poskupljenja ovog energenta u Bosni i Hercegovini u odjeljku prevoza cijene su bile više za 18% u K1 2022. godine.

Grafikon 22: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu

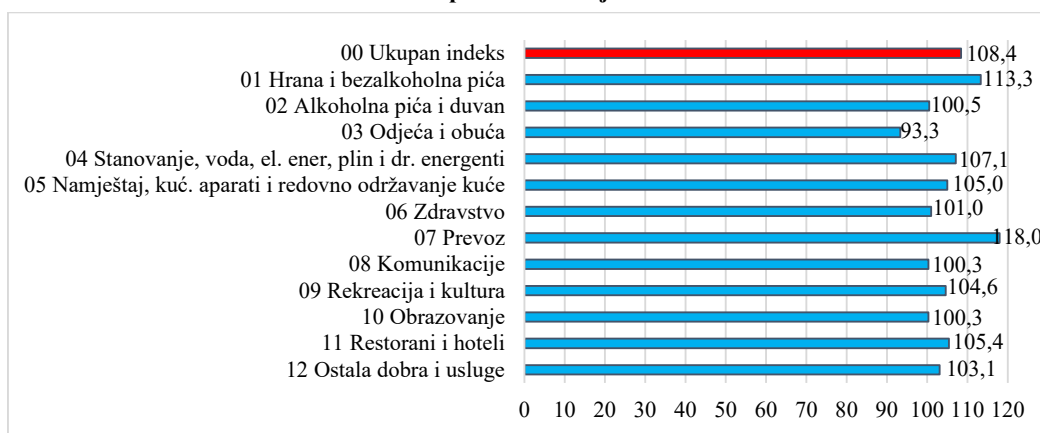
Izvor: Svjetska banka

Pored sirove nafte, u martu 2022. godine primjetan je značajan rast indeksa cijena hrane na svjetskom tržištu (grafikon iznad) koji je prema podacima Svjetske banke u poređenju sa martom 2021. godine bio veći za 36,5% g/g. Više cijene prehrambenih proizvoda su se odrazile i na cijene hrane u Bosni i Hercegovini. Cijene u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića su uvećane 13,3% g/g u K1 2022. godine uz poskupljenje hljeba i žitarica, mesa, mlijeka, jaja, ulja i masnoća, voća, povrća itd.

Zapažen rast cijena bio je i u odjeljku stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata koje su u posmatranom periodu bile više za 7,1% g/g. Rast cijena plina, tečnih i čvrstih goriva, najamnina za stanovanje, vodosnabdijevanja, održavanja i popravke stana imali su doprinos uvećanju inflacije u ovom odjeljku.

Jedino smanjenje cijena bilo je u odjeljku odjeće i obuće gdje su cijene bile niže za 6,7% u posmatranom periodu što nije značajno usporilo rast ukupne inflacije u Bosni i Hercegovini.

Grafikon 23: Indeks potrošačkih cijena K1 2022/K1 2021

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

- *Novčana masa zabilježila rast na kraju prvog tromjesečja 2022.godine. Rast vođen doprinosom transakcijskog novca. Kvazi novac zabilježio smanjenje.*
- *Stopa obvezne pričuve nepromijenjena i iznosila je 10%.*
- *Uvećanje bruto deviznih pričuva uz visoke stope rasta depozita kod nerezidentnih banaka.*

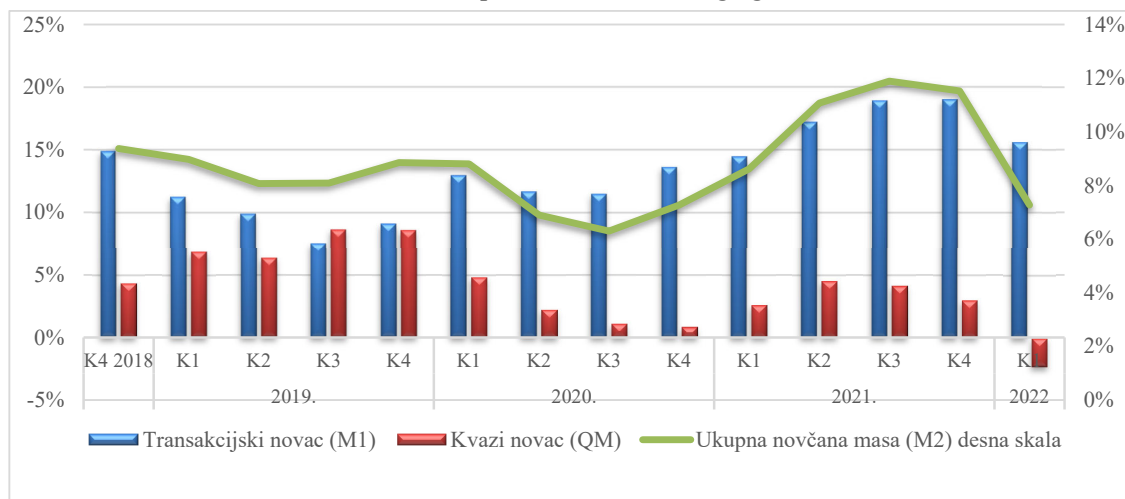
Kretanje monetarnih agregata na kraju prvog tromjesečja 2022.godine obilježio je rast ukupne novčane mase (M2) od 7,3% g/g na iznos od 31 mlrd. KM. U okviru M2, transakcijski novac (M1) zabilježio je rast od 15,6% g/g dok je kvazi novac (QM) smanjen za 2,3% g/g. Ukupan iznos transakcijskog novca iznosio je 17,8 mlrd. KM dok je kvazi novac ostvario iznos od 13,1 mlrd. KM. Sastavnica M1⁴⁴, prenosivi depoziti⁴⁵ u domaćoj valuti imali su rast od 15,5% g/g dok je druga sastavnica M1, gotovina izvan banaka imala uvećanje od 15,9% g/g. Nasuprot tome, dvije sastavnice QM, ostali depoziti u domaćoj valuti i ostali depoziti u inozemnoj valuti imali su smanjenje rasta od 5,4% i 6,2% respektivno.

⁴⁴ Monetarni agregat M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Monetarni agregat QM obuhvata ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM.

⁴⁵ Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i inozemnoj valuti predstavljaju obveze banaka prema nesredišnjoj vladi (kantona i općina), nefinancijskim javnim poduzećima, nefinancijskim privatnim poduzećima, ostalim financijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasificiranim sektorima).

Jedino je treća sastavnica QM, prenosivi depoziti u inozemnoj valuti imala rast od 10,3% g/g. Najveći dio ukupne novčane mase od 61% čine prenosivi depoziti u domaćoj valuti i ostali depoziti u inozemnoj valuti (38,7% i 22,3% pojedinačno). Gotovina izvan banaka imala je udio u M2 od 18,9% dok je 10,8% udjela pripalo prenosivim depozitima u inozemnoj valuti.

Grafikon 24: Stope rasta monetarnih agregata M2

Izvor: CBBiH

Pričuvni novac (M0) na kraju prvog tromjesečja 2022.godine ostvario je rast od 16,8% g/g i iznos od 14,1 mlrd. KM. Najveći doprinos ukupnom rastu M0 imala je gotovina izvan monetarnih vlasti sa 9,2 p.p. uz stopu rasta od 17,9% g/g i iznosom od 7,3 mlrd. KM. Depoziti banaka kod monetarnih vlasti ostvarili su doprinos rastu M0 od 6,9 p.p. uz godišnju stopu rasta od 14,9% (iznos od 6,5 mlrd. KM.). Doprinos prenosivih depozita drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti iznosio je 0,7 p.p. Prema strukturi učešća, gotovina izvan monetarnih vlasti imala je 51,8% udjela zatim depoziti banaka kod monetarnih vlasti imali su 45,9% udjela, a 2,3% udjela imali su prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti.

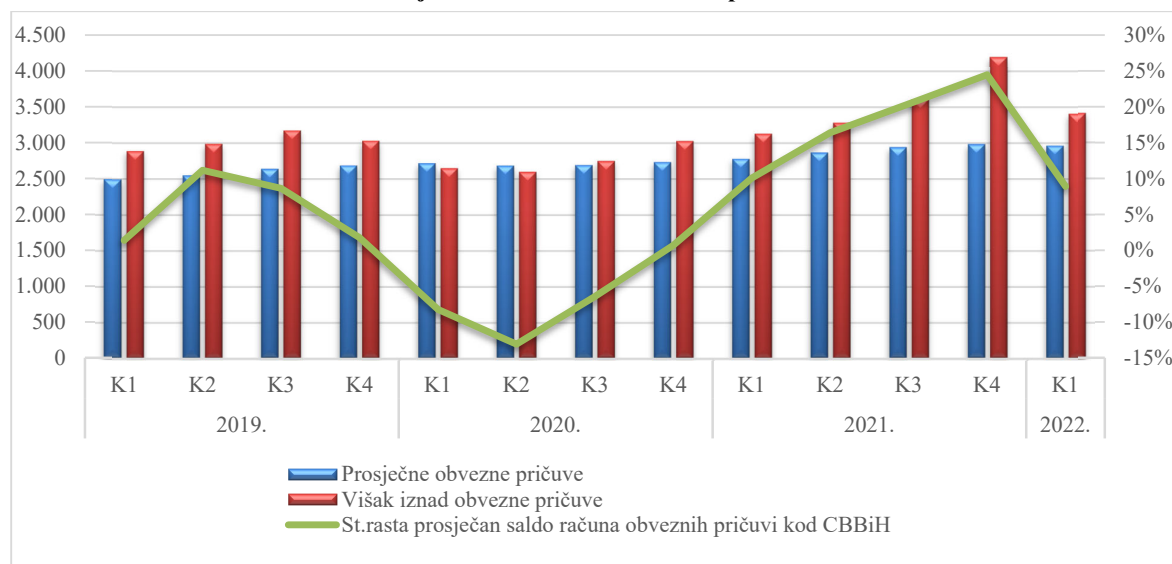
Grafikon 25: Pričuvni novac - stope rasta

Izvor: CBBiH

Osnovica za obračun obvezne pričuve⁴⁶ imala je rast od 6,6% g/g. U skladu s tim, rasle su i prosječne obvezne pričuve koje su iznosile 2,9 mlrd. KM. Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH ostvario je stopu rasta od 7,8% g/g i iznos od 6,4 mlrd. KM. Višak iznad obveznih pričuva iznosio je 3,4 mlrd. KM što predstavlja rast od 8,9% g/g. Implicitna stopa bila je 21,5% dok je stopa prosječne obvezne pričuve iznosila 10%. Višak iznad obvezne pričuve činio je 53,5% udjela u prosječnom saldu računa obveznih pričuva kod CBBiH dok su prosječne obvezne pričuve imale 46,5% udjela.

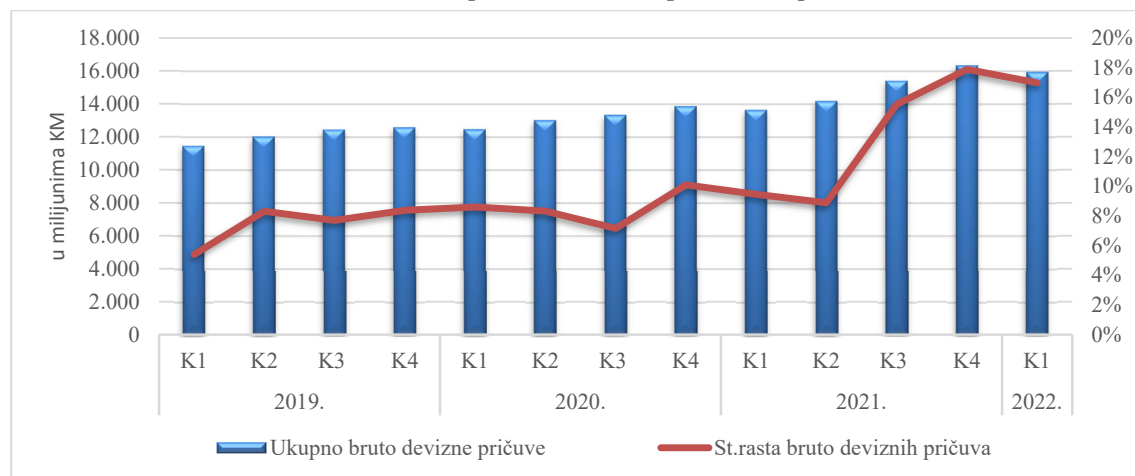
Grafikon 26: Prosječan saldo računa obveznih pričuvi kod CBBiH

Izvor: CBBiH

Bruto devizne pričuve uvećane su za 17 g/g te su na kraju posmatranog razdoblja imale iznos od 16 mlrd. KM. Taj rast vođen je prije svega rastom investicija u vrijednosne papire koje su uvećane za 12% g/g i imale su iznos od 11,3 mlrd. KM uz učešće od 70,6%. Depoziti kod nerezidentnih banaka sa učešćem od 24,6% ostvarile su rast od 24,1% g/g i iznos od 3,9 mlrd. KM. Inozemna valuta u trezoru CBBiH imala je udjela u ukupnim bruto deviznim pričuvama od 2,9% dok je 1,9% udjela činilo zlato. Pokrivenost pričuvnog nova (M0) bruto deviznim pričuvama iznosila je 112,7%.

Grafikon 27: Ukupno bruto devizne pričuve i stope rasta

Izvor: CBBiH

⁴⁶ Osnovicu za obračun obvezne pričuve čine svi depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira na valutu.

Bankarski sektor

- *Ukupni depoziti ostvarili rast. Najveći rast ostvaren u sektoru nefinancijskih poduzeća.*
- *Nastavak blagog oporavka ukupne kreditne aktivnosti. Najveći doprinos rastu imali su krediti plasirani sektoru stanovništva.*

U Bosni i Hercegovini na kraju prvog tromjesečja 2022. godine su prema izvješću CBBiH radile 22 banke⁴⁷. Na razini bankarskog sektora iskazan je pozitivan financijski rezultat⁴⁸ u iznosu od 110,3 milijuna KM. Prema strukturi ukupnih prihoda, 56,6% udjela imali su prihodi od kamata i slični prihodi dok su operativni prihodi imali 43,4% učešća.

U okviru rashoda najveće učešće imali su nekamatni rashodi sa 86,8% dok su 13,2% učešća imali rashodi po kamatama i slični rashodi. Ukupni prihodi veći su za 8,1% u odnosu na isto razdoblje 2021. godine dok su ukupni rashodi povećani za 10,8%.

Tabela 5: Financijski rezultat bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini na kraju razdoblja u 000 KM

R.br.	U Milionima KM	K1 2021	K1 2022	promjena g/g
1	<i>Prihodi od kamata i slični prihodi</i>	244.033	249.880	2,4%
2	<i>Operativni prihodi</i>	164.204	191.600	16,7%
3	Ukupni Prihodi (1+2)	408.237	441.480	8,1%
4	<i>Rashodi po kamatama i slični rashodi</i>	45.190	43.230	-4,3%
5	<i>Nekamatni rashodi</i>	249.880	283.807	13,6%
6	Ukupni Rashodi (4+5)	295.070	327.037	10,8%
7	<i>Porezi</i>	2.398	3.848	60,5%
8	Neto dobit	110.562	110.433	-0,1%
9	<i>Neto gubitak</i>	406	166	-59,1%
10	Ukupan financijski rezultat	110.546	110.262	-0,3%

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Ukupna aktiva na razini bankarskog sektora Bosne i Hercegovine prema konsolidiranom izvješću CBBiH iznosila je 35,4 mlrd. KM te je za oko 1,4 mlrd. KM odnosno 4% veća nego u istom razdoblju 2021. godine. U strukturi aktive banaka najveće učešće i dalje imaju potraživanja od ostalih domaćih sektora i potraživanja od nefinancijskih privatnih poduzeća koja zajedno čine 55,1% ukupne aktive (29,8% i 25,3% respektivno). Na trećem mjestu po učešću su pričuve sa 22,5% dok je inozemna aktiva imala 11,8% udjela u aktivi.

Na strani pasive, najveće učešće imali su prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti sa 32,9% zatim ostali depoziti drugih domaćih sektora u inozemnoj valuti sa 19,4% udjela te dionice i drugi kapital sa 12,7%. Najvišu stopu rasta na strani aktive imale su pričuve sa 16,8% g/g dok su na strani pasive prenosivi depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj valuti bilježili rast od 15% g/g.

Stanje ukupnih depozita na kraju prvog tromjesečja 2022. godine iznosilo je 26,8 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,6% g/g. Depoziti iz sektora nefinancijskih poduzeća imali su najveći doprinos ukupnom rastu depozita, sa 3,4 p.p. nakon čega slijede depoziti opće vlade sa 3,2 p.p. te ostali sektori

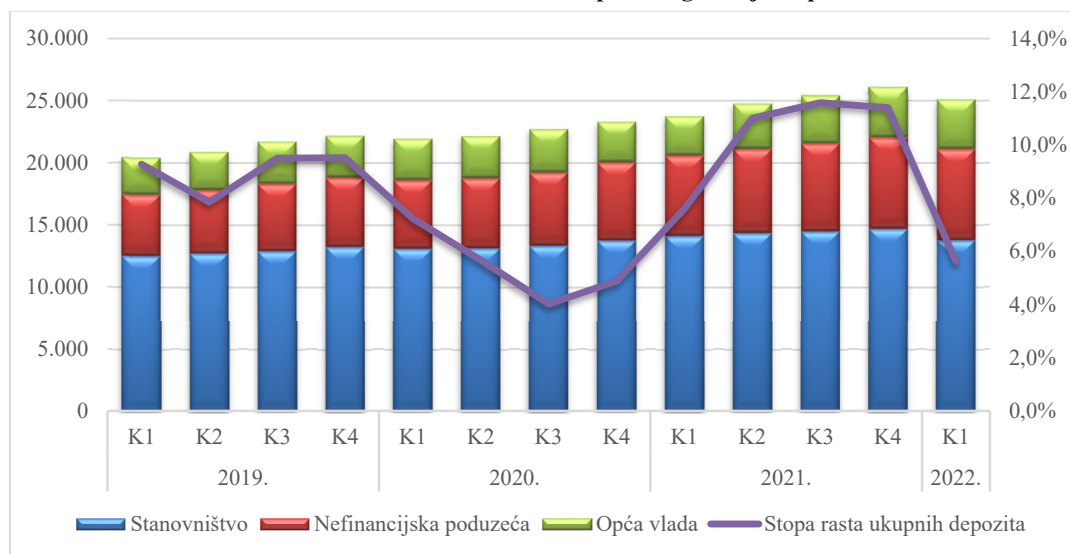
⁴⁷ Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Rješenje broj: 04-1-3-930-3/21 od 24.11.2021. godine o ukidanju dozvole za obavljanje bankarskih poslova izdate VAKUFSKOJ BANCII DD SARAJEVO broj: 01-84-7/98 od 17.12.1998. godine, s danom 01.12.2021. godine, a zbog statusne promjene pripajanja ASA BANCII DIONIČKO DRUŠTVO SARAJEVO.

⁴⁸ Ukupan financijski rezultat, ukupni prihodi i rashodi i ostali podaci iz izvještaja o dobitku i gubitku su nekonsolidovani podaci za bankarski sektor u Bosni i Hercegovini, a dobiveni su zbrajanjem podataka za Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku koji su dobiveni od entitetskih agencija za bankarstvo.

koji su imali doprinos od 0,3 p.p. Depoziti stanovništva u posmatranom razdoblju bilježe pad te je ostvareni iznos za 2,3% manji nego u istom razdoblju prošle godine i samim tim je njihov doprinos rastu bio negativan sa 1,3 p.p. Sektor opće vlade imao je najvišu stopu rasta, 25,9% g/g i iznos od oko 4 mlrd. KM praćen depozitima nefinancijskih poduzeća čije povećanje je iznosilo 13,4%. Depoziti nefinancijskih poduzeća imali su iznos od 7,3 mlrd. KM dok su depoziti stanovništva bili 13,8 mlrd. KM.

Prema strukturi udjela, najveći udjel imali su depoziti stanovništva sa 51,4% zatim depoziti nefinancijskih poduzeća sa 27,3%, depoziti opće vlade sa 14,9% i ostali sektori sa 6,5% udjela.

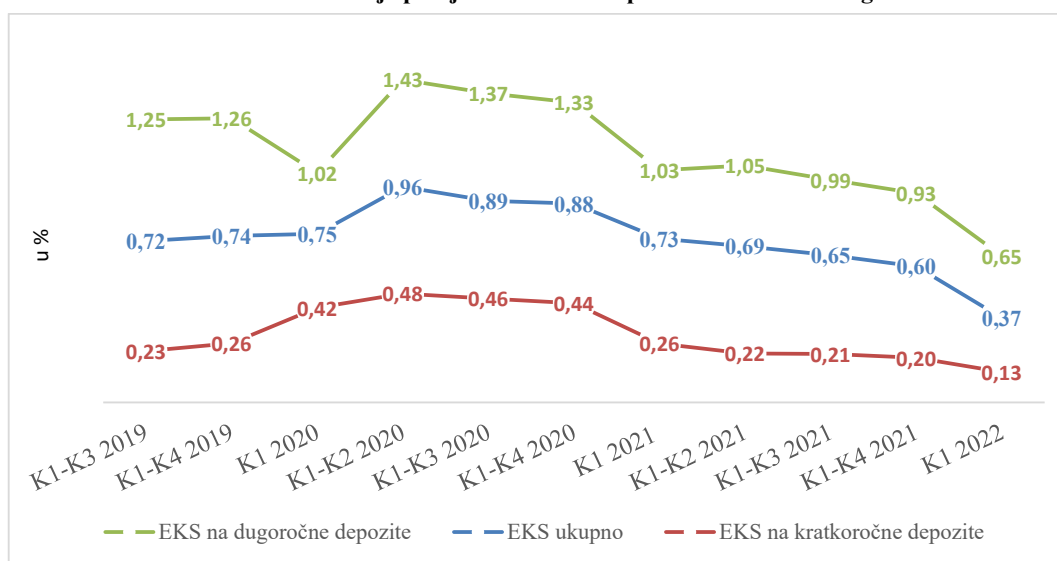
Grafikon 28: Sektorska struktura depozita i godišnje stope rasta

Izvor: CBBiH

Prosječna efektivna kamatna stopa na ukupne depozite na kraju prvog tromjesečja 2022.godine iznosila je 0,37 p.p. što je smanjenje od 0,35 p.p. g/g. EKS na kratkoročne depozite bila je 0,13 p.p. a na dugoročne 0,65 p.p.

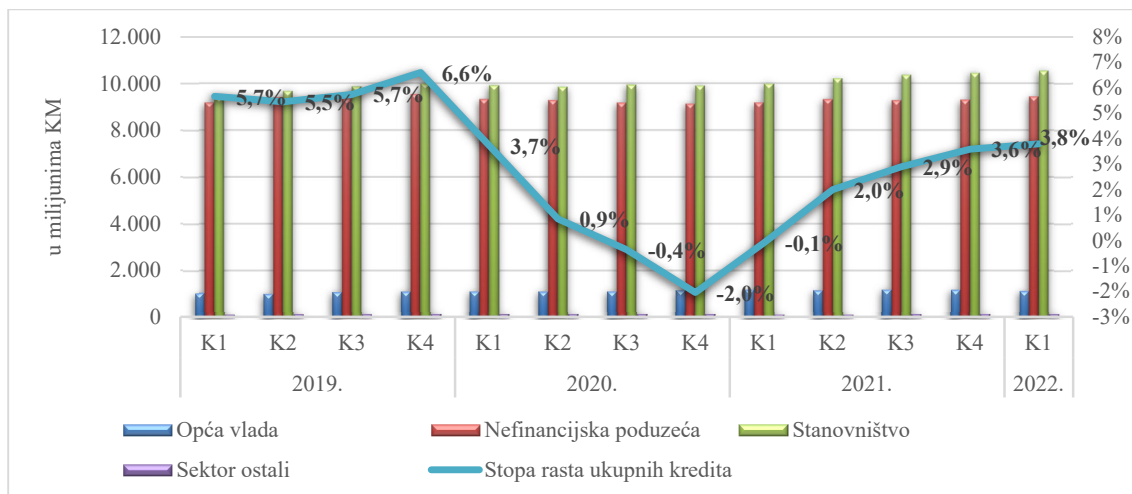
Grafikon 29: Kretanje prosječne EKS na depozite u Bosni i Hercegovini

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Ukupni krediti iznosili su 21,2 mlrd. KM uz povećanje od 3,8% g/g. Najveći doprinos tom rastu imali su krediti stanovništva sa 2,7 p.p. koji su imali iznos od 10,5 mlrd. KM i uvećanje od 5,6% g/g. Krediti plasirani nefinancijskim poduzećima⁴⁹ imali su rast od 2,8% g/g sa iznosom od 9,4 mlrd. KM i sa doprinosom rastu ukupnih kredita od 1,3 p.p. Ostali sektori sa uvećanjem od 9,1% g/g i iznosom od 166,5 mil. KM imali su doprinos rastu od 0,07 zbog svog malog udjela u ukupnim kreditima. Negativan doprinos imali su krediti iz sektora opće vlade sa 0,3 p.p. i sa padom od 4,5% u usporedbi sa istim razdobljem 2021. godine. Prema strukturi udjela, najveći udio imali su krediti iz sektora stanovništva sa 49,5% zatim sektor nefinancijskih poduzeća 44,4% te sektor opće vlade sa 5,3% dok su ostali sektori imali udio od 0,8%.

Grafikon 30: Sektorska struktura kredita i godišnje stope rasta

Izvor: CBBiH

Prema podacima CBBiH (indikatora finansijskog zdravlja bankarskog sektora) udio nekvalitetnih kredita prema ukupnim kreditima na kraju prvog tromjesečja 2022. godine je iznosio 5,4%.

Tabela 6: Nekvalitetni krediti prema ukupnim kreditima

Razdoblje	Ukupni krediti[1]	Nekvalitetni krediti	Nekvalitetni krediti prema ukupnim kreditima (u%)
K1 2021	20.869.328	1.251.482	6,0
K1 2022	21.429.070	1.166.990	5,4

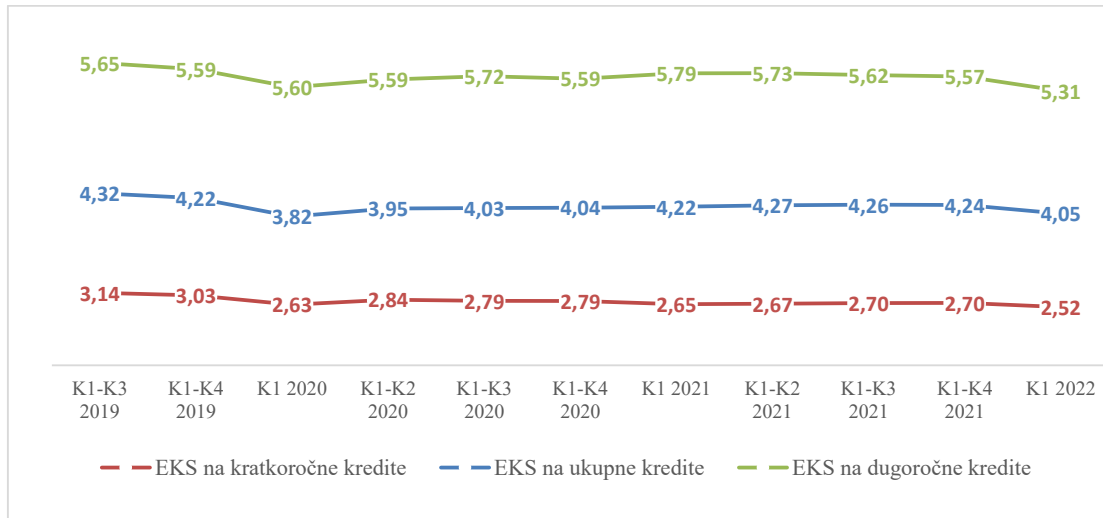
Izvor: CBBiH

Prosječna efektivna kamatna stopa (EKS⁵⁰) na ukupno plasirane kredite u Bosni i Hercegovini smanjena je za 0,17 p.p. g/g i iznosila je 4,05% na kraju prvog tromjesečja 2022. godine. Kratkoročni krediti imali su EKS umanjenu za 0,11 p.p. te je iznosila 2,52 p.p. dok su dugoročni krediti imali EKS od 5,31 p.p.

⁴⁹ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i nefinancijska privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlade u Bosni i Hercegovini (prema sektorskoj strukturi koju je uradila CBBiH).

⁵⁰ Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa na ukupne kredite/depozite za cijelu Bosnu i Hercegovinu dobivena je ponderisanim prosjekom ukupne efektivne kamatne stope na kredite/depozite za Republiku Srpsku i ukupne efektivne kamatne stope na kredite/depozite u Federaciji Bosne i Hercegovine. Podaci o iznosu kredita/depozita i kamatnih stopa po entitetima dobiveni su od entitetskih agencija za bankarstvo

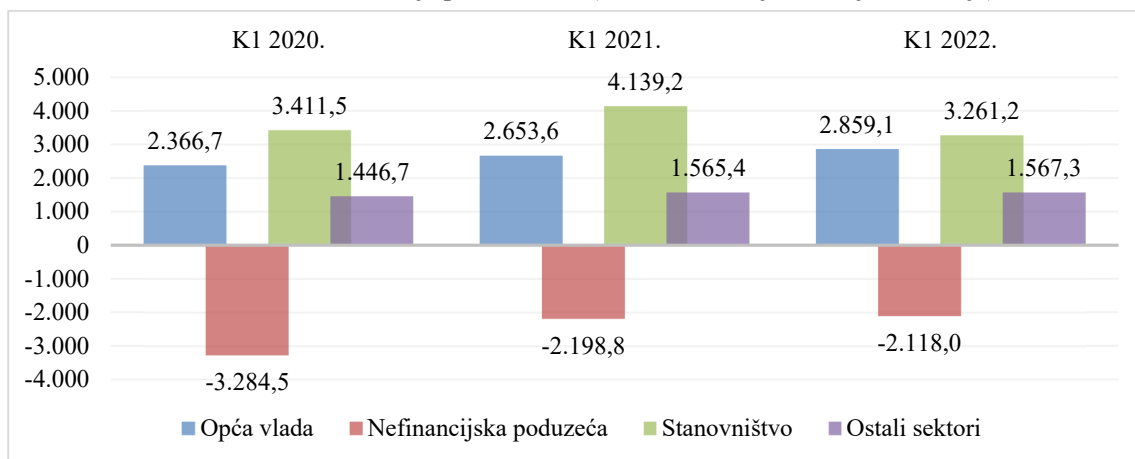
Grafikon 31: Kretanje prosječne EKS na kredite u Bosni i Hercegovini

Izvor: entitetske agencije za bankarstvo

Razlika između ukupno deponovanih depozita i ukupno plasiranih kredita (neto štednja) je na kraju prvog tromjesečja 2022.godine dostigla 5,6 mlrd. KM. Najveća pozitivna razlika ostvarena je u sektoru stanovništva sa 3,3 mlrd. KM.

Grafikon 32: Neto štednja po sektorima (u mil. KM stanje na kraju razdoblja)

Izvor: CBBiH

Tržište kapitala

- Na kraju prvog kvartala 2022. godine vodeći berzanski indeksi u svijetu su zabilježili negativan rast u odnosu na kraj 2021. godine.
- Ukupan ostvareni promet u Bosni i Hercegovini u ovom periodu je uz negativnu stopu rasta od 6,3% g/g dostigao 239,1 mil.KM
- Na kraju prvog kvartala 2022. godine ukupna kapitalizacija u Bosni i Hercegovini je uz je uz stopu rasta od 8,8 % g/g dostigla 10,1 mlrd. KM

Indeksi

Nakon popuštanja restriktivnih mjera u trećem mjesecu 2021. godine dolazi do naglog skoka ekonomske aktivnosti u svijetu koja do kraja godine postepeno opada i dobija umjerenije vrijednosti. U prvom kvartalu 2022. godine (tačnije na kraju drugog mjeseca) dolazi do ubrzanijeg pada aktivnosti usljed rata u Ukrajini i posljedično nastale geopolitičke krize. Prethodno opisana dinamika kretanja je prikazana na grafikonu ispod kroz kretanje vrijednosti WEI indeksa (engl. Weekly Economic Index)⁵¹ koji prati ekonomsku aktivnost u Sjedinjenim Američkim državama (SAD u daljem tekstu).

Grafikon 33: Kretanje ekonomske aktivnosti u SAD (WEI Indeks)

Izvor: Federal Reserve Bank of New York

Slično su se ponašali i svi važniji berzanski indeksi, listirani u SAD i svijetu sa evidentnim naglim skokom vrijednosti u prvom kvartalu 2021. godine i postepenim padom vrijednosti koji se ubrzao u 2022. godini. Tako na kraju prvog kvartala 2022. godine u odnosu na kraj prošle 2021. godine Dow Jones Indeks (DJIA) bilježi negativnu vrijednost rasta od 4,6%, S&P500 negativnu stopu od 4,9% a tehnološki indeks Nasdaq negativnu stopu od 8,2% g/g. Vrijednosti indeksa u tabeli su prikazane u odnosu na isti period prošle godine kao i u odnosu na kraj 2021. godine kada počinje ubrzaniji pad vrijednosti indeksa.

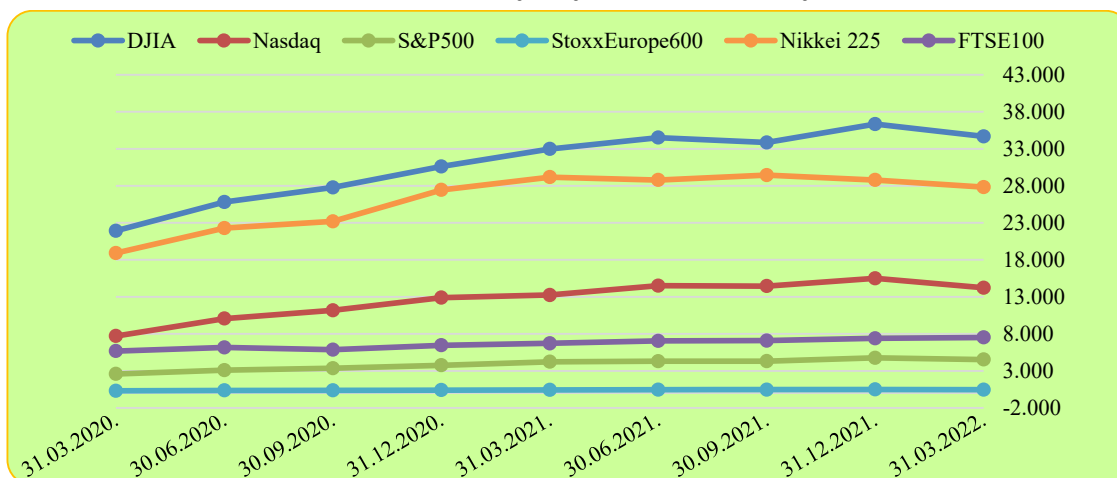
Tabela 7: Promjena vrijednosti vodećih berzanskih indeksa u svijetu

Period	DJIA	S&P	Nasdaq	FTSE 100	Stoxx Europe 600	Nikkei 225
31.03.2022. /31.12.2021.	-4,6%	-4,9%	-8,2%	1,8%	-6,5%	-4,6%
31.03.2022. /31.03.2021.	5,1%	7,2%	7,4%	11,9%	6,1%	5,1%

Izvor: WSJ, Bloomberg

⁵¹ Sedmični ekonomski indeks (WEI) je indeks od deset dnevnih i sedmičnih indikatora realne ekonomske aktivnosti u SAD.

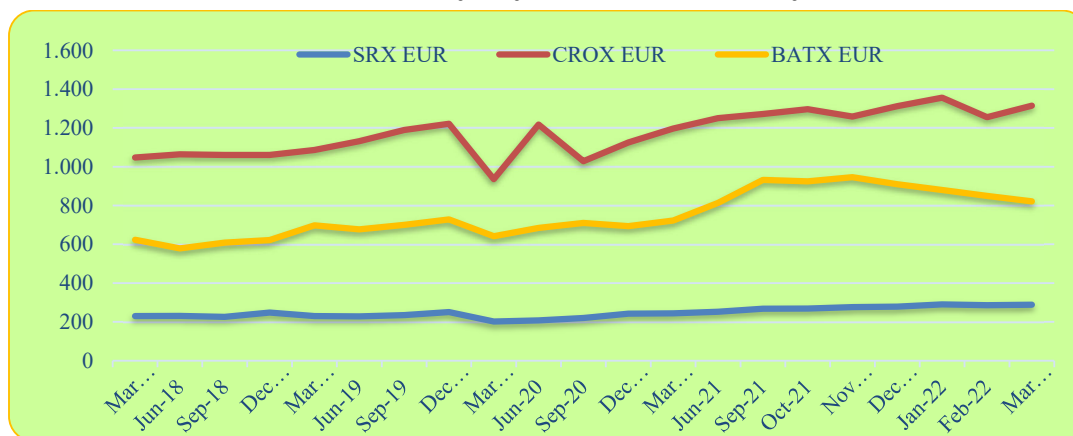
Grafikon 34: Kretanje vrijednosti indeksa u svijetu

Izvor: WSJ, Bloomberg

Slično su se ponašali i indeksi iz regiona koji su listirani na Bečkoj berzi. U odnosu na kraj 2021. godine indeksi su uglavnom ostvarili minimalne ili negativne stope rasta dok su stope rasta na godišnjem nivou zabilježile pozitivne vrijednosti. Tako je na godišnjem nivou hrvatski index CROX ostvario rast od 9,9% g/g, srbijanski SRX indeks ostvario rast od 18,5% g/g a bosanski BATX⁵² indeks je u istom periodu zabilježio rast od 13,6% g/g.

Grafikon 35: Kretanje vrijednosti indeksa na Bečkoj berzi

Izvor: Wiener Boerse

Vrijednosti indeksa listiranih na Sarajevskoj berzi (u daljnjem tekstu SASE) i Banjalučkoj berzi (u daljnjem tekstu BLSE) su na kraju trećeg mjeseca osim indeksa investicionog fonda BIFX zabilježile rast. Na kraju trećeg mjeseca vrijednost indeksa SASX-10 (koji prati vrijednost dionica prvih 10 kompanija na tržištu u Federaciji Bosne i Hercegovine) je zabilježila rast od 17,7% g/g, dok je vrijednost indeksa SASX-30 ostvarila rast od 15,9% g/g u isto vrijeme je vrijednost investicionog fonda BIFX zabilježila pad od 10,9% g/g. Berzanski indeks BIRS u Republici Srpskoj zabilježio rast od 36,4% g/g.

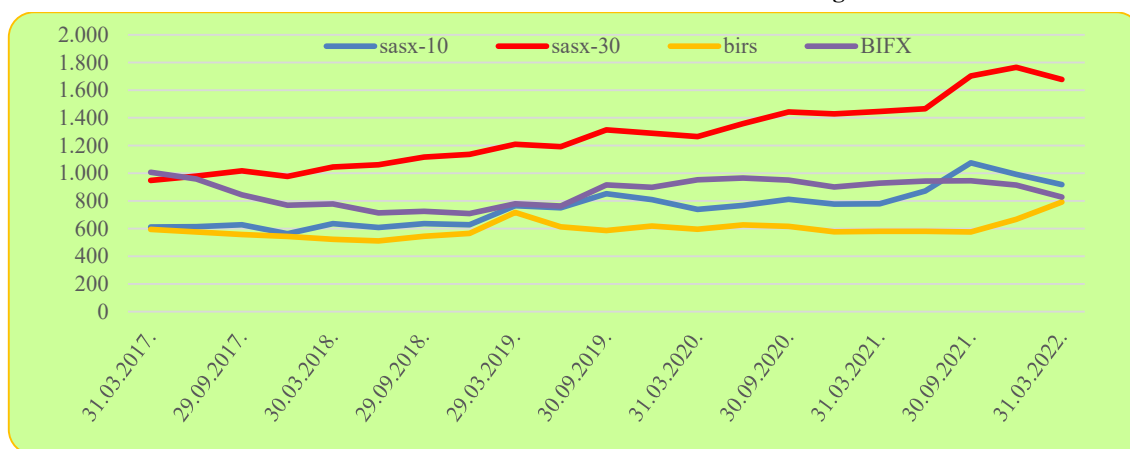
⁵²Kompozicija indeksa: Tehnologija i telekomunikacije 45,5% (BH Telecom dd Sarajevo i Telekom Srpske dd Banja Luka), Zdravstveni sektor 25,0% (Bosnalijek), Finansije 6,1% (Sarajevo Osiguranje), Proizvodnja el. energije 15,1% (JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i Hidroelektrane na Drini ad Višegrad) Izvor <https://www.wienerborse.at/en/indices/index>.

Tabela 8: Promjena vrijednosti (u % g/g) indeksa na SASE i BLSE

Period	BIFX	SASX-10	SASX-30	BIRS
31.03.2022/ 31.03.2021.	-10,9%	17,7%	15,9%	36,4%

Izvor: SASE i BLSE

Grafikon 36: Indeksi na SASE i BLSE u 2021. i 2022. godini

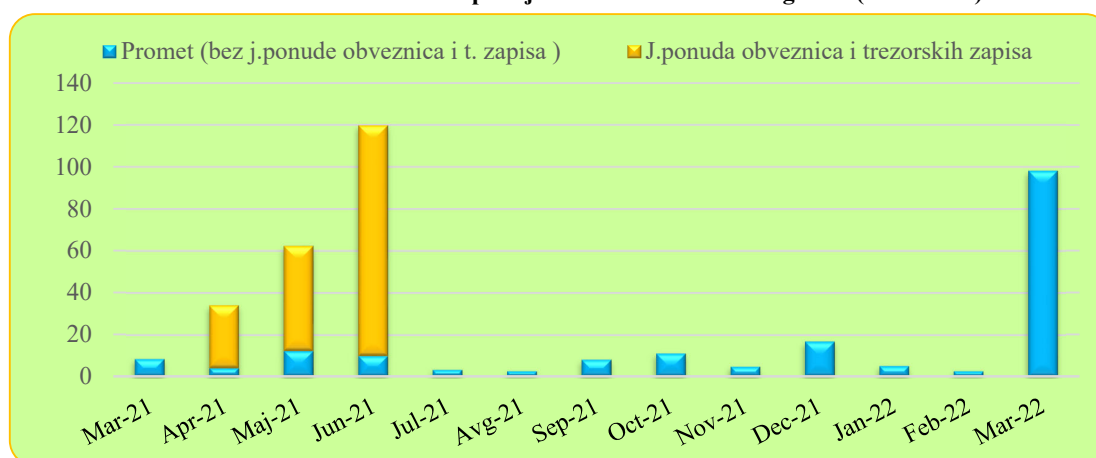

Izvor: SASE i BLSE

Ukupni promet i kapitalizacija

U prvom kvartala 2022. godine ukupan promet na SASE je uz stopu rasta od 73,9% g/g dostigao 105,7 mil. KM. U ovom periodu nije bilo javne emisije obveznica i trezorskih zapisa. Najveći promet u ovome periodu je ostvaren je obveznicama Federacije Bosne i Hercegovine budžetski rashodi serija 28 u vrijednosti od 20 mil. KM, Bosnalijek dd Sarajevo u vrijednosti od 14,7 mil. KM i BH Telekom d.d. Sarajevo u vrijednosti od 449,1 hiljada KM.

Grafikon 37: Promet na SASE po mjesecima u 2021. i 2022. godini (u mil. KM)

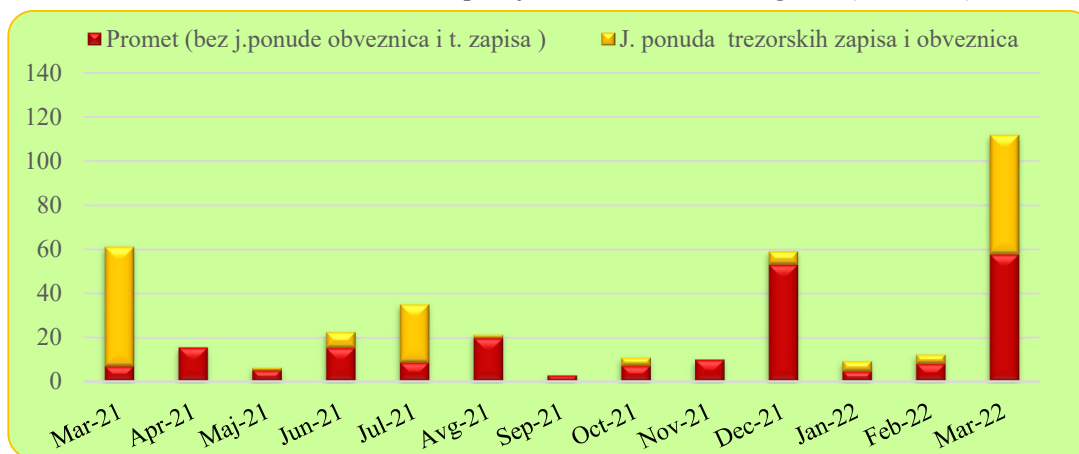

Izvor: SASE

U prvom kvartalu 2022. godine ukupan promet na BLSE je uz negativnu stopu rasta od 31,3 % dostigao 133,5 mil. KM. Putem javne emisije obveznica je prikupljeno 42,9 mil. KM dok je u isto vrijeme putem javne emisije trezorskih zapisa prikupljeno približno 19,9 mil. KM.

Najveći ukupni promet u ovom periodu je ostvaren dionicama Telekom Srpske a.d. Banja Luka u iznosu 3,2 mil. KM i obveznicama Republika Srpska 3,20% 10/06/25 u iznosu 7 mil. KM i Republika Srpska 3,5% 06/02/24 u iznosu od 9,2 mil. KM.

Grafikon 38: Promet na BLSE po mjesecima u 2021. i 2022. godini (u mil. KM)

Izvor: BLSE

U prvom kvartalu 2022. god. ukupan promet na SASE i BLSE je uz negativnu stopu rasta od 6,3% g/g dostigao 239,1 mil. KM. Ukupno je prikupljeno 62,8 mil. KM putem javne ponude obveznica i trezorskih zapisa što je manje u odnosu na prethodnu godinu 2021. godinu za 62,3%.

Tabela 9: Ukupan promet (u KM) na SASE i BLSE

Godina	SASE	BLSE	UKUPNO
K1-2020	68.046.325,1	148.145.740,9	216.192.066,0
K1-2021	60.750.773,7	194.386.534,5	255.137.308,2
K1-2022	105.666.261,2	133.485.701,0	239.151.962,2

Izvor: SASE i BLSE

Na kraju mjeseca marta 2022. god. ukupna kapitalizacija (SASE+BLSE) je dostigla 10,1 mlrd uz stopu rasta od 8,8 % g/g. KM. Na kraju prvog kvartala 2022. godine kapitalizacija na SASE je dostigla 5,9 mlrd uz stopu rasta od 14,9% g/g. U istom vremenskom periodu kapitalizacija na BLSE je dostigla 4,2 mlrd. KM uz stopu rasta od 1,2% g/g. Odnos učešća u ukupnoj kapitalizaciji SASE prema BLSE je 58,4% prema 41,6%.

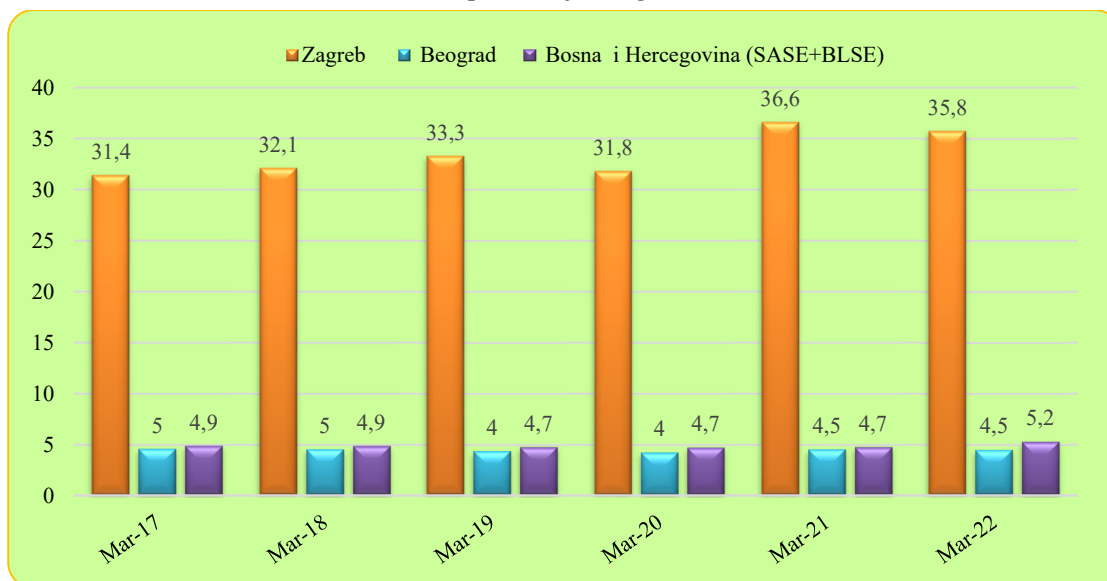
Grafikon 39: Kapitalizacija u mlrd. KM i stopa rasta (u %) na SASE i BLSE

Izvor: SASE i BLSE

Vrijednosti kapitalizacije na Zagrebačkoj i na Beogradskoj berzi su imale negativne stope rasta. Kapitalizacija na Zagrebačkoj berzi je na kraju prvog kvartala 2022. godine dostigla 35,8 mlrd EUR uz negativnu stopu od 2,3% g/g. Vrijednost kapitalizacije na Beogradskoj berzi je dostigla iznos od 4,5 mlrd. EUR uz negativnu stopu rasta od 1,1% g/g. Na grafikonu ispod su prikazane njihove vrijednosti (izražene u EUR) uporedo sa vrijednosti kapitalizacije u Bosni i Hercegovini (SASE+BLSE).

Grafikon 40: Kapitalizacija u regionu u mlrd. EUR

Izvor: SASE, BLSE, BELEX, CROBEX

IV VANJSKI SEKTOR

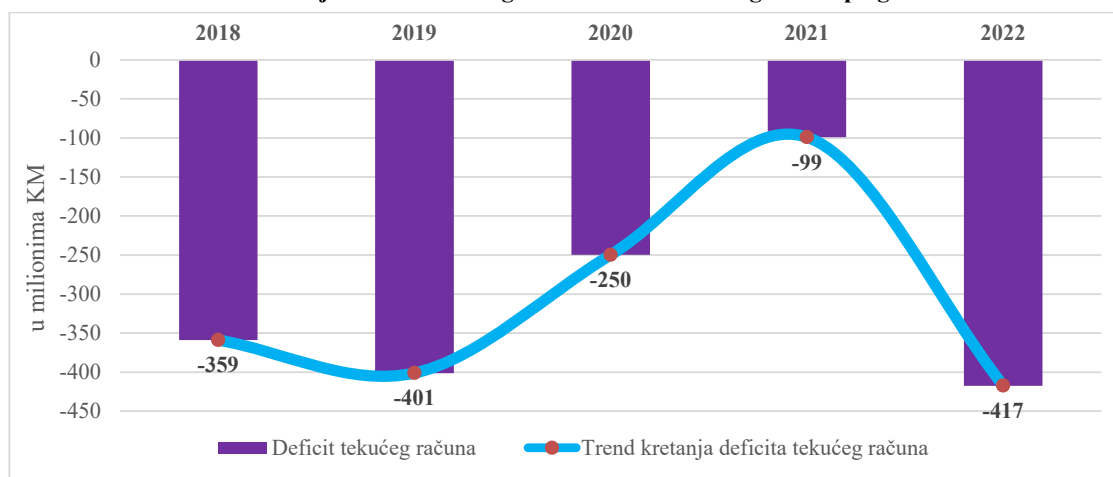
Platni bilans Bosne i Hercegovine

- *Utrostručen rast deficita platnog bilansa u K1*

Prema zvaničnim podacima CBBiH deficit tekućeg računa u K1 2022. godine viši je za 321% u odnosu na isti period prošle godine⁵³. Posmatrano u nominalnom iznosu deficit tekućeg računa iznosio je 417 miliona KM (K1 2022.godine) dok je prošle godine u istom periodu bio 99 miliona KM. Iako je, u posmatranom kvartalu, došlo do rasta neto priliva za oko 100 miliona KM, sasvim sigurno je da se ovaj porast deficita tekućeg računa desio pod uticajem rasta vanjskotrgovinskog deficita koji je viši za 419 miliona KM (u K1 2021.godine bio je 965 miliona KM dok je u K1 2022.godine iznosio 1,385 milijardi KM).

Prema dostupnim podacima CBBiH deficit vanjskotrgovinske razmjene, u posmatranom kvartalu, viši je za 43,4% (g/g). Uvoza roba⁵⁴ i usluga porastao je za 41,1% dok je istovremeno izvoz viši za 40,4%. Uvoz usluga, u K1 2022. godine, je viši za 97 miliona KM. Najveći udio u uvozu usluga imaju transportne usluge (50,7%), ostale usluge (24,8%), usluge putovanja (22,2%), građevinske usluge (2%) dok je procesuiranje robe u inostranstvu više za 0,2%. Izvoz usluga viši je za 336 miliona KM g/g. Kada se posmatraju udjeli u izvozu usluga najveći udio imaju pružanje usluga putovanja za strane državljane (36%), transportne usluge (26%), procesuiranje robe u Bosni i Hercegovini (19%), pružanje ostalih usluga (16%) te građevinske usluge (3%).

Grafikon 41: Kretanje deficita tekućeg računa Bosne i Hercegovine – po godinama u K1

Izvor: CBBiH

Tekući neto prilivi novca iz inostranstva zabilježili su rast od 11,6% kao rezultat povećanih tekućih priliva za 8,5% i smanjenja odliva novca u inostranstvo za 1,2%.

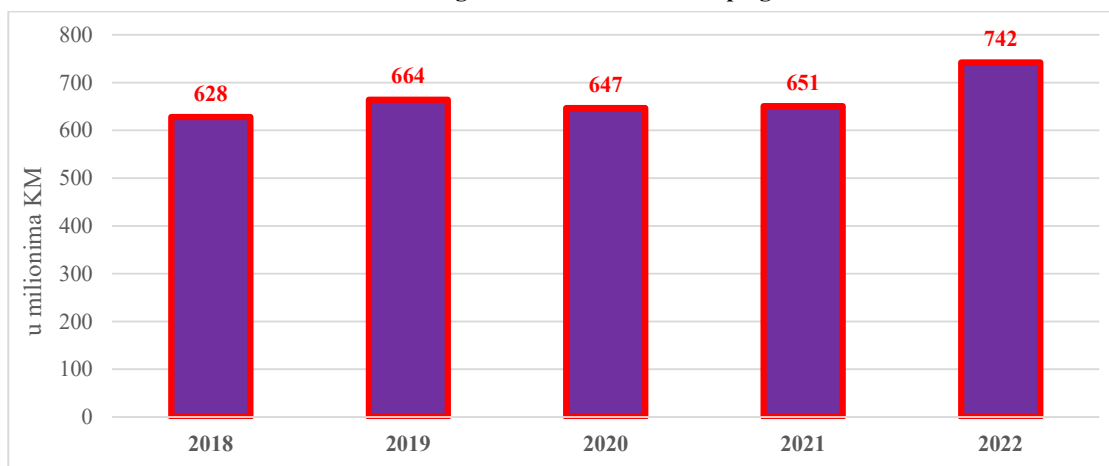
Kod tekućih priliva novca iz inostranstva došlo je do povećanja priliva novca kod domaćinstava koji su u K1 2022. godine iznosili 1,247 milijardi KM dok su prethodne godine u istom periodu iznosili 1,159miliona KM (rast od 7,6%). Ovom rastu priliva kod domaćinstava najviše su doprinjele doznake građana iz inostranstva koje su u K1 2022. godine iznosile 742 miliona KM dok su godinu ranije bile 651 miliona KM (rast od 14%) te porast kompenzacija zaposlenih rezidenata Bosne i Hercegovine u inostranstvu za 2,8% (u K1 2022. godine su iznosile 203 miliona KM dok su godinu ranije u istom

⁵³ Izvor podataka: CBBiH, Statistika platnog bilansa, juni 2022.godine

⁵⁴ Detaljnije o uvozu i izvozu roba u dijelu Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini

kvartalu zabilježile 197 miliona KM). U kategoriji ostalih tekućih transfera iz inostranstva zabilježen je rast od 2,3% (g/g) dok je, nasuprot tome, kod doznaka socijalnih beneficija iz inostranstva registrovan pad od 3,5%.

Grafikon 42: Doznake građana iz inostranstva– po godinama u K1

Izvor: CBBiH

Neto odlivi prema inostranstvu su u posmatranom periodu porasli usljed povećanih odliva iz nefinansijskog sektora (u K1 2022. godine su zabilježeni odlivi od 254 miliona KM dok su godinu ranije u istom kvartalu iznosili 125 miliona KM), zbog nešto većih odliva prema domaćinstvima (u K1 2022. godine su iznosili 55 miliona KM dok su godinu ranije u istom periodu iznosili 42 miliona KM). Kod sektora opšte vlade došlo je do smanjenja odliva (u K1 2022. godine odlivi su bili 71 miliona KM dok su godinu ranije iznosili 101 miliona KM).

Finansiranje deficita tekućeg računa u K1 2022. godine⁵⁵ se odvijalo kroz povećanje inostranih obaveza za 356 miliona (strana ulaganja u vlasnički kapital u BiH u iznosu od 68 miliona KM, sredstva trgovinskih kredita 219 miliona KM, ostale obaveze prema nerezidentima u iznosu od 3 miliona KM te uz porast vanjskog zaduživanja za 66 miliona KM), smanjenjem sredstva rezervne aktive od 250 miliona KM⁵⁶, porast ulaganja u aktivu Bosne i Hercegovine u inostranstvu od 87 miliona KM, sredstvima sa kapitalnog računa 69 miliona KM uz neto greške i propuste u iznosu od -166 miliona KM.

Vanjskotrgovinska robna razmjena

- *Trend rasta vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom nastavljen i u K1 2022.god*
- *Dvocifren (nominalni rast) rast robnog izvoza i uvoza*
- *Vanjskotrgovinski pokazatelji po utjecajem cjenovnog efekta*
- *Povećan vanjskotrgovinski robni deficit*

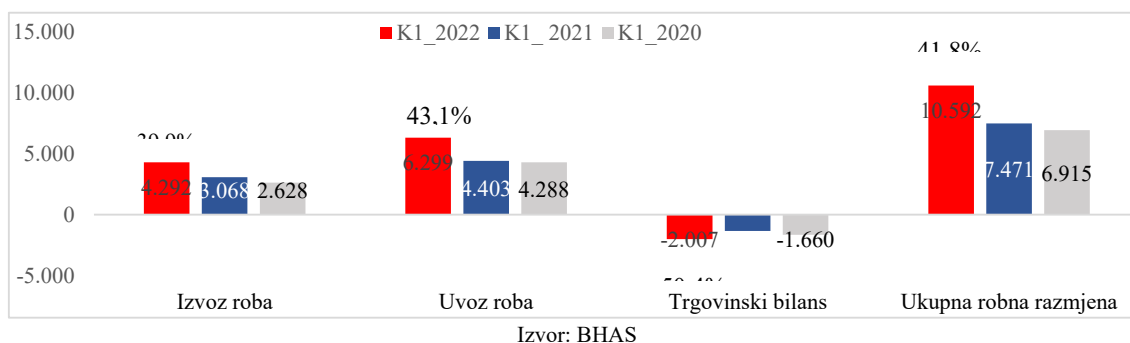
Usljed poboljšanja epidemioloških prilika i jačanja privredne aktivnosti u vanjskom okruženju u 2021. godini u Bosni i Hercegovini je zabilježen snažan oporavak vanjskotrgovinske robne razmjene. Naime, Bosna i Hercegovina je bar u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene uspjela u potpunosti nadoknaditi gubitke iz prethodne godine, pa čak i nadmašiti rezultate vanjskotrgovinske robne razmjene iz 2018 i 2019. godine koje su bile relativno uspješne.

⁵⁵ Finansiranje deficita tekućeg računa se izračunava na sljedeći način: promjena stanja ulaganja Bosne i Hercegovine u inostranstvu + promjena stanja inostranih obaveza Bosne i Hercegovine + sredstva kapitalnog računa + neto greške i propusti - sredstva rezervne aktive

⁵⁶ Za razliku od monetarnog sektora gdje se analizira stanje deviznih rezervi na kraju perioda ovdje se prate tokovi novca

Na osnovu ovih pokazatelja može se konstatovati da se vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini prilično dobro oporavila nakon pandemije što je i nagovještavano u okviru ranijih izvještaja. Kada je u pitanju kretanje vanjskotrgovinske robne razmjene u 2022. godini, trenutno raspoloživi statistički podaci ukazuju da je sličan trend nastavljen i u prvom kvartalu tekuće godine. Naime, Bosna i Hercegovina je prema raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godin ostvarila izvoz roba u vrijednosti od skoro 4,3 milijarde KM što predstavlja povećanje od 1,2 milijarde KM odnosno 40% u odnosu na isti period prethodne godine.⁵⁷ S druge strane, vrijednost uvoza roba u Bosnu i Hercegovinu iznosila je 6,3 milijarde KM što predstavlja povećanje od 1,9 milijardi KM odnosno 43% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Međutim, prilikom interpretacije ovih prilično visokih stopa rasta potrebno ima ti na umu cjenovni efekat koji je najvjerovatnije doveo do ovako visokih povećanja. Iako domaći izvori podataka ukazuju na skromnija povećanja izvoznih i uvoznih cijena (rast izvoznih cijena 1,5% K1 2022/K1 2021, rast uvoznih cijena 8,1% K1 2022 /K1 2021. godine) podaci međunarodnih institucija ukazuju da su povećanja cijena bila znatno izraženija. Naime, prema podacima IMF-a za K1 2022 godine ukupni indeks svjetskih cijena povećan je za 50%, pri čemu su najjačajnja povećanja cijena zabilježena u okviru energenata skoro 100%, cijena hrane oko 25% i metala od oko 13% u odnosu na isti period prethodne godine. Pregled kretanja vanjskotrgovinskih indikatora u Bosni i Hercegovini za K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 43: Pregled kretanja vanjskotrgovinske robne razmjene u K1 2022. godine (nominalni iznosi u KM stope rasta g/g)

Izvoz roba

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godine, Bosna i Hercegovina je ostvarila izvoz roba u vrijednosti od skoro 4,3 milijarde KM što predstavlja nominalno povećanje od skoro 40% u odnosu na isti period prethodne godine.⁵⁸ Povećanje izvoza iz Bosne i Hercegovine, pored povećanja cijena izvoznih proizvoda rezultat je i povećanja potražnje za izvoznim proizvodima u glavnim trgovinskim partnerima i rasta proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u zemlji. Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine posmatra po proizvodima, vidljivo je da su najznačajnija povećanja ostvarena u okviru izvoza baznih metala (aluminij) koji je višestruko uvećan, a doprinos rastu ukupnog robnog izvoza je iznosio skoro 10 p.p. Pored baznih metala, značajna povećanja izvoza su registrirana u okviru izvoza električne energije 72 % uz doprinos rastu (5,5 p.p), zatim hemijskih proizvoda 43,9% (2,0 p.p), proizvodnja koksa koja je udvostučena (2,0 p.p), gotovih metalnih proizvoda, električne opreme, namještaja i dr...

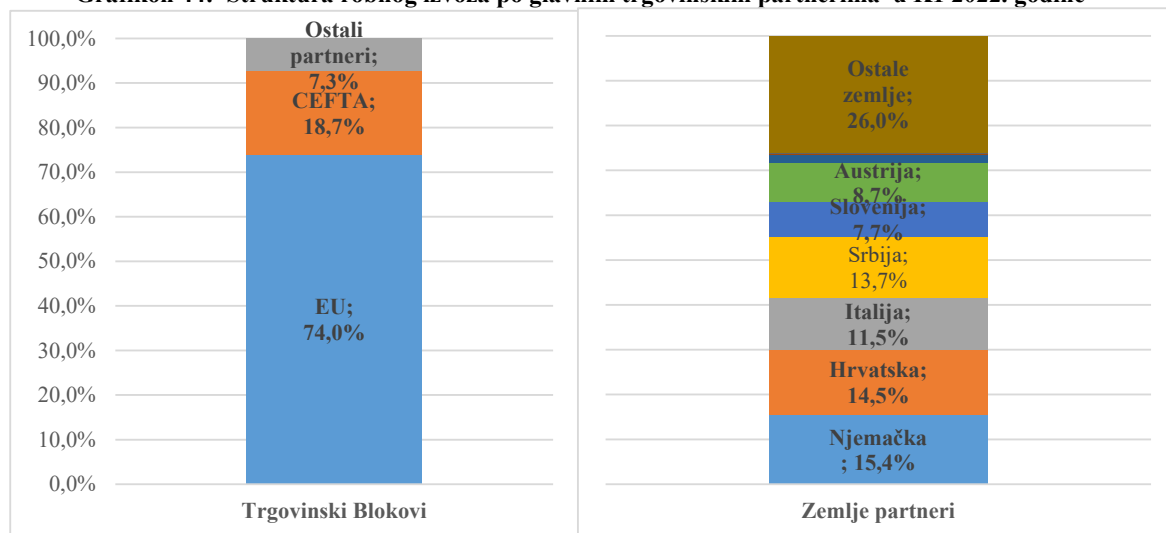
S druge strane, ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe izvezeno na tržište zemalja EU u vrijednosti od 3,2

⁵⁷ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za mart 2022. godine- prethodni podaci“, 26.04.2022. godine.

⁵⁸ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za decembar 2021. godine-prethodni podaci“, 25.01.2022. godine.

milijarde KM što predstavlja povećanje od skoro 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-e u K1 2022. godine iznosio je 803 miliona KM što predstavlja povećanje od skoro 70%. Ako se robni izvoz iz Bosne i Hercegovine tokom navedenog perioda posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja zabilježena prilikom izvoza u Srbiju koji je skoro udvostručen 86,7% (8,9 p.p), Italiju 67,4% (6,5 p.p), Njemačku 44,1% (6,6 p.p), Hrvatsku 40,5% (5,8 p.p), Austriju 34,3% (3,1 p.p) i Sloveniju 17,2% (1,6 p.p). Pregled kretanja vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 44: Struktura robnog izvoza po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine

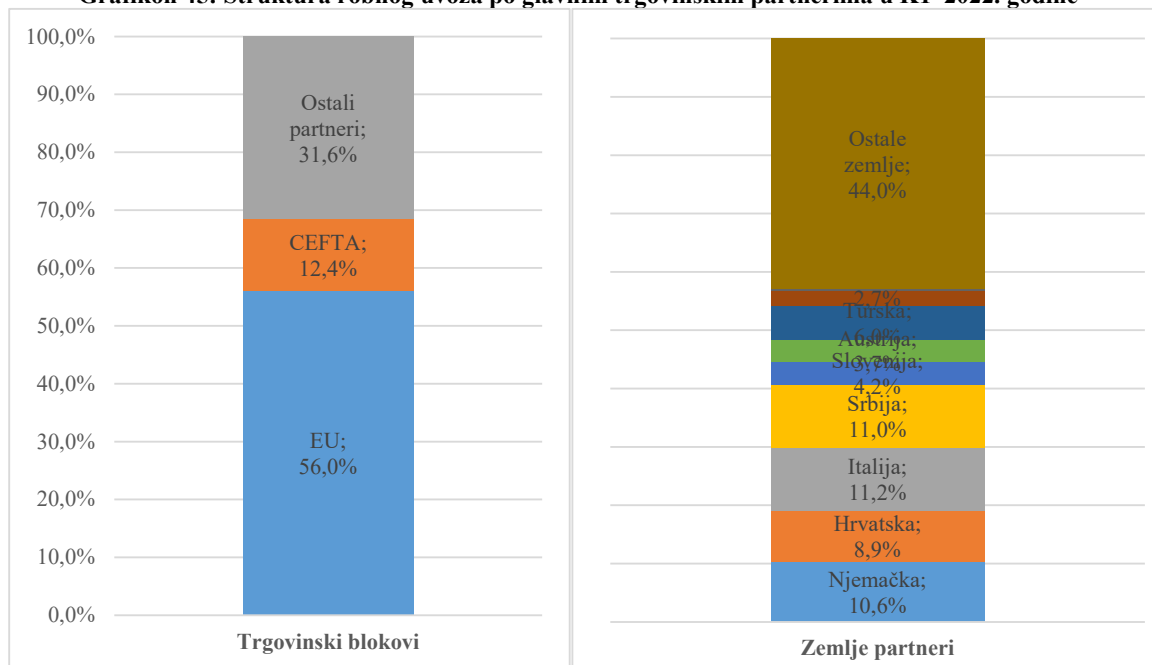
Izvor: BHAS

Uvoz roba

Pored povećanja robnog izvoza tokom K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini došlo je i do povećanja robnog uvoza. Tako je uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u K1 2022. godine prema podacima BHAS-a iznosio 6,3 milijarde što predstavlja nominalni rast od 43,1% odnosno (oko 1,9 milijardi KM) u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima, najznačajnija povećanja uvoza roba su registrirana u okviru uvoza baznih metala i rafinirane nafte i sirovog čelika u okviru kojih je uvoz udvostručen a doprinos rastu uvoza iznosio je (17 p.p). Pored ove tri kategorije, značajan rast uvoza roba registriran je u okviru uvoza hemijskih proizvoda 62,4% (2,5 p.p), kamenog uglja 92,6 % (1,8 p.p), prehrambenih proizvoda 25,3 (0,9 p.p) i dr... Ako se uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u K1 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe uvezeno sa tržišta zemalja EU u vrijednosti od preko 3,5 milijardi KM što predstavlja povećanje od 31,7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio je 781 milion KM što predstavlja povećanje od 47,4%. Ako se robni uvoz u Bosnu i Hercegovinu posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja istog zabilježena prilikom uvoza iz Srbije 46,7% (5,0 p.p), Hrvatske za 52,3% (4,4 p.p), Italije 34% (4,0 p.p), Njemačke 18,7% (2,4) p.p, Turske 54,3% (3,0 p.p), Kine 43,3% (3,5 p.p), Austrije 29,3% (1,2 p.p) i Slovenije 20,2 % (1,0 p.p).⁵⁹Pregled strukture robnog uvoza po glavnim trgovinskim partnerima za K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

⁵⁹ Kada je u pitanju bh. uvoz roba u K1 2022. godini vrijedi istaći da je u posljednjih nekoliko mjeseci primjetno povećanje uvoza roba iz Indije, pa je tako ovaj rast uvoza roba iz Indije imao pozitivan doprinos rastu ukupnog uvoza roba od 5 p.p

Grafikon 45: Struktura robnog uvoza po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine

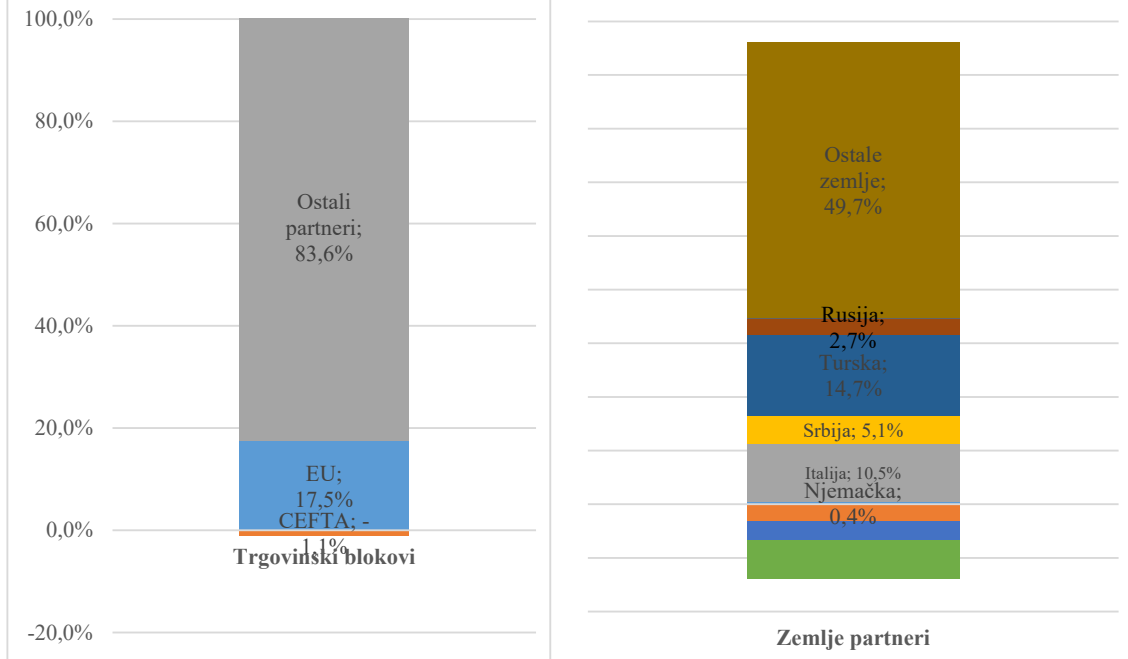

Izvor: BHAS

Vanjskotrgovinski bilans

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godini u Bosni i Hercegovini je registriran vanjskotrgovinski robni deficit od preko 2 milijarde KM što predstavlja povećanje od 673 milina KM odnosno preko 50% u odnosu na isti period prethodne godine. Trend rasta robnog deficita direktna je posljedica povećanja uvoza roba u posljednjih nekoliko mjeseci i na implicitan način ukazuje na rast domaće potražnje, što se prevashodno odnosi na privatnu potrošnju. Posmatrano po proizvodima, najznačajniji deficit je zabilježen u okviru kategorija kao što su naftni derivati, motorna vozila, farmaceutski preparati i prehrambeni proizvodi. S druge strane, Bosna i Hercegovina je i u K1 2022. godine nastavila da ostvaruje suficit u okviru proizvoda kao što su namještaj, električna energija, pojedini metalni proizvodi i obuća. Pregled strukture vanjskotrgovinskog robnog deficita po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 46: Struktura vanjskotrgovinskog robnog deficita po trgovinskim partnerima u K1 2022. godini

Izvor: BHAS

Ukupna pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine iznosila je 68,1%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima, pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU je iznosila 90,1%, dok je pokrivenost za zemljama CEFTA-e iznosila 102,8 % što znači da Bosna i Hercegovina u okviru vanjskotrgovinske razmjene sa ovim zemljama ostvaruje trgovinski suficit. Detaljniji prikaz vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod.

Tabela 10: Vanjskotrgovinska robna razmjena u K1 2022. godine po HS klasifikaciji

Izvozi i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				
	K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %		K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %		K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %		Pokrivenost uvoza izvozom
	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	
UKUPNO	3068	4292	39,9	39,9	4403	6299	43,1	43,1	-1335	-2007	50,3	50,3	68,1%
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI	33	39	18,5	0,2	132	158	20,0	0,60	-99	-120	20,5	1,52	24,4%
2 BILJNOG MASLITULJA	46	55	19,9	0,30	193	277	43,5	1,91	-148	-222	50,8	5,61	19,8%
3 ŽVOTINJSKOG PRERADBE NE	25	27	9,3	0,07	34	50	44,2	0,35	-10	-23	133,0	0,97	54,4%
4 PRERAĐEVINE PROIZVODI	84	98	17,3	0,47	377	456	21,1	1,80	-293	-358	22,2	4,86	21,5%
5 MINERALNOG PROIZVODI	331	580	75,2	8,12	476	912	91,6	9,90	-145	-332	128,9	14,01	63,6%
6 HEMISKE PLASTIČNE MASE,	206	278	35,0	2,35	441	537	21,7	2,17	-235	-259	10,0	1,76	51,8%
7 GUMA I KAČUČUK	144	193	34,5	1,62	343	455	32,7	2,54	-199	-262	31,3	4,67	42,5%
8 KOŽA I KRZNO	30	32	9,8	0,09	70	88	25,7	0,41	-41	-56	37,3	1,13	36,8%
9 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	184	252	37,3	2,23	79	119	50,5	0,91	105	133	27,2	-2,13	211,9%
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI	80	123	53,8	1,40	102	141	38,0	0,88	-22	-18	-19,0	-0,31	87,3%
11 TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	155	186	19,4	0,98	298	363	21,8	1,48	-143	-177	24,4	2,61	51,1%
12 OBUĆA, SEŠKI, KAPE I SLIČNI	164	206	25,7	1,37	83	98	18,8	0,35	81	108	32,7	-1,99	210,1%
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, BISKI, PLEMENILI	28	42	52,2	0,47	82	118	44,1	0,82	-54	-76	40,0	1,62	35,7%
14 METALI I NJIHOVI BAZNI METALI I	17	15	-12,7	-0,07	15	16	10,1	0,03	2	-2	-188,1	0,27	89,6%
15 PROIZVODI OD MASNE, APARATI,	571	1012	77,2	14,37	574	1141	98,7	12,87	-3	-129	4193,3	9,42	88,7%
16 MEHANIČKI I TRANSPORTNA	479	591	23,4	3,65	637	778	22,1	3,20	-158	-187	18,3	2,16	76,0%
17 SREDSTVA I NJIHOVI SA TOVI, MJEKNI,	93	117	25,4	0,77	285	341	19,6	1,27	-192	-224	16,8	2,42	34,3%
18 MUŽIČKI I OKUŽE I MUNICIJA,	11	18	63,0	0,22	63	90	42,2	0,60	-52	-72	37,9	1,48	19,6%
19 NJIHOVI DIJELOVI I	53	41	-21,9	-0,37	3	4	34,4	0,02	49	37	-25,6	0,94	953,5%
20 RAZNI PROIZVODI	332	386	16,4	1,77	109	144	32,5	0,80	223	242	8,5	-1,42	68,7%
21 UMJETNIČKA DJELA,	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0	0,00	0,0%
98 NERAZVRSTANO	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%

Izvor: BHAS

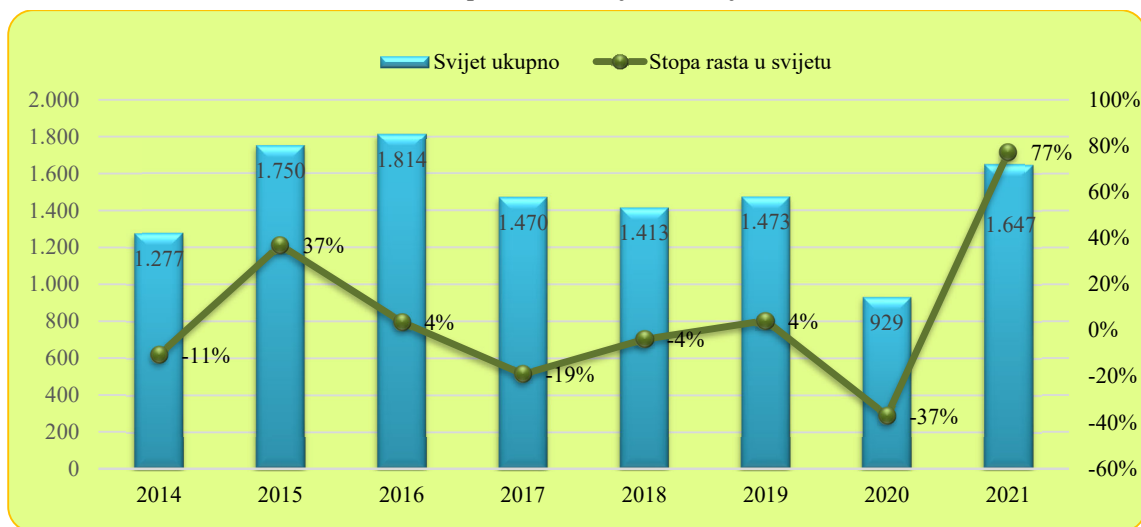
V STRANA DIREKTNA ULAGANJA

- Prema posljednjim dostupnim podacima CBBiH ukupna strana direktna ulaganja u prvom kvartalu 2022. god. su dostigla 192 mil. KM (neto finansijska pasiva) uz negativnu stopu od 45,7 % g/g.
- Ukupna strana ulaganja u svijetu u 2021. godini zabilježila rast u odnosu na prošlu godinu od 77% (prema izvještaju UNCTAD-a u Global Investment Trend Monitor, No. 40).

Ulaganja u svijetu i regionu

Nakon popuštanja restriktivnih mjera u 2021. godini dolazi do naglog porasta ekonomske aktivnosti u svijetu što se odrazilo i na značajan rast tokova stranih direktnih ulaganja (u daljem tekstu SDU). Ukupni tokovi SDU u svijetu u 2021. godini su uz stopu rasta od 77% g/g dostigli 1.647 mlrd USD. Razvijene zemlje su zabilježile najveći rast ulaganja od čak 193% g/g (npr. ulaganja u USA su udvostručena) dok su tokovi SDU prema zemljama u razvoju zabilježili nešto umjereniji rast od 30% g/g.

Grafikon 47: Ukupno SDU u svijetu u milijardama USD

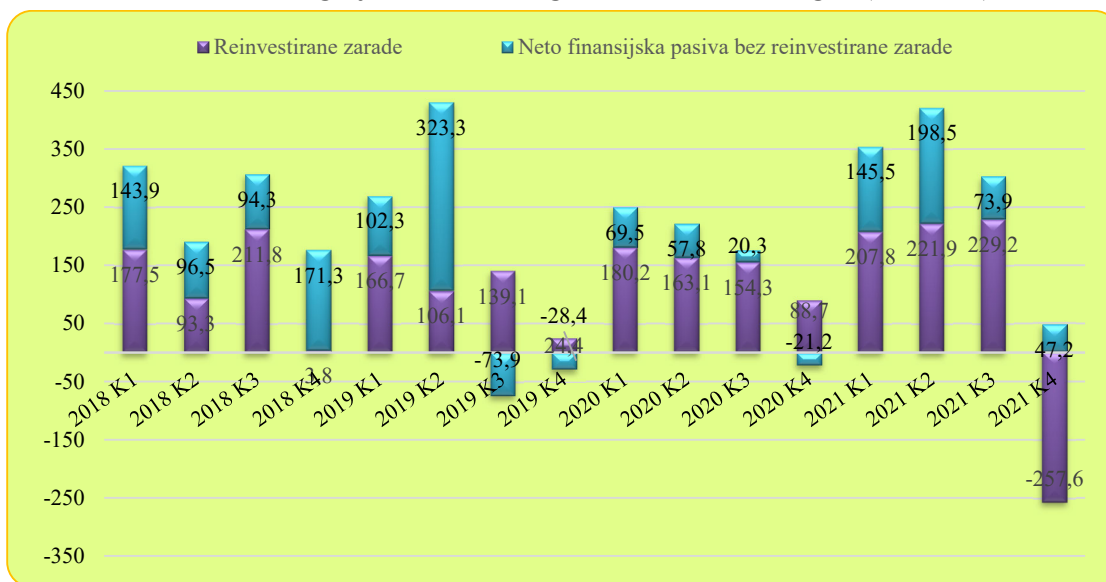
Izvor: Unctad, FDI/MNE database

Ulaganja u Bosni i Hercegovini

Prema posljednjim dostupnim podacima⁶⁰ CBBiH za prvi kvartal 2022. godine ukupna SDU u Bosni i Hercegovini su sa dotignutih 192,0 mil. KM (neto finansijska pasiva) manja za 45,7% u odnosu na isti period u prošloj godini. Neto finansijska aktiva je sa dostignutih 18,1 mil. KM bila manja za 33,2% g/g. Reinvestirane zarade su bile manje za 23,5% u odnosu na prethodnu godinu sa dostignutih 159,0 mil. KM i sa ovim iznosom su ostvarile učešće od 82,8% u ukupnim SDU. Ovaj procenat je manji za 24 procentnih poena u odnosu na učešće koje su reinvestirane zarade imale u prvom kvartalu 2021. godine (učešće 58,8%).

⁶⁰ BPM6_for_users_Q1_2015_Q1_2022_detailed

Grafikon 48: Ulaganja u Bosni i Hercegovini od 2018. do 2021. god. (u mil. KM)

Izvor: CBBiH

Tabela 11: Strana direktna ulaganja po kvartalima

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2018	321,4	189,8	306,2	175,1	992,4
2019	269,0	429,4	65,2	-4,1	759,6
2020	249,7	220,9	174,7	67,4	712,7
2021	353,2	420,4	303,1	-210,4	869,9
2022	192,0				

Izvor: CBBiH

Ulaganje prema djelatnostima i zemlji porijekla

U vrijeme pisanja ekonomskih trendova nisu bili dostupni podaci za zadnji kvartal 2021. godine i prvi kvartal 2022. godine

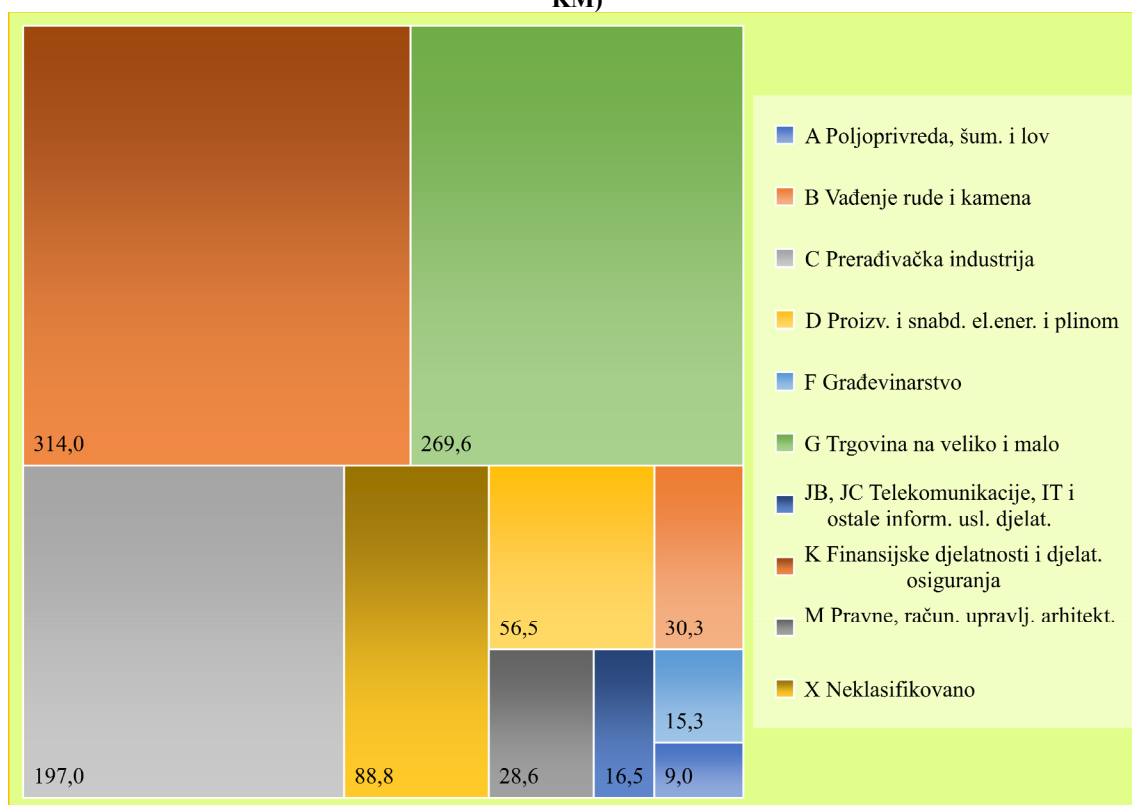
Posmatrajući prema vrsti djelatnosti⁶¹ u Bosni i Hercegovini se u periodu K1-K3 2021. godine⁶², najviše ulagalo u finansijsku djelatnost 314 mil. KM. tj. u okviru toga najviše se ulagalo u finansijske uslužne djelatnosti u iznosu od 310,9 mil. KM. Gledajući prema visini ulaganja slijedi trgovina na veliko i malo 269,6 mil. KM i od ovog iznosa najviše se ulagalo u trgovinu na malo u iznosu od 166,7 mil. KM i trgovinu na veliko u iznosu od 101,7 mil. KM.

U prerađivačku industriju ukupno ulaganje je dostiglo 197 mil. KM a u okviru te oblasti je u proizvodnja koksa i naftnih derivata uloženo 132,4 mil. KM. U oblasti proizvodnje baznih metala je zabilježeno najveće povlačenje u iznosu od 79 mil. KM. Na grafikonu ispod su prikazana najznačajnija ulaganja klasifikovana po vrsti djelatnosti.

⁶¹ Ovi podaci se u CBBiH prikupljaju po drugoj metodologiji za razliku od podataka u platnom bilansu. Izvor: Tokovi direktnih investicija u Bosni i Hercegovini klasifikovani po djelatnostima NACE Rev 2.

⁶² U vrijeme pisanja ekonomskih trendova nisu bili dostupni podaci za zadnji kvartal 2021. godine i prvi kvartal 2022. godine.

Grafikon 49: Najznačajnija ulaganja u Bosni i Hercegovini po djelatnostima, K1-K3 2021. god. (u mil. KM)

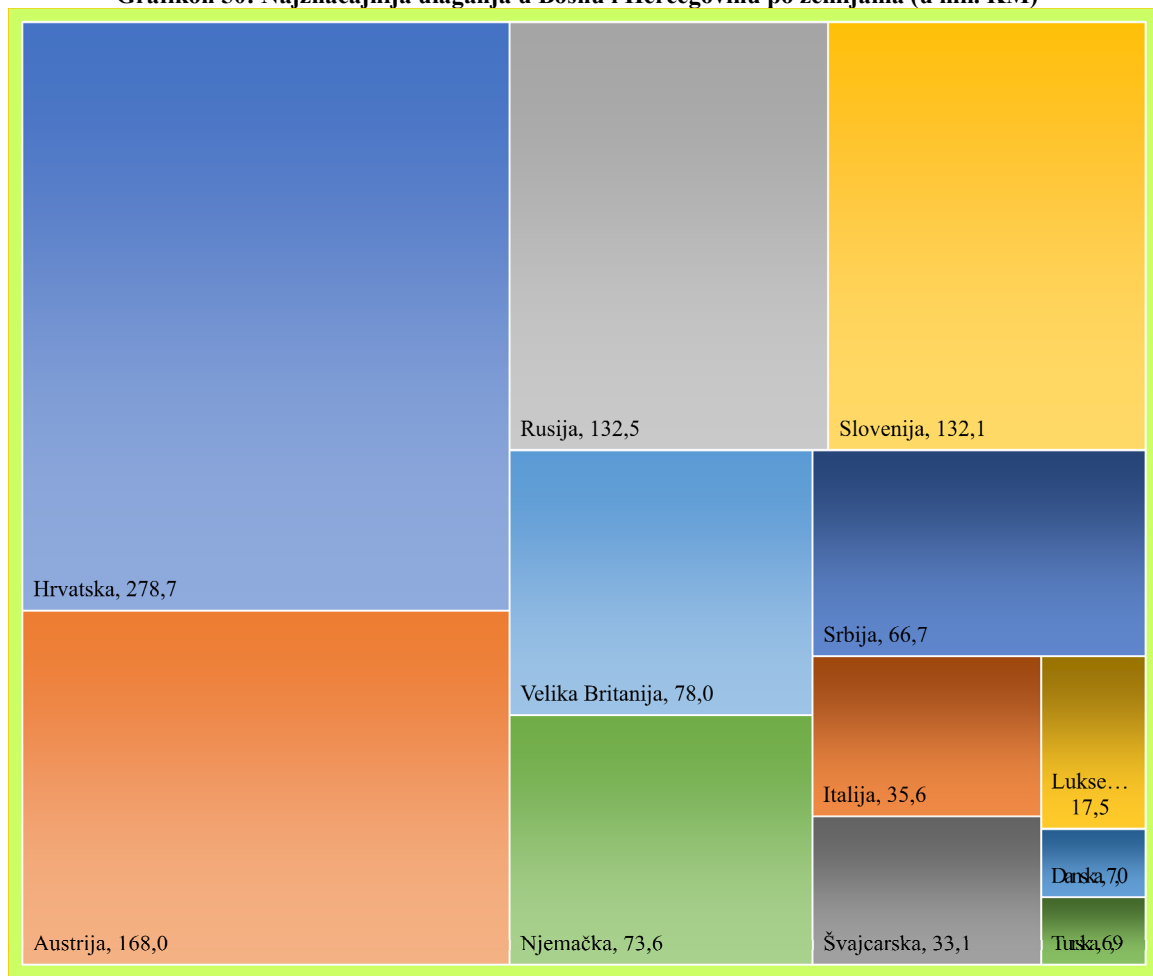

Izvor: CBBiH

U ovom proteklom periodu u Bosni i Hercegovini su evidentirana najveća ulaganja bila upravo iz zemalja koje su i do sada bile vodeće⁶³. Najznačajnije ulaganje zabilježeno iz Hrvatske 278,7 mil. KM, Austrije 168,0 mil. KM i iz Rusije 132,5 mil. KM. U istom periodu najveće povlačenje kapitala je bilo prema Holandiji u iznosu od 17,7 mil. KM.

⁶³ Prema posljednjim dostupnim podacima od strane CBBiH za K1-K3 2021. godine.

Grafikon 50: Najznačajnija ulaganja u Bosnu i Hercegovinu po zemljama (u mil. KM)

Izvor: CBBiH

Posmatrajući vlasničku strukturu SDU u prva tri kvartala 2021. godine ukupne SDU je bilo 1.048,7 mil. KM). Najveći udio je bio u formi vlasničkih udjela 1.527,6 mil. KM. Zadržane zarade bile 658,9 mil. KM. dok su ostali kapitali imali negativan predznak i iznosili su 1.137,7 mil. KM.

Kreditni rejting Bosne i Hercegovine

U prvom kvartalu 2022. godine nije bilo promjene kreditnog rejtinga Bosne i Hercegovine. Dana 4. februara 2022. agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. U vanrednoj prethodnoj procjeni (30.04.2020.godine) ova agencija je zbog negativnog učinka izazvanog pandemijom Bosni i Hercegovini promjenila izgled sa „pozitivni“ na „stabilni“ te tu ocjenu potvrdila 28.08.2020. god. U avgustu 2020. agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

DODATAK

K1 2022. godine

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2015=100	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.			
		Jan-Dec.	Jan-Dec.	Jan-Dec .	Jan-Dec.	Januar	Februar	Mart	K1
Industrija ukupno	100,0	1,6	-5,5	-6,2	10,7	2,8	1,9	7,0	4,0
Proizvodi za međufaznu potrošnju	32,5	-1,3	-3,4	-6,2	11,8	9,0	8,0	10,4	9,2
Energija	28,8	6,6	-11,6	-4,1	6,6	-5,6	-14,1	-4,1	-7,9
Kapitalni proizvodi	12,8	-1,0	-1,4	-4,7	28,9	17,8	20,9	13,3	17,0
Trajni proizvodi za široku potrošnju	4,2	1,8	-3,8	-14,6	14,8	4,3	6,7	8,3	6,5
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	21,8	0,1	-0,5	-9,3	3,4	5,1	6,0	8,7	6,7
B Vađenje ruda i kamena	10,5	1,1	-3,7	-1,1	-4,4	6,0	-5,8	-4,6	-2,1
C Prerađivačka industrija	69,2	-1,1	-5,0	-7,6	12,5	8,3	10,6	11,9	10,4
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3) 1	20,5	11,3	-8,2	-4,9	11,7	-8,2	-17,0	-4,6	-10,1
B05 Vađenje ugljena i lignita	7,8	1,3	-7,3	0,3	-7,7	6,0	-3,7	-2,3	-0,2
B07 Vađenje metalnih ruda	1,2	-1,7	5,8	-14,2	7,5	40,1	-11,1	-4,4	-2,1
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1,5	8,1	2,5	11,8	2,1	12,6	-13,5	-15,3	-8,4
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	9,2	-2,3	4,7	-5,0	4,1	6,3	2,2	9,6	6,1
C11 Proizvodnja pića	2,8	2,6	-1,1	-17,7	8,8	4,8	-11,3	-1,2	-2,8
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,0	-35,9	-24,1	-45,0	-10,4	-39,8	-14,5	-41,1	-35,4
C13 Proizvodnja tekstila	1,7	-17,4	-36,5	2,4	17,3	9,9	11,2	-14,5	0,6
C14 Proizvodnja odjeće	2,6	4,8	11,8	-14,5	-14,9	-9,0	20,3	29,1	12,1
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	3,7	-2,6	-10,4	-13,8	2,6	6,1	16,0	14,3	14,2
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	4,8	-10,3	-7,5	0,4	9,5	8,0	23,6	10,7	11,4
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,5	3,7	-8,4	9,6	11,8	3,1	-4,9	42,4	10,0
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1,2	0,0	-3,6	-13,7	13,5	9,1	2,0	17,9	-4,8
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	0,5	-12,2	-68,9	-17,1	24,4	-5,9	-3,1	-5,1	10,2
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	3,4	-5,9	-8,2	-4,0	19,6	8,8	9,5	11,9	10,4
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	1,4	12,4	1,6	-3,4	2,8	3,0	14,9	10,1	10,9
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	4,2	5,0	5,4	-1,7	13,1	9,5	11,0	11,8	10,9
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	3,5	4,8	6,2	0,5	1,6	40,0	27,4	-0,6	16,6
C24 Proizvodnja baznih metala	2,7	1,6	-12,7	-25,0	18,5	26,1	14,1	20,6	20,2
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	12,8	-6,4	-2,4	1,9	26,5	15,0	22,6	20,9	19,8
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,3	3,2	26,1	18,3	0,1	-19,7	-15,8	9,5	-7,6
C27 Proizvodnja električne opreme	2,1	-2,7	-1,6	6,9	19,2	5,9	2,0	6,0	4,6
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	2,2	6,9	0,7	-10,9	19,7	15,2	-4,5	-4,3	1,0
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1,4	4,0	1,8	-23,6	26,7	-7,5	-2,3	26,4	6,9
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,1	4,3	1,5	-23,8	-15,0	-5,2	-1,2	-43,0	-18,2
C31 Proizvodnja namještaja	4,0	2,5	-3,9	-16,4	14,1	6,8	7,2	11,4	8,6
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,8	20,9	19,0	-4,2	-5,2	23,0	17,3	-8,6	7,9
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	1,3	24,6	-10,9	-12,1	6,1	-4,4	7,1	6,3	3,3
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	20,5	11,3	-8,2	-4,9	11,7	-8,2	-17,0	-4,6	-10,1

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela 2: Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2015=100	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.			
		Jan-Dec.	Jan-Dec.	Jan-Dec.	Jan-Dec.	Januar	Februar	Mart	K1
Industrija ukupno	100,0	0,8	-2,8	-5,9	10,1	2,5	3,4	6,3	4,1
Proizvodi za međufaznu potrošnju	32,6	-1,4	-4,6	-4,4	12,3	8,5	8,3	9,9	8,9
Energija	26,3	3,1	-4,9	-5,8	2,9	-11,4	-15,0	-12,2	-12,8
Kapitalni proizvodi	13,2	1,2	-1,8	-2,1	29,9	17,7	23,4	13,4	17,9
Trajni proizvodi za široku potrošnju	3,2	-0,6	6,1	-20,9	15,8	14,2	9,3	15,8	13,0
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	24,7	1,5	0,3	-7,8	2,2	5,8	6,7	10,9	7,9
B Vađenje ruda i kamena	10,8	-0,6	-3,3	-1,5	-8,2	0,3	-8,9	-12,7	-7,7
C Prerađivačka industrija	73,2	-0,2	-2,2	-6,6	13,1	9,4	11,6	13,0	11,5
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3) 1	16,0	6,1	-5,1	-5,7	8,4	-14,3	-17,8	-12,0	-14,8
B05 Vađenje ugljena i lignita	8,9	-2,7	-4,6	-4,4	-10,9	-1,3	-7,5	-13,6	-7,9
B07 Vađenje metalnih ruda	0,3	8,4	0,9	13,8	-2,3	-13,8	-23,6	10,3	-6,7
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	1,6	10,6	3,2	11,4	2,6	7,3	-16,9	-15,0	-9,6
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	7,6	-1,4	4,1	-1,4	7,9	10,0	7,0	16,7	11,4
C11 Proizvodnja pića	3,7	0,7	-0,1	-14,7	0,2	1,1	-14,7	-7,3	-7,3
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,1	-30,0	-23,1	-45,9	-10,4	-39,8	-14,5	-41,1	-35,4
C13 Proizvodnja tekstila	2,5	-18,2	-38,7	3,9	16,3	13,0	14,8	-17,8	1,3
C14 Proizvodnja odjeće	4,0	19,3	16,5	-10,5	-14,7	-11,3	18,9	29,6	10,7
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2,8	-1,7	-7,2	-18,5	-6,9	9,0	14,9	24,5	16,3
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	3,4	-9,2	-10,1	-10,0	12,1	-6,2	14,3	2,2	3,6
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,9	2,8	9,1	13,4	13,1	4,3	-8,1	44,8	10,8
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1,5	-1,1	-0,1	-16,9	17,4	15,5	3,0	20,9	13,1
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	1,4	10,3	-4,4	-14,0	25,0	-7,2	-4,5	-5,2	-5,7
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	4,1	-5,6	-6,7	3,5	18,7	8,1	10,5	13,7	10,9
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	2,4	12,3	-2,0	-3,3	3,1	-5,8	0,2	21,6	8,4
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	3,9	6,3	2,3	-9,0	21,7	12,0	9,7	10,4	10,6
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4,0	2,1	7,9	-0,6	1,3	36,9	25,8	-7,5	12,1
C24 Proizvodnja baznih metala	5,6	-0,5	-13,0	-19,4	13,5	25,9	17,0	15,4	19,3
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	11,5	-1,1	-4,3	3,6	27,6	17,1	25,4	24,9	22,8
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,3	-3,6	17,0	-9,7	14,2	-14,4	-22,7	9,1	-8,1
C27 Proizvodnja električne opreme	1,4	-4,4	3,7	12,0	15,3	9,7	5,0	13,4	9,5
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	2,1	0,5	-2,9	-8,8	21,8	7,1	11,4	-8,8	2,0
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	3,4	1,7	3,0	-27,8	26,0	-13,2	-8,8	2,7	-5,9
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,0	-8,4	1,0	58,4	-26,7	16,0	8,5	15,6	13,2
C31 Proizvodnja namještaja	3,1	0,6	6,4	-21,1	15,2	16,0	8,5	15,6	13,2
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,8	24,7	25,1	-2,0	-7,4	22,6	17,0	-8,1	8,2
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	0,7	7,1	-9,8	-0,7	-3,1	-3,9	-3,6	-4,9	-4,2
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	16,0	6,1	-5,1	-5,7	8,4	-14,3	-17,8	-12,0	-14,8

Izvor: Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela 3: Industrijska proizvodnja u Republici Srpskoj

KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) po oblastima	Struktura 2015=100	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.			
		Jan-Dec.	Jan-Dec.	Jan-Dec.	Jan-Dec.	Januar	Februar	Mart	K1
Industrija ukupno	100,0	3,6	-11,4	-6,7	12,1	2,7	-2,0	7,9	3,0
Proizvodi za međufaznu potrošnju	32,9	-1,6	-1,2	-10,9	9,7	7,1	6,6	8,7	7,6
Energija	39,8	12,4	-21,5	-1,2	12,8	4,2	-12,9	9,6	0,0
Kapitalni proizvodi	5,9	-8,9	0,7	-13,3	26,2	19,7	12,0	14,1	14,6
Trajni proizvodi za široku potrošnju	2,0	7,2	-26,0	5,7	13,0	-14,1	-0,1	-8,2	-7,8
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	19,3	0,1	-4,8	-12,3	8,4	3,5	4,4	4,7	4,3
B Vađenje ruda i kamena	13,3	4,1	-4,4	-0,4	2,0	17,3	-0,8	9,2	7,7
C Prerađivačka industrija	53,8	-3,0	-12,3	-10,3	11,5	4,0	7,4	8,1	6,7
D Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom (izuzev grane 35.3) 1	32,9	19,8	-12,8	-3,9	16,7	1,3	-16,1	6,2	-3,2
B05 Vađenje ugljena i lignita	6,8	11,4	-13,4	11,8	-0,8	20,6	4,6	24,4	16,7
B07 Vađenje metalnih ruda	5,5	-3,0	6,5	-17,8	9,3	52,5	-8,7	-7,4	-1,2
B08 Vađenje ostalih ruda i kamena	0,9	1,0	0,4	13,3	0,6	65,0	-3,5	-15,9	-4,3
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	8,8	1,8	1,0	-8,2	2,0	0,9	-6,1	1,6	-1,2
C11 Proizvodnja pića	2,5	7,0	-3,4	-20,8	31,7	15,8	-2,3	13,6	9,2
C12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,0	-90,9	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
C13 Proizvodnja tekstila	0,8	-9,4	-17,4	-12,5	23,1	-9,7	-5,4	3,8	-3,0
C14 Proizvodnja odjeće	1,5	-37,4	-13,9	-44,7	-17,6	23,4	36,9	23,4	27,7
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	5,7	-3,7	-14,0	-10,3	13,3	3,4	16,9	5,8	8,5
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; materijala	6,0	-11,1	-5,3	-1,9	6,2	21,1	27,9	8,5	17,6
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	0,6	6,8	-6,1	0,9	7,3	-1,6	8,0	35,0	13,6
C18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	0,6	4,1	-16,4	-13,7	-0,3	-19,1	-3,2	0,7	-6,8
C19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	0,0	-19,1	-95,8	-55,2	15,4	25,9	23,1	-4,3	11,2
C20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2,1	-7,4	-14,7	-45,1	27,2	14,7	2,3	-1,0	4,3
C21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	0,6	12,8	15,7	1,8	2,0	21,3	65,5	-16,7	15,5
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	2,9	-3,1	14,7	19,6	-13,6	-22,4	4,4	-8,7	-8,4
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	2,6	12,7	1,7	4,7	2,0	54,2	35,4	23,7	33,6
C24 Proizvodnja baznih metala	3,6	9,7	-11,7	-47,4	44,6	27,0	2,8	51,4	24,7
C25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	7,0	-22,0	4,8	-13,8	22,6	1,7	11,5	6,5	7,2
C26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	0,3	17,4	41,5	61,2	-11,3	-25,9	-8,5	10,1	-6,9
C27 Proizvodnja električne opreme	1,3	0,5	-11,0	-11,7	28,6	-2,8	-4,1	-7,3	-5,1
C28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	2,3	20,0	6,8	-20,6	16,2	32,2	-26,0	5,4	-0,8
C29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	0,7	19,2	-5,0	-5,2	29,8	22,8	32,2	140,3	72,1
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,5	4,5	1,5	-30,0	-14,7	1,7	3,7	-40,5	-13,7
C31 Proizvodnja namještaja	1,9	6,9	-27,1	-12,7	12,0	-11,8	3,3	0,6	-2,9
C32 Ostala prerađivačka industrija	0,5	2,0	-18,4	-27,7	22,2	30,1	23,8	-13,8	2,8
C33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	1,3	65,1	-12,6	-31,3	26,3	-5,6	31,6	27,4	19,7
D35 Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom i plinom	32,9	19,8	-12,8	-4,9	16,7	1,3	-16,1	6,2	-3,2

Izvor: Republički zavod za statistiku Republike Srpske

Tabela 4: Realni sektor - industrija i usluge (Rast g/g u %)

		2020	2021	2020				2021				2022
				K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	
Industrija	Industrijska proizvodnja - fizički obim	-6,2	10,7	-3,8	-14,1	-6,5	-0,1	7,3	32,6	31,2	7,4	4,0
	<i>Intermedijarni proizvodi</i>	-6,3	11,8	-5,4	-14,6	-8,1	4,4	8,2	39,7	29,7	7,2	9,2
	<i>Energija</i>	-4,1	6,6	2,3	-7,8	-8,3	-2,7	7,8	24,7	43,5	3,2	-7,9
	<i>Kapitalni proizvodi</i>	-4,5	28,9	-12,1	-21,1	2,3	14,1	27,0	65,1	24,9	19,4	17,0
	<i>Trajni proizvodi za široku potrošnju</i>	-14,6	14,8	-21,2	-40,8	3,9	7,1	18,7	62,3	5,4	4,2	6,5
	<i>Netrajni proizvodi za široku potrošnju</i>	-9,3	3,4	-5,1	-14,1	-8,3	-9,5	-4,1	10,9	15,4	5,7	6,7
Građevinarstvo	Obim građevinskih radova - Ukupno	0,3	2,1	-2,6	-0,9	2,7	1,9	3,3	2,8	2,7	0,9	1,3
	<i>Visokogradnja</i>	0,0	4,6	-5,0	-0,5	3,4	1,7	2,7	6,6	2,2	-2,3	-1,8
	<i>Niskogradnja</i>	0,7	-0,1	-0,4	-1,2	2,0	2,0	3,9	-0,6	3,2	3,7	4,0
Prevoz	Cestovni (prevezeno robe)	-5,2	7,6	-8,6	-13,0	-12,8	-4,5	-4,9	5,5	7,7	18,6	17,4
	Cestovni (prevezeni putnici)	-53,9	6,5	-15,9	-82,9	-60,8	-47,2	-37,4	221,3	16,8	0,2	32,4
	Gradsko - Prigradski prevoz (prevezeni putnici)	-33,6	12,1	-13,4	-66,4	-25,4	-21,9	-10,6	120,4	2,3	-7,2	1,2
	Željeznički (prevezeno robe)	-15,9	6,9	-14,3	-26,5	-16,3	-5,6	-2,3	18,4	15,4	-2,2	-1,3
	Željeznički (prevezeni putnici)	-72,5	38,1	-18,9	-91,8	-79,6	-77,7	-59,3	242,8	92,7	152,9	132,4
	Avionski (prevezeni putnici)	-72,7	130,7	-14,3	-94,9	-80,1	-76,4	-70,8	643,5	310,8	276,9	249,1
Maloprodaja	Realni rast prometa	-8,3	18,1	3,8	-16,9	-11,1	-6,9	1,9	26,6	26,4	17,2	18,3
	<i>Motorna goriva u s.p.</i>	-21,0	23,7	-11,8	-31,9	-22,1	-16,8	-2,0	37,1	33,3	26,8	27,8
	<i>Trgovina na malo, osim motornih goriva u s.p.</i>	-4,6	16,8	8,6	-12,5	-7,9	-4,2	2,8	24,2	24,7	15,0	16,0
Turizam	Dolasci turista - ukupno	-69,7	91,7	-19,5	-93,6*	-69,3*	-67,4*	-19,9	1162,5*	124,1*	19,5*	64,0
	<i>Domaći turisti</i>	-31,8	52,3	-18,6	-80,3*	11,6*	-31,8*	29	811,8*	17,2*	52,3*	20,5
	<i>Strani turisti</i>	-83,6	152,7	-19,9	-98,1*	-90,1*	-83,7*	-51,9	3750,0*	474,8*	152,7*	143,3

Izvori: BHAS zvanična saopštenja

* prosjek mjesečnih stopa

Tabela 5: Realni sektor po entitetima (rast g/g u %)

(u zaglavlju tabele ispod: Federacija Bosne i Hercegovine - FBiH, Republika Srpska - RS)

			2020	2021	2020				2021				2022
					K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1
Proizvodnja i građevinarstvo	Industrijska proizvodnja - fizički obim	FBiH	-5,9	10,1	-3,8*	-14,8*	-4,1*	-1,9*	5,9*	18,1*	9,9*	7,5*	4,1
		RS	-6,6	12,1	-3,4*	-12,6*	-10,9*	0,7*	10,4*	23,9*	8,4*	7,5*	3,0
	Građevinarstvo (vrijednost radova)	FBiH	1,6	4,1	0,4^	0,8^	2,2^	2,9^	3,0^	4,1^	4,7^	3,8^	0,6^
		RS	-1,9	-0,7*	-8,0^	-3,8^	3,8^	0,4^	4,8^	0,2^	-0,2^	-4,4^	2,2^
Prevoz	Cestovni (prevezeno robe)	FBiH	-9	2,0	-8,2	-8,0	-14,2	-6,7	-5,5	4,0	4,7	2,5	5,7
		RS	-15,5	15,5*	-25,5	-24,2	-10,7	-1,4	-5,4	7,8	10,8	46,3	38,0
	Cestovni (prevezeni putnici)	FBiH	-46,7	0,1	-19,8	-82,3	-50,0	-37,5	-34,9	158,8	1,1	-9,2	19,1
		RS	-62,8	10,1	-51,1	-82,5	-73,4	-61,8	-44,4	291,0	41,2	15,8	-4,2
	Gradsko - prigradski prijevoz (prevezeni putnici)	FBiH	-31,8	12,1	-21,0	-63,7	-22,3	-19,7	-8,2	114,2	0,7	-8,4	1,0
		RS	-41,9	12,7	-30,0	-80,2	-37,3	-34,2	-23,7	169,6	16,7	0,9	2,2
	Željeznički (prevezeno robe)	FBiH	-15,1	4	-11,9	-22,8	-15,1	-10,0	-3,4	13,0	9,4	-2,4	-4,0
		RS	-16,8	15,4	-18,4	-33,4	-17,8	5,3	3,5	34,0	29,5	0,0	4,0
Ugostiteljstvo	Željeznički (prevezeni putnici)	FBiH	-75,3	55,3	-31,2	-93,8	-82,6	-81,5	-64,6	311,8	137,9	226,6	197,5
		RS	-63,7	3,4	-19,4	-85,0	-70,8	-68,3	-52,0	150,0	14,3	23,1	23,1
	Nominalni rast prometa	FBiH	-46,2	80,5	-8,2	-70,3	-50,5	-42,7	-9,8	142,2	106,6	83,0	45,1
	Nominalni rast prometa	RS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Turizam	Dolasci domaćih turista	FBiH	-30,8*	-	-19,3*	-81,0*	16,3*	-39,2*	46,8*	-	23,6*	313,8*	26,3*
		RS	-52,5	41,8	-15,3	-79,5*	6,1*	-28,9*	25,0	719,9*	6,4*	33,1*	8,5
	Dolasci stranih turista	FBiH	-74,8*	-	-22,7*	-98,9*	-93,0*	-84,5*	-40,8*	-	-	264,7*	165,0*
		RS	-69,7	79,9	-11,6	-94,9*	-74,4*	-79,8*	-43,4	3357,5*	184,3*	236,3*	102,8

Izvor: Zvanična saopštenja entitetskih zavoda za statistiku

^ Realni rast proizvodnje u građevinarstvu

* prosjek mjesečnih/kvartalnih stopa

Tabela 6: Tržište rada

(u zaglavlju tabele ispod: Bosna i Hercegovina - BiH, Federacija Bosne i Hercegovine - FBiH, Republika Srpska - RS, Brčko Distrikt - D)

Period	Broj zaposlenih lica*				Broj registrovanih nezaposlenih lica				Stopa registrovane nezaposlenosti**				Prosječne neto plate				Prosječne penzije***			
	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD	BiH	FBiH	RS	BD
	osobe								%				KM							
I-III 2020.	822.826	529.940	275.059	17.955	402.442	308.594	87.087	6.761	32,8	36,8	24,0	27,4	945	946	943	947	410	420	393	367
I-III 2021.	811.387	517.721	275.358	17.819	410.840	321.726	81.978	7.136	33,6	38,3	22,9	28,6	973	974	974	945	420	429	406	374
I-III 2022.	839.832	531.284	-	17.769	374.932	297.799	71.298	5.835	30,9	35,9	-	24,7	1.065	1.062	1.075	997	429	427	431	384
I 2022.	838.688	530.498	-	17.733	377.126	300.255	70.845	6.026	31,0	36,1	-	25,4	1.043	1.045	1.042	990	428	426	431	385
II 2022.	839.415	531.485	-	17.780	375.689	297.923	71.927	5.839	30,9	35,9	-	24,7	1.059	1.046	1.091	994	428	426	431	384
III 2022.	841.392	531.868	-	17.795	371.982	295.220	71.121	5.641	30,7	35,7	-	24,1	1.092	1.096	1.091	1.007	430	429	431	384

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za statistiku, Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

* Za Bosnu i Hercegovinu podaci o broju zaposlenih lica do septembra 2021. godine su konačani, a nakon toga su privremeni. U Republici Srpskoj broj zaposlenih lica se objavljuje samo za mart i septembar.

** Stopa registrovane nezaposlenosti je izračunata kao odnos broja registrovanih nezaposlenih lica i ukupne radne snage (zaposlena i nezaposlena lica).

*** Prosječne penzije u Bosni i Hercegovini su izračunate na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom entitetu (bez obzira na mjesto prebivališta).

Tabela 7: Pregled emitovanih obveznica Vlade Republike Srpske

Redni broj	Oznaka obveznice	Iznos u KM	Datum emisije	Rok dospeljeća	Efektivna kamatna stopa
1.	RSBD-O26	30.000.000	23. i 24.03.2022.	5 godina	3,400%
UKUPNO		30.000.000			

Izvor: Ministarstvo finansija Republike Srpske

Tabela 8: Pregled emitovanih trezorskih zapisa Vlade Republike Srpske

Redni broj	Oznaka	Datum aukcije	Rok dospeljeća /mjeseci	Vrijednost emisije (u KM)	Kamatna stopa %
1.	RS22-T01	12.01.2021.	6 mjeseci	20.000.000	0,6002%
UKUPNO				20.000.000	

Izvor: Ministarstvo finansija Republike Srpske

Tabela 9: Rast i struktura monetarnih agregata (kraj perioda)

u mil. KM

Period	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Pričuvni (primarni) novac (M0)	Transakcijski novac (M1)	Kvazi novac (QM)	M2 ukupno
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11=3+4+5	12=6+7	13=8+9+10	14=12+13
I-III 2020.	5.684,0	5.172,4	186,4	4.683,9	8.790,1	3.023,2	2.564,2	7.476,0	11.042,7	13.474,0	13.063,5	26.537,5
I-VI 2020.	5.834,8	5.226,8	204,8	4.818,9	8.954,6	2.995,8	2.617,3	7.283,6	11.266,4	13.773,5	12.896,7	26.670,2
I-IX 2020.	6.033,0	5.314,8	219,4	4.896,9	9.479,6	2.984,9	2.766,2	7.263,8	11.567,2	14.376,5	13.014,9	27.391,4
2020.	6.172,5	5.901,1	231,8	5.043,4	10.011,8	3.034,7	2.902,5	7.256,6	12.305,4	15.055,2	13.193,8	28.249,0
I-III 2021.	6.222,3	5.654,8	244,7	5.053,8	10.367,4	3.035,0	3.033,2	7.336,5	12.121,7	15.421,2	13.404,7	28.825,9
I-VI 2021.	6.441,3	5.941,7	261,3	5.211,3	10.931,2	3.111,9	3.043,9	7.326,3	12.644,3	16.142,5	13.482,1	29.624,6
I-IX 2021.	6.814,9	6.346,9	292,5	5.436,2	11.658,5	3.107,5	3.119,6	7.326,9	13.454,2	17.094,7	13.554,0	30.648,7
2021.	6.923,8	7.219,6	304,9	5.533,1	12.383,6	3.044,2	3.300,2	7.243,9	14.448,3	17.916,6	13.588,3	31.505,0
I-III 2022.	7.333,7	6.496,1	327,4	5.855,3	11.970,2	2.872,3	3.344,2	6.881,7	14.157,2	17.825,4	13.098,3	30.923,7
Stope rasta g/g												
I-III 2020.	18,8%	-0,8%	37,2%	16,9%	11,0%	12,0%	11,5%	0,2%	9,0%	13,0%	4,8%	8,8%
I-VI 2020.	18,5%	-4,9%	36,7%	16,8%	9,1%	7,5%	9,6%	-2,1%	6,6%	11,7%	2,2%	6,9%
I-IX 2020.	18,0%	-6,5%	35,4%	14,7%	9,9%	2,7%	11,5%	-2,9%	5,5%	11,5%	1,1%	6,3%
2020.	18,7%	2,7%	31,2%	16,5%	12,2%	1,2%	16,6%	-4,4%	10,7%	13,6%	0,9%	7,3%
I-III 2021.	9,5%	9,3%	31,3%	7,9%	17,9%	0,4%	18,3%	-1,9%	9,8%	14,5%	2,6%	8,6%
I-VI 2021.	10,4%	13,7%	27,6%	8,1%	22,1%	3,9%	16,3%	0,6%	12,2%	17,2%	4,5%	11,1%
I-IX 2021.	13,0%	19,4%	33,3%	11,0%	23,0%	4,1%	12,8%	0,9%	16,3%	18,9%	4,1%	11,9%
2021.	12,2%	22,3%	31,5%	9,7%	23,7%	0,3%	13,7%	-0,2%	17,4%	19,0%	3,0%	11,5%
I-III 2022.	17,9%	14,9%	33,8%	15,9%	15,5%	-5,4%	10,3%	-6,2%	16,8%	15,6%	-2,3%	7,3%

Izvor: CBBiH

Tabela 10: Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Kod	00			01			02			03			04			05			06		
Opis koda	UKUPAN INDEKS			Hrana i bezalkoholna pića			Alkoholna pića i duvan			Odjeća i obuća			Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti			Namještaj, kućanski aparati i redovno održavanje kuće			Zdravstvo		
Vrsta indeksa	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g
I-III 2020.	-	-	100,4			101,1			105,5			90,5			100,8			99,2			100,8
I-III 2021.	-	-	98,8			100,6			101,9			89,1			99,5			98,5			100,8
I-III 2022.	-	-	108,4			113,3			100,5			93,3			107,1			105,0			101,0
I 2022.	107,1	101,0	107,0	115,0	102,3	111,9	132,2	100,3	100,5	49,8	92,7	92,4	115,2	101,0	106,1	98,4	100,4	103,5	107,2	100,3	100,9
II 2022.	108,7	101,5	108,1	117,6	102,2	113,3	132,4	100,2	100,5	49,8	100,0	92,9	116,5	101,1	107,0	99,4	101,0	105,1	107,5	100,3	101,1
III 2022.	111,7	102,8	110,2	120,5	102,5	114,8	132,6	100,2	100,7	51,9	104,2	94,5	118,0	101,3	108,3	100,0	100,7	106,3	107,5	100,0	101,0

Izvor: BHAS

Tabela 10: Indeks potrošačkih cijena - nastavak

Kod	07			08			09			10			11			12		
Opis koda	Prevoz			Komunikacije			Rekreacija i kultura			Obrazovanje			Restorani i hoteli			Ostala dobra i usluge		
Vrsta indeksa	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g	bazni indeks	m/m	g/g
I-III 2020.	-	-	99,6			100,3			101,5			100,1			102,3			99,8
I-III 2021.	-	-	93,2			99,9			99,9			100,3			100,5			100,3
I-III 2022.	-	-	118,0			100,3			104,6			100,3			105,4			103,1
I 2022.	111,9	100,8	113,7	96,9	100,4	100,2	109,5	102,3	104,1	102,4	100,0	100,2	109,0	101,4	104,5	101,1	100,9	102,3
II 2022.	115,6	103,3	115,4	97,0	100,1	100,3	110,0	100,5	104,6	102,5	100,1	100,3	109,5	100,5	105,0	101,2	100,1	103,2
III 2022.	127,4	110,2	124,5	97,0	100,0	100,3	110,5	100,5	105,2	102,7	100,2	100,5	111,5	101,8	106,9	102,3	101,0	103,7

Tabela 11: Rast i sektorska struktura kredita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Kreditni općoj vladi	Kreditni nefinancijskim javnim poduzećima	Kreditni nefinancijskim privatnim poduzećima	Kreditni stanovništvu	Ostali krediti*	Ukupni krediti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
K1 2019.	1.042,1	415,3	8.755,6	9.405,7	135,5	19.754,1
K1-K2 2019.	1.002,5	417,6	8.973,9	9.661,9	167,4	20.223,3
K1-K3 2019.	1.081,9	416,3	8.922,4	9.858,0	163,5	20.442,0
K1-K4 2019.	1.098,1	497,6	9.034,0	9.975,5	167,5	20.772,8
K1 2020.	1.109,5	475,1	8.841,8	9.902,0	162,0	20.490,5
K1-K2 2020.	1.101,9	535,9	8.740,9	9.844,5	172,8	20.396,0
K1-K3 2020.	1.109,2	526,8	8.639,7	9.924,9	168,8	20.369,4
K1-K4 2020.	1.161,2	535,7	8.588,4	9.894,8	167,30	20.347,4
K1 2021.	1.178,1	513,9	8.657,0	9.971,0	152,56	20.472,6
K1-K2 2021.	1.152,2	505,3	8.805,1	10.203,1	142,86	20.808,5
K1-K3 2021.	1.185,0	506,1	8.757,7	10.351,1	167,32	20.967,2
K1-K4 2021.	1.180,2	510,7	8.776,8	10.435,5	174,06	21.077,3
K1 2022.	1.110,8	506,1	9.035,1	10.595,3	166,40	21.249,3
Stopa rasta (g/g)						
K1 2019.	13,6%	4,9%	2,9%	7,5%	11,1%	5,7%
K1-K2 2019.	-5,5%	1,7%	4,8%	7,4%	14,3%	5,5%
K1-K3 2019.	0,4%	1,3%	4,5%	7,7%	8,3%	5,7%
K1-K4 2019.	5,4%	18,1%	4,8%	7,9%	5,7%	6,6%
K1 2020.	6,5%	14,4%	1,0%	5,3%	19,6%	3,7%
K1-K2 2020.	9,9%	28,3%	-2,6%	1,9%	3,2%	0,9%
K1-K3 2020.	2,5%	26,6%	-3,2%	0,7%	3,2%	-0,4%
K1-K4 2020.	5,7%	7,7%	-4,9%	-0,8%	-0,1%	-2,0%
K1 2021.	6,2%	8,2%	-2,1%	0,7%	-5,8%	-0,1%
K1-K2 2021.	4,6%	-5,7%	0,7%	3,6%	-21,5%	2,0%
K1-K3 2021.	6,8%	-3,9%	1,4%	4,3%	-0,9%	2,9%
K1-K4 2021.	1,6%	-4,7%	2,2%	5,5%	4,0%	3,6%
K1 2022.	-4,5%	-1,7%	3,1%	5,6%	9,2%	3,8%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim kreditima su krediti dani ostalim financijskim institucijama, neprofitnim organizacijama i ostali krediti.

Tabela 12: Rast i sektorska struktura depozita (stanje na kraju razdoblja, u mil. KM)

Razdoblje	Depoziti opće vlade	Depoziti nefinancijskih javnih poduzeća	Depoziti nefinancijskih privatnih poduzeća	Depoziti stanovništva	Ostali depoziti*	Ukupni depoziti
	1	2	3	4	5	6=1+...+5
K1 2019.	2.976,5	1.512,3	3.408,6	12.508,5	1.607,8	22.013,7
K1-K2 2019.	3.073,3	1.499,2	3.587,7	12.709,9	1.640,0	22.510,0
K1-K3 2019.	3.392,4	1.544,3	3.864,8	12.892,4	1.676,0	23.369,9
K1-K4 2019.	3.355,3	1.510,7	4.052,6	13.240,9	1.660,9	23.820,4
K1-2020.	3.334,4	1.646,8	3.862,4	13.090,7	1.671,9	23.606,2
K1-K2-2020.	3.386,7	1.488,2	4.140,1	13.126,0	1.645,7	23.786,7
K1-K3 2020.	3.475,9	1.531,5	4.350,5	13.336,4	1.615,3	24.309,8
K1-K4 2020.	3.264,0	1.556,0	4.706,9	13.760,7	1.694,6	24.982,2
K1 2021.	3.164,7	1.719,8	4.732,4	14.118,6	1.657,2	25.392,7
K1-K2 2021.	3.647,6	1.733,6	5.019,5	14.352,5	1.660,6	26.413,8
K1-K3 2021.	3.838,6	1.725,8	5.339,1	14.490,3	1.732,7	27.126,6
K1-K4 2021.	4.019,2	1.804,1	5.535,4	14.695,5	1.778,4	27.832,6
K1 2022.	3.983,7	2.010,8	5.303,0	13.787,6	1.733,9	26.818,9
Stopa rasta g/g						
K1 2019.	19,6%	1,4%	7,1%	9,2%	5,7%	9,3%
K1-K2 2019.	12,6%	-1,2%	4,6%	9,1%	6,2%	7,8%
K1-K3 2019.	22,7%	-4,3%	9,3%	9,0%	5,1%	9,5%
K1-K4 2019.	19,8%	1,9%	8,8%	9,0%	3,9%	9,5%
K1 2020.	12,0%	8,9%	13,3%	4,7%	4,0%	7,2%
K1-K2 2020.	10,2%	-0,7%	15,4%	3,3%	0,3%	5,7%
K1-K3 2020.	2,5%	-0,8%	12,6%	3,4%	-3,6%	4,0%
K1-K4 2020.	-2,7%	3,0%	16,1%	3,9%	2,0%	4,9%
K1 2021.	-5,1%	4,4%	22,5%	7,9%	-0,9%	7,6%
K1-K2 2021.	7,7%	16,5%	21,2%	9,3%	0,9%	11,0%
K1-K3 2021.	10,4%	12,7%	22,7%	8,7%	7,3%	11,6%
K1-K4 2021.	23,1%	15,9%	17,6%	6,8%	4,9%	11,4%
K1 2022.	25,9%	16,9%	12,1%	-2,3%	4,6%	5,6%

Izvor: Centralna banka BiH

*U ostalim depozitima su depoziti sektora ostalih
financijskih institucija, neprofitnih organizacija i
ostali depoziti.

Tabela 13: Kamatne stope na kredite stanovništvu u KM s valutnom klauzulom (u %, na godišnjem nivou)

Godina	Mjesec	POTROŠAČKI KREDITI				STAMBENI KREDITI					OSTALI KREDITI			
		promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	kreditni preko 5 god. IPFKS	preko 10 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 godine IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS
			s originalnim dospijecem preko 1 god.				s originalnim dospijecem preko 1 god.					s originalnim dospijecem preko 1 god.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2020.	01.	NA	NA	6,80	NA	3,53	3,53	3,59	3,87	3,78	6,04	6,04	5,46	5,95
2020.	02.	NA	NA	NA	NA	3,57	3,57	3,80	3,90	3,98	6,00	6,00	5,24	5,88
2020.	03.	NA	NA	5,83	NA	3,53	3,53	3,53	3,66	3,75	6,12	6,12	5,25	5,85
2020.	04.	NA	NA	NA	NA	3,72	3,72	NA	4,17	4,27	5,80	5,82	5,53	5,71
2020.	05.	NA	NA	6,54	NA	3,76	3,76	NA	4,22	4,03	5,54	5,61	5,91	6,05
2020.	06.	4,40	NA	6,71	5,20	3,88	3,86	3,69	3,79	4,12	5,27	5,26	5,51	5,82
2020.	07.	NA	NA	5,84	NA	3,86	3,81	4,12	3,83	3,49	5,85	5,83	5,41	6,28
2020.	08.	NA	NA	NA	NA	3,92	3,91	4,52	3,87	3,49	6,27	6,27	5,84	6,45
2020.	09.	NA	NA	NA	NA	3,73	3,72	4,47	3,90	3,52	5,94	5,98	5,74	6,60
2020.	10.	NA	NA	NA	NA	3,59	3,59	3,75	3,89	3,55	6,19	5,84	5,84	6,27
2020.	11.	NA	NA	NA	NA	3,59	3,59	3,69	3,85	3,77	5,82	5,82	5,95	6,23
2020.	12.	NA	NA	NA	NA	3,67	3,67	4,58	3,90	3,84	5,86	5,88	5,68	6,38
2021.	01.	NA	NA	NA	NA	3,605	3,60	NA	3,93	3,64	5,91	5,98	5,93	6,39
2021.	02.	NA	NA	NA	NA	3,625	3,62	NA	3,97	3,64	6,09	6,10	5,75	6,34
2021.	03.	NA	NA	NA	NA	3,541	3,54	4,26	3,99	3,54	6,00	6,01	5,60	5,76
2021.	04.	NA	NA	NA	6,29	3,56	3,55	4,29	3,97	3,77	5,69	5,70	5,40	5,69
2021.	05.	NA	NA	NA	NA	3,64	3,64	NA	4,62	3,74	5,70	5,71	5,47	5,48
2021.	06.	NA	NA	NA	NA	3,62	3,62	NA	4,65	3,64	5,53	5,54	5,48	5,41
2021.	07.	NA	NA	NA	NA	3,53	3,52	NA	4,75	3,58	5,40	5,41	5,13	5,33
2021.	08.	NA	NA	6,63	6,12	3,32	3,32	4,07	4,41	3,90	5,68	5,68	5,25	5,58
2021.	09.	NA	NA	NA	NA	3,35	3,34	NA	4,24	3,76	5,64	5,64	5,24	5,46
2021.	10.	NA	NA	NA	NA	3,372	3,37	NA	4,21	3,85	5,59	5,594	5,07	5,39
2021.	11.	NA	NA	NA	NA	3,455	3,45	NA	3,97	3,93	5,49	5,489	4,82	5,32
2021.	12.	NA	NA	NA	NA	3,338	3,33	4,57	3,87	3,74	5,38	5,376	4,82	5,42
2022.	01.	NA	NA	NA	NA	3,124	3,124	NA	3,960	3,819	5,471	5,471	5,113	5,60
2022.	02.	NA	NA	NA	NA	3,206	3,199	NA	3,837	3,445	5,332	5,333	5,192	5,57
2022.	03.	NA	NA	NA	NA	3,519	3,517	NA	3,891	3,523	5,125	5,130	4,987	5,42

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose na nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 14: Kamatne stope na kredite nefinancijskim poduzećima u KM s valutnom klauzulom (u %, na godišnjem nivou)

Godina	Mjesec	do iznosa od 0,25 miliona EUR				preko 0,25 miliona EUR do 1 miliona EUR				Preko iznosa 1 miliona EUR			
		promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS	promjenjiva stopa i do 1 god. IPFKS		preko 1 do 5 god. IPFKS	preko 5 god. IPFKS
			s orginalnim dospijecom preko 1 god.				s orginalnim dospijecom preko 1 god.				s orginalnim dospijecom preko 1 god.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2020.	01.	4,05	4,52	3,99	4,71	2,77	3,49	3,65	NA	NA	NA	NA	NA
2020.	02.	3,80	3,93	4,22	4,49	2,61	3,54	2,93	NA	2,22	2,21	NA	2,26
2020.	03.	3,73	3,62	4,21	NA	2,97	3,38	2,44	3,17	2,66	NA	NA	NA
2020.	04.	4,06	4,14	4,24	4,21	4,04	4,22	NA	NA	3,23	NA	NA	NA
2020.	05.	4,00	3,93	4,33	4,30	3,24	3,30	2,61	4,42	2,64	2,60	2,60	3,78
2020.	06.	4,30	4,39	4,49	4,78	3,78	3,89	3,61	3,96	3,17	3,17	2,79	4,09
2020.	07.	4,26	4,21	4,70	4,69	3,53	3,51	2,83	3,91	3,69	3,74	3,47	NA
2020.	08.	4,72	4,77	4,31	5,21	3,56	3,88	NA	3,39	3,55	3,55	NA	NA
2020.	09.	4,29	4,59	4,16	5,10	4,40	4,16	2,85	3,74	3,81	3,81	NA	NA
2020.	10.	4,26	4,23	4,25	4,26	4,37	4,74	2,96	4,89	4,37	4,37	NA	3,89
2020.	11.	4,28	4,3	4,57	4,17	3,68	4,04	2,84	NA	NA	NA	NA	3,47
2020.	12.	4,40	4,36	4,01	3,71	4,09	4,10	3,57	3,70	3,19	3,19	NA	3,92
2021.	01.	4,51	4,53	4,31	3,95	3,95	3,94	3,66	4,22	NA	NA	NA	NA
2021.	02.	4,30	4,61	4,40	3,99	3,58	3,98	NA	3,19	3,36	3,36	NA	NA
2021.	03.	4,56	4,54	4,69	4,15	3,71	4,11	3,82	NA	3,93	3,93	NA	NA
2021.	04.	4,39	4,736	4,03	4,11	4,20	4,51	2,41	4,24	4,33	4,27	NA	NA
2021.	05.	4,36	4,376	4,31	4,03	3,85	4,39	NA	NA	3,95	3,95	NA	NA
2021.	06.	4,47	4,528	4,27	3,76	3,74	3,76	3,47	3,91	3,45	3,45	NA	NA
2021.	07.	4,08	4,09	4,36	4,17	3,94	3,97	3,04	NA	3,69	3,69	NA	NA
2021.	08.	4,19	4,19	4,03	3,60	3,78	3,95	3,14	NA	3,38	3,38	2,68	3,53
2021.	09.	4,12	4,15	3,60	3,58	3,78	3,76	3,01	4,30	3,09	3,09	NA	NA
2021.	10.	4,39	4,39	3,45	NA	3,88	3,878	NA	3,444	NA	NA	NA	NA
2021.	11.	4,19	4,19	3,75	4,25	3,26	3,52	2,68	NA	3,79	4,00	NA	NA
2021.	12.	4,12	4,12	3,36	3,38	3,61	3,69	3,02	3,23	3,29	3,20	NA	NA
2022.	01.	4,08	4,24	3,62	3,00	3,76	3,92	3,17	NA	3,87	3,87	NA	NA
2022.	02.	4,18	4,28	3,43	NA	3,41	3,41	2,73	3,51	NA	NA	NA	NA
2022.	03.	4,44	4,53	3,59	3,34	3,75	3,61	NA	3,32	3,98	3,98	NA	NA

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope u tablici se odnose na nove poslove

IPFKS - inicijalni period fiksne kamatne stope

Tabela 15: Kamatne stope na depozite (u %, na godišnjoj razini)

Depoziti stanovništvu											
Godina	Mjesec	Depoziti u KM i depoziti s valutnom klauzulom				Depoziti u EUR				Depoziti u stranoj valuti	
		s dogovorenim dospijecem			Depoziti po videnju	s dogovorenim dospijecem			Depoziti po videnju	s dogovorenim dospijecem	Depoziti po videnju
		do 1 god.	preko 1 do 2 god.	preko 2 god.		do 1 god.	preko 1 do 2 god.	preko 2 god.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2021.	01.	0,13	1,04	1,04	0,07	0,15	0,97	1,07	0,05	0,44	0,03
2021.	02.	0,16	0,76	1,19	0,07	0,18	0,97	1,15	0,05	0,63	0,03
2021.	03.	0,26	0,55	1,02	0,07	0,17	1,13	1,32	0,04	0,35	0,03
2021.	04.	0,45	0,6	0,99	0,04	0,46	1,29	1,16	0,04	0,43	0,03
2021.	05.	0,31	0,59	0,85	0,04	0,38	1,05	1,27	0,04	0,62	0,03
2021.	06.	0,25	0,76	0,83	0,04	0,2	0,95	1,11	0,04	0,40	0,03
2021.	07.	0,26	0,85	0,87	0,04	0,28	1,05	1,18	0,04	0,31	0,03
2021.	08.	0,23	0,61	0,86	0,04	0,23	1,08	1,01	0,04	0,25	0,03
2021.	09.	0,2	0,53	0,73	0,04	0,24	0,92	0,93	0,04	0,23	0,03
2021.	10.	0,16	0,54	0,67	0,04	0,2	0,8	1,05	0,04	0,22	0,03
2021.	11.	0,13	0,56	0,59	0,04	0,16	0,73	0,79	0,05	0,14	0,03
2021.	12.	0,1	0,47	0,62	0,05	0,23	0,95	0,93	0,06	0,21	0,03
2022.	01.	0,15	0,42	0,65	0,05	0,15	0,92	0,93	0,05	0,13	0,03
2022.	02.	0,16	0,34	0,66	0,04	0,22	0,91	1,05	0,05	0,19	0,03
2022.	03.	0,16	0,38	0,73	0,05	0,2	0,8	1,37	0,05	0,20	0,03
Depoziti nefinancijskih poduzeća											
2021.	01.	0,36	0,57	1,07	0,02	NA	0,88	1,35	0,01	NA	0,03
2021.	02.	0,42	0,82	0,95	0,02	0,04	1,07	1,26	0,01	NA	0,03
2021.	03.	0,65	0,27	1,1	0,02	NA	1,06	1,23	0,02	NA	0,03
2021.	04.	0,647	0,762	0,978	0,02	0,30	1,08	1,59	0,01	NA	0,05
2021.	05.	0,534	0,86	1,065	0,02	NA	NA	1,15	0,01	NA	0,04
2021.	06.	0,372	0,997	1,599	0,03	0,61	1,19	1,52	0,01	NA	0,05
2021.	07.	0,47	0,813	1,244	0,02	0,61	1,06	NA	0,01	NA	0,04
2021.	08.	0,323	0,622	1,227	0,02	0,29	0,57	1,44	0,01	NA	0,04
2021.	09.	0,47	0,40	0,81	0,02	NA	0,23	1,01	0,01	NA	0,05
2021.	10.	0,36	0,34	NA	0,04	0,112	0,818	NA	0,	NA	0,04
2021.	11.	0,34	0,40	0,69	0,02	0,243	0,533	1,36	0,01	NA	0,04
2021.	12.	0,23	0,24	NA	0,02	0,43	0,31	0,95	0,01	NA	0,04
2022.	01.	0,37	0,20	NA	0,018	0,148	0,875	1,09	0,01	NA	0,05
2022.	02.	0,21	0,21	0,70	0,014	NA	0,375	NA	0,02	NA	0,05
2022.	03.	0,17	0,26	0,59	0,014	0,027	0,953	1,29	0,01	NA	0,034

Izvor: Centralna banka BiH

Kamatne stope na depozite po videnju se odnose na postojeće poslove

Kamatne stope na depozite sa dogovorenim dospjecom se odnose na nove poslove

Depoziti u stranoj valuti obuhvaćaju sve strane valute osim EUR

Tabela 16: Uvoz i izvoz roba prema HS klasifikaciji za K1 2022. godine

Izvoz i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)		IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				
		K1 2021	K1 2022	2022/2021 promjena %		K1 2021	K1 2022	2022/2021 promjena %		K1 2021	K1 2022	2022/2021 promjena %		Pokrivenost uvoza izvozom
		u mil KM	u mil KM	g/g	p-p	u mil KM	u mil KM	g/g	p-p	u mil KM	u mil KM	g/g	p-p	
UKUPNO		3068	4292	39,9	39,9	4403	6299	43,1	43,1	-1335	-2007	50,3	50,3	68,1%
1	ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA	33	39	18,5	0,2	132	158	20,0	0,60	-99	-120	20,5	1,52	24,4%
2	PROIZVODI BILJNOG PORIJEKLA	46	55	19,9	0,30	193	277	43,5	1,91	-148	-222	50,8	5,61	19,8%
3	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA I BILJNOG PORIJEKLA	25	27	9,3	0,07	34	50	44,2	0,35	-10	-23	133,0	0,97	54,4%
4	PREHRAMBENE PRERAĐEVINE	84	98	17,3	0,47	377	456	21,1	1,80	-293	-358	22,2	4,86	21,5%
5	PROIZVODI MINERALNOG PORIJEKLA	331	580	75,2	8,12	476	912	91,6	9,90	-145	-332	128,9	14,01	63,6%
6	PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SRODNIH INDUSTRIJA	206	278	35,0	2,35	441	537	21,7	2,17	-235	-259	10,0	1,76	51,8%
7	PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	144	193	34,5	1,62	343	455	32,7	2,54	-199	-262	31,3	4,67	42,5%
8	KOŽA I KRZNO	30	32	9,8	0,09	70	88	25,7	0,41	-41	-56	37,3	1,13	36,8%
9	DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	184	252	37,3	2,23	79	119	50,5	0,91	105	133	27,2	-2,13	211,9%
10	CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	80	123	53,8	1,40	102	141	38,0	0,88	-22	-18	-19,0	-0,31	87,3%
11	TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	155	186	19,4	0,98	298	363	21,8	1,48	-143	-177	24,4	2,61	51,1%
12	OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	164	206	25,7	1,37	83	98	18,8	0,35	81	108	32,7	-1,99	210,1%
13	PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SLIČNIH MATERIJALA, KERAMIČKI PROIZVODI, STAKLO I STAKLENI PROIZVODI	28	42	52,2	0,47	82	118	44,1	0,82	-54	-76	40,0	1,62	35,7%
14	BISERI, PLEMENITI METALI I NJIHOVI PROIZVODI, DRAGO I POLUDRAGO KAMENJE	17	15	-12,7	-0,07	15	16	10,1	0,03	2	-2	-188,1	0,27	89,6%
15	BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH METALA	571	1012	77,2	14,37	574	1141	98,7	12,87	-3	-129	4193,3	9,42	88,7%
16	MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI UREĐAJI	479	591	23,4	3,65	637	778	22,1	3,20	-158	-187	18,3	2,16	76,0%
17	TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	93	117	25,4	0,77	285	341	19,6	1,27	-192	-224	16,8	2,42	34,3%
18	SATOVII, MJERNI, MUZIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	11	18	63,0	0,22	63	90	42,2	0,60	-52	-72	37,9	1,48	19,6%
19	ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DIJELOVI I PRIBOR	53	41	-21,9	-0,37	3	4	34,4	0,02	49	37	-25,6	0,94	953,5%
20	RAZNI PROIZVODI	332	386	16,4	1,77	109	144	32,5	0,80	223	242	8,5	-1,42	68,7%
21	UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0	0,00	0,0%
98	NERAZVRSTANO	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela 17: Vanjskotrgovinska razmjena u Bosni i Hercegovini po glavnim trgovinskim partnerima u K1 2022. godine

u 000 KM

Zemlje	IZVOZ						Promjena u %	UVOZ						Promjena u %	DEFICIT						Promjena u %
	K1 2020		K1 2021		K1 2022			K1 2020		K1 2021		K1 2022			K1 2020		K1 2021		K1 2022		
	KM	u %	KM	u %	KM	u %		KM	u %	KM	u %	KM	u %		KM	u %	KM	u %	KM	u %	
EU	1.928	73,4%	2.272	74,1%	3.177	74,0%	39,8%	2.622	61,1%	2.680	60,9%	3.528	56,0%	31,6%	-694	41,8%	-408	30,6%	-351	17,5%	-14,0%
CEFTA	398	15,1%	473	15,4%	803	18,7%	69,8%	500	11,7%	530	12,0%	781	12,4%	47,4%	-102	6,1%	-57	4,3%	22	-1,1%	-138,6%
Ostali partneri	302	11,5%	323	10,5%	312	7,3%	-3,4%	1.166	27,2%	1.192	27,1%	1.990	31,6%	66,9%	-864	52,0%	-869	65,1%	-1.678	83,6%	93,1%
Njemačka	426	16,2%	460	15,0%	662	15,4%	43,9%	540	12,6%	564	12,8%	670	10,6%	18,8%	-114	6,9%	-104	7,8%	-8	0,4%	-92,3%
Hrvatska	352	13,4%	441	14,4%	623	14,5%	41,3%	391	9,1%	367	8,3%	560	8,9%	52,6%	-39	2,3%	74	-5,5%	63	-3,1%	-14,9%
Italija	237	9,0%	295	9,6%	493	11,5%	67,1%	492	11,5%	525	11,9%	703	11,2%	33,9%	-255	15,4%	-230	17,2%	-210	10,5%	-8,7%
Srbija	270	10,3%	315	10,3%	590	13,7%	87,3%	446	10,4%	471	10,7%	692	11,0%	46,9%	-176	10,6%	-156	11,7%	-102	5,1%	-34,6%
Slovenija	241	9,2%	281	9,2%	330	7,7%	17,4%	210	4,9%	218	5,0%	263	4,2%	20,6%	31	-1,9%	63	-4,7%	67	-3,3%	6,3%
Austrija	250	9,5%	278	9,1%	374	8,7%	34,5%	167	3,9%	180	4,1%	233	3,7%	29,4%	83	-5,0%	98	-7,3%	141	-7,0%	43,9%
Turska	80	3,0%	96	3,1%	81	1,9%	-15,6%	218	5,1%	244	5,5%	377	6,0%	54,5%	-138	8,3%	-148	11,1%	-296	14,7%	100,0%
Rusija	14	0,5%	8	0,3%	5	0,1%	-37,5%	105	2,4%	105	2,4%	173	2,7%	64,8%	-92	5,5%	-97	7,3%	-168	8,4%	73,2%
Kina	7	0,3%	7	0,2%	12	0,3%	64,4%	327	7,6%	355	8,1%	508	8,1%	43,1%	-320	19,3%	-348	26,1%	-496	24,7%	42,7%
Ostale zemlje	700	26,6%	796	25,9%	1.115	26,0%	40,1%	1.666	38,9%	1.722	39,1%	2.771	44,0%	60,9%	-641	38,6%	-486	36,5%	-998	49,7%	105,2%
UKUPNO	2.628	100,0%	3.068	100%	4.292	100,0%	39,9%	4.288	100%	4.402	100%	6.299	100,0%	43,1%	-1.660	100,0%	-1.334	100,0%	-2.007	100,0%	50,4%

Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela 18: Platni bilans Bosne i Hercegovine

PLATNI BILANS BOSNE I HERCEGOVINE u milionima KM	K1 2021	K1 2022	Promjena K1 2022/K1 2021
TEKUĆI RAČUN	-99	-417	321,3%
Roba - saldo	-1.339	-1.996	49,1%
Izvoz robe, fob	2.745	3.750	36,6%
Uvoz robe, fob	4.084	5.745	40,7%
Usluge - saldo	370	610	64,9%
Potražuje - ukupno	574	910	58,5%
Duguje - ukupno	204	300	46,9%
Primarni dohodak - saldo	-37	-22	-39,3%
Potražuje - ukupno	229	236	3,0%
Duguje - ukupno	266	258	-2,8%
Sekundarni dohodak - saldo	906	991	9,3%
Od čega: Personalni transferi - potražuje	651	742	14,0%
KAPITALNI RAČUN	57	69	22,4%
FINANSIJSKI RAČUN	-168	-514	206,8%
Direktne investicije	-326	-174	-46,7%
Od čega: Reinvestirane zarade - Pasiva	208	159	-23,5%
Portfolio investicije	67	88	31,9%
Ostale investicije	215	-178	-183,1%
Neto finansijska aktiva	344	-21	-106,0%
Valuta i depoziti	343	-95	-127,6%
Ostalo	1	74	6058,3%
Neto finansijska pasiva	130	158	21,5%
Valuta i depoziti	-207	-89	-56,9%
Zajmovi	183	31	-83,2%
Vladin sektor	80	-4	-105,3%
Ostali sektori	103	35	-65,9%
Trgovinski krediti i avansi	153	218	43,0%
Rezervna aktiva	-123	-250	103,6%
NETO GREŠKE I PROPUSTI	-125	-166	32,7%

Izvor: Centralna banka BiH

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), člana 54. stava (1) tačke b) i člana 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument ***Bosna i Hercegovina Ekonomski trendovi januar/siječanj - mart/ožujak 2022. godine***, broj: _____ od _____. godine.

Broj: _____, _____. godina.
S a r a j e v o

M. P.

Predsjedavajući
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument ***Bosna i Hercegovina
Ekonomski trendovi januar/siječanj - mart/ožujak 2022. godine,***
broj: _____ od _____. godine.

Broj: _____, _____ . godina.
S a r a j e v o

M. P. Predsjedatelj
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08), члана 54. става (1) тачке б) и члана 56. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03) Савјет министара Босне и Херцеговине на _____ сједници, одржаној _____ године, донио је
(број сједнице) (датум сједнице)

З А К Љ У Ч А К

1. Савјет министара Босне и Херцеговине усвојио је документ ***Босна и Херцеговина Економски трендови јануар/сијечањ – март/ожујак 2022. године.***

број: _____ од _____ године.

Број: _____, _____ година.

С а р а ј е в о

М. П.

Предсједавајући
Савјета министара Босне и Херцеговине
Др Зоран Тегелтија